

അമ്മസ്സുൽ

ക.പി.മുഹമ്മമ്മദുബ്നു അഹ്മദ്(റ)

الليبارية

التوسل

مع تجميعات المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بفروعها
هاتف : ٤٣٩١٩٤٢ فاكس : ٤٣٩١٨٥٦ ص.ب : ٦٥٤٤٨٨ الرياض : ١١٧٣٦
حساب رقم : ٤/٩٢٤٠ شركة الراجحي المصرفية فرع سقانة

الخير بين يديك

❁ أهداف المكتب:

يسعى المكتب لتحقيق الأهداف الرئيسية التالية :-

١. دعوة غير المسلمين إلى الإسلام .
٢. تعليم و توجيه حديثي الإسلام أصول الدين .
٣. تصحيح العقيدة و تنقيتها من البدع و الخرافات .
٤. نشر العلم الشرعي و ترسيخ العقيدة الصحيحة .

❁ إنجازات المكتب التعاوني بغرب الديرة :

تم إنجاز ما يلي :-

١. تم طباعة عدد ((٨٠٠,٠٠٠)) كتاب بمختلف اللغات .
٢. تم طباعة عدد ((٦٧٢,٠٠٠)) مطوية بمختلف اللغات .
٣. تم طباعة عدد ((٤٢,٠٠٠)) نشرة باللغة العربية .
٤. بلغ عدد المحاضرات و الدروس ((٧٠٥)) بمختلف اللغات .
٥. بلغ عدد الكلمات الوعظية ((٣٩٠)) كلمات باللغة العربية .
٦. إقامة رحلة عمرة لعدد ((٦١)) شخصاً خلال شهر رمضان ١٤٢٠ هـ .
٧. تم توزيع عدد ((١٢٨٠)) مصحفاً و ترجمة لمعاني القرآن الكريم بمختلف اللغات - طباعة مجمع الملك فهد للمصحف الشريف - .
٨. تم توزيع عدد ((١٤٢٠٠٠)) كتاب و مطوية بمختلف اللغات .

فيا أخي الحبيب ليكن لك نصيب من هذا الخير .

അത്തവസ്സുൽ

കെ. പി. മുഹമ്മദ് ബീൻ അഹ്മദ്
(സിക്രട്ടറി, കേരള നദ്വത്തുൽ മുജാഹിദീൻ)

=====പ്രസാധകർ=====

കേരള നദ്വത്തുൽ മുജാഹിദീൻ
(അൽമനാർ മാസിക)
മുജാഹിദ് സെൻറർ, കോഴിക്കോട്-2.

AL-THAVASSUL

(Malayalam)

By: K. P. MUHAMMED BIN AHMED

(Secretary, Kerala Naduvathul Majahideen)

Copies : 3000

Publishers : Kerala Nadvathul Mujahideen,
(Al-Manar Monthly)
Mujahid Centre, Calicut-2.

Printed at : Amina Printers, Kallai Road, Calicut-673 003.

ك. بى. محمد بن احمد

الامين العام لندوة المجاهدين - كيرالا

التوسل

الناشر: ندوة المجاهدين كيرالا. الهند (مجلة المنار)

مع مساعدة: احياء التراث الاسلامى - الكويت

مركز المجاهدين . كاليكوت - ٢ . كيرالا

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ
 أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنَكَبُوتِ اتَّخَذَتْ
 بَيْتَهَا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَلْبَيْتِ
 الْعَنَكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ هـ

പ്രസ്താവന

കഴിഞ്ഞ ഒരു നൂറ്റാണ്ടുകാലം, കേരള മുസ്ലിംകളുടെ സർവ്വതോമുഖമായ അഭിവൃദ്ധി ലക്ഷ്യംവെച്ചു നടന്ന ഏല്പാ സാംസ്കാരിക സംരംഭങ്ങളിലും നവീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പരമാസികകൾ പ്രധാന പങ്ക് വഹിച്ചിരുന്നു. ഇസ്ലാമിക വിജ്ഞാനത്തോടൊപ്പം പൊതു വിജ്ഞാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിലും, സ്വാഭാവ രൂപീകരണത്തിലും, ധർമ്മികനിലവാരം വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിലും അന്യവിശ്വാസങ്ങളും അനാചാരങ്ങളും ഉന്മൂലനം ചെയ്യുന്നതിലും സ്ത്രീ വിഭാഗത്തിന്റെ അവശതകൾ പരിഹരിക്കുന്നതിലും വായനാശീലം വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിലും....ഇങ്ങനെ നാനാതരകളിലും പരമാസികകൾ മഹത്തായ സേവനങ്ങളനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1987ൽ മുപ്പത്തിമൂന്നു വയസ്സുതികയുന്ന അൽമനാർ, ആയുസ്സിന്റെ കാര്യത്തിൽ മാത്രമല്ല; പ്രവർത്തന ക്ഷമതയിലും സേവന തുറയിലും യൂണിറ്റുനില്ക്കുന്ന ഒരു മാസികയാണ്. നാനാതരം പ്രതികൂല സാഹചര്യങ്ങളെതിരിവിച്ചു, ദീർഘകാലം രംഗത്തുനിന്നു മാറാതെ പിടിച്ചുനിൽക്കുന്നു.

സമാനമായ മറ്റൊരു മതപ്രതിപാദനം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കപ്പെട്ടു കയ്യില്ല. ജനങ്ങളുടെ അഭിരുചികൾക്കും അഭിലാഷങ്ങൾക്കും മൊത്തംതരംതാഴാതെ, മാത്രമല്ല, പലപ്പോഴും അവരുടെ അഭിരുചികൾക്കും അഭിലാഷങ്ങൾക്കുമെതിരായും സ്വന്തം കാലിൽ വ്യാഴവട്ടങ്ങളുതിർത്തിവിട്ട അൽമനാർ, ആരംഗത്തെ ഒറ്റയാനുമാണ്. കേരള നവോത്ഥാനത്തിൽ മുജാഹിദീന്റെ മുഖപ്രതിമെന്നനിലക്ക്, സംഘടനയുടെ ആദർശലക്ഷ്യപരിപാടികൾക്കനുസൃതമായി തൗഹീദിനനുകൂലമായ മാറ്റം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലും ഇസ്ലാമിക വിജ്ഞാനം വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിലും, കാലിക സംഭവങ്ങൾ ഇസ്ലാമിക വീക്ഷണത്തിൽ വിലയിരുത്തുന്നതിലും, അപഗ്രഥങ്ങൾ യഥോചിതം പ്രതികരിക്കുന്നതിലും, മുസ്ലിം സാംസ്കാരിക പൈതൃകം തലമുറകൾക്ക് പകരുന്നതിലുമെല്ലാം അൽമനാർ മുന്നണിയിൽതന്നെ നിലകൊള്ളുന്നു.

പുരുഷജീവിതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ മുപ്പത്തിമൂന്നു വയസ്സ്, പക്ഷതയും പാകതയും കൈവന്ന യൗവനകാലമാണ്. പാളിച്ചകളിൽ നിന്നും വീഴ്ചകളിൽ നിന്നും മുകൽമായ ബഹുമുഖ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വസന്തകാലം. സൗന്ദര്യവും സൗരഭ്യവുമൊത്തുചേരുന്ന ഈ അനർഘ കാലത്തിന്റെ സമാലോചന എന്ന നിലക്ക് മുസ്ലിം സാംസ്കാരിക കേരളത്തിന്നു ഉപഹാരമായി അൽമനാർ നൽകുന്ന രണ്ടു വാടാ മലരുകളാണ് രണ്ടു സൂക്ഷ്മികൾ-‘അത്തവസ്സുൽ, അൽ ഇസ്തിഗാസ്’.

1982 മുതൽ അൽമനാറിൽ തന്നെ ഖണ്ഡശഃ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേഖന പരമ്പരകളുടെ സമാഹരണമാണ് രണ്ടു കൃതികളും. അത്യാവശ്യമായ ചില ഭേദ

ഗതികളും പരിഷ്കരണങ്ങളും നടത്തിയിട്ടുണ്ടെന്ന് മാത്രം.

മുസ്ലിംകളുടെ വിശ്വാസവും പരലോക ജീവിത വിജയവുമായി ബന്ധപ്പെടുന്ന പരമപ്രധാനങ്ങളായ വിഷയങ്ങളാണ് തവസ്സൂലും ഇസ്തിഗാസയും. അതുകൊണ്ടു തന്നെ കേരളത്തിലെ മുസ്ലിം പണ്ഡിതൻ മാർക്കിടയിൽ നടന്ന എല്ലാ വാദപ്രതിവാദങ്ങളുടേയും ഖണ്ഡന-മണ്ഡന പ്രസംഗങ്ങളുടേയും പ്രധാന ഇതിവൃത്തവും ആ രണ്ടു വിഷയങ്ങൾ തന്നെയായിരുന്നു. മാത്രമല്ല; മുസ്ലിം സാധാരണക്കാരും ഇതിൽ അങ്ങേയറ്റം ജിജ്ഞാസുകളും തൽപ്പരരായിരുന്നു.

ഈ രണ്ടു കൃതികളുടേയും കർത്താവു കേരള നദ്വത്തുൽ മുജാഹിദീൻ ജനറൽ സിക്രട്ടറി കെ. പി. മുഹമ്മദ് മൗലവി സാഹിബ് അവർകളാണ്. പാണ്ഡിത്യത്തിലും കാര്യങ്ങൾ നിഷ്പക്ഷമായും വസ്തുനിഷ്ഠമായും സമീപിക്കുന്നതിലും പൊതു സമ്മതനാണ് ജനാബ് കെ. പി. അതിനാൽ, ഗ്രന്ഥകർത്താവിനെ പരിചയപ്പെടുത്തി വല്ലതും പറയുക അനാവശ്യം മാത്രമായിരിക്കും.

പക്ഷം ചാരി എന്തെങ്കിലും എങ്ങനെയെങ്കിലും പറഞ്ഞു പോകുന്ന പ്രചാരണശൈലിയല്ല; വിഷയത്തിന്റെ നാനാവശവും അവതരിപ്പിച്ചു തെളിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രം സത്യത്തിനുള്ളൊന്നിൽ കൊടുക്കുന്ന പഠനാദിയാണ് വിഷയ വിശകലനത്തിൽ ഇതിൽ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു. പണ്ഡിതൻ മാർക്കും പാമരൻമാർക്കും ഒരുപോലെ ഉപകാരപ്പെടുന്ന ഉത്തമ കൃതികളാണു രണ്ടും. അതെ അവസ്ഥ. ഉപകാ

രപ്പെടുന്നതിനു വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു നിബന്ധന പാലിക്കപ്പെടേണ്ടതായുണ്ട്. വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു അനുകൂലമോ പ്രതികൂലമോ ആയ മുൻതീരുമാനങ്ങളോ നുമില്ലാതെ സത്യം ഗ്രഹിക്കണമെന്ന ഏക ലക്ഷ്യം മാത്രമായിരിക്കണം. ഇതിന്റെ വായനക്ക് പ്രേരകം. എങ്കിൽ, അല്ലാഹു അനുഗ്രഹിച്ചു ആ ലക്ഷ്യം വായനക്കാർക്ക് നേടാൻ കഴിയും-സംഗ്രഹമില്ല.

പുസ്തകങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള മറുകാര്യങ്ങൾ. വായനക്കിടയിൽ സ്വയം അറിയാൻ കഴിയുന്നതുകൊണ്ട് ഈ പ്രസ്താവനയിൽ പരാമർശിക്കുന്നില്ല. സാമ്പത്തികമായ യാതൊരു പ്രതിഫലേഹയുമില്ലാതെ, പുസ്തകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാനുവദിച്ച ഗ്രന്ഥകർത്താവിനും.,

പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിൽ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകി സഹായിച്ച 'ഇഹ'യാളത്തുറാസിൽ ഇസ്ലാമി' (ക്വൈത്ത')നും ഹൃദയംഗമായ നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

പരാമുഷ്ടകൃതികളിൽ 'തവസ്സൂൽ' എന്ന ആദ്യഭാഗമാണ് വായനക്കാരുടെ കയ്യിലിരിക്കുന്ന ഈ പുസ്തകം. കരുണാനിധിയായ അല്ലാഹു നമ്മുടെ എല്ലാ ദീനീപ്രവർത്തനങ്ങളെയും പ്രതിഫലാർഹങ്ങളായ സേവനങ്ങളായി സ്വീകരിക്കുമാറാകട്ടെ-ആമീൻ.

മുസാ-വാണിമേൽ

പത്രാധിപർ, അൽമനാർ

മുജാഹിദ് സെൻറർ കോഴിക്കോട്-2.

വിഷയങ്ങൾ

പേജ്:

ആമുഖം	9
ഔഷധപരമായ ചർച്ച	11
ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാനഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ	18
ഹദീസു വ്യാഖ്യാനഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ	20
ദുർവ്യാഖ്യാനങ്ങൾ—വേറെയും	33
ഹദീസുകളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ	45
അനധർമ്മ തവസ്സുൽ	63
ചോദിക്കുന്നവരുടെ ഹഖ്ഖ്	71
ആരോപണം—ആഭംഗബീയുടെ പേരിലും	78
ഹഖ്കൊണ്ടുള്ള മറെറാരു ഇടത്തേട്ട്	85
ഉസ്മാൻ (റ)വും ആവശ്യക്കാരനും	92
മാലിക്ക് (റ) വിന്റെ ഉപദേശം	100
അങ്ങനെയും കുറെ തെളിവുകൾ	111
ഖജ്റു മാന്തലും മേൽപ്പുറ തുളക്കലും	117
അഅ്റാബീയുടെ ഇടത്തേട്ട്	125
മറെറാരു സ്വപ്നത്തിന്റെ കഥ	138
സമാപനം	147
തെറ്റിതിരുത്തി വായിക്കുക. (ശുദ്ധിപത്രം)	162

ആമുഖം

കേരള മുസ്‌ലിംകൾക്കിടയിൽ പരക്കെ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരു അറബി പദമാണ് തവസ്സൂൽ. കൊല്ലങ്ങളായി അവർക്കിടയിൽ നടന്നു വരുന്ന മതപ്രസംഗങ്ങളിലും പത്ര-മാസികകളിലും പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിലും മെല്ലാം ആവർത്തിച്ചു വിശദീകരിച്ചു വരുന്ന ഒരാശയവുമാണത്. ഒട്ടേറെ വാദപ്രതിവാദങ്ങളും ഖണ്ഡനമണ്ഡനങ്ങളും അതിന്റെ പേരിൽ അരങ്ങേറുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. മുസ്‌ലിംകൾക്കിടയിൽ തവസ്സൂലിനുള്ള സ്ഥാനവും പ്രാധാന്യവുമാണ് അതിന്നു കാരണം.

‘തവസ്സൂൽ ഉൾപ്പെടാത്ത പ്രാർത്ഥനയും ആരാധനയും അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കുകയില്ല. നമസ്കാരം, നോമ്പ്, ഹജ്ജ് തുടങ്ങിയ എല്ലാ ഇബാദത്തുകളിലും തവസ്സൂൽ കൂടിയേ കഴിയൂ. തവസ്സൂൽ നിഷേധിക്കുന്നവർ ഇസ്‌ലാമിൽ നിന്നു തന്നെ പുറത്ത് പോകുന്നു....’ ഈ നിലക്ക് ഒരു വലിയ വിഭാഗം പണ്ഡിതന്മാർ ശക്തിയായി വാദിക്കുന്നു. അവരുടെ പ്രസംഗങ്ങളിലും പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിലും ഈ വാദം ആവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

‘തവസ്സൂൽ, അതിന്റെ ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽ നിന്നും ഉദ്ദേശത്തിൽ നിന്നും ഏകദേശമാറപ്പെട്ടിരിക്കു

ന്നു. തൽഫലമായി തവസ്സുലിന്റെ പേരിൽ ബഹുദൈവ വിശ്വാസവും (ശിർക്കു)മായി ബന്ധപ്പെടുന്ന പല ആരാധനകളും മുസ്ലിംകൾക്കിടയിൽ കടന്നുകൂടാനിടയായിട്ടുണ്ട്. അല്ലാഹുവുമായി അടുക്കുന്നതിനു പകരം അകലുവാനാണു ഇന്നതു കാരണമായിത്തീരുന്നതു....' എന്നിങ്ങനെ മറ്റൊരു വിഭാഗം പണ്ഡിതന്മാരും സമർത്ഥിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ഏകദൈവ വിശ്വാസവും (തൗഹീദും) ബഹുദൈവ വിശ്വാസവും (ശിർക്കു)മായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു സുപ്രധാന വിഷയമായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണ് 'തവസ്സുൽ', ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ തവസ്സുലിനെക്കുറിച്ചു നിഷ്പക്ഷവും വസ്തുനിഷ്ഠവുമായ ഒരു പഠനം നടത്തുന്നതു എത്രയും ആവശ്യമായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണ്. സത്യാവസ്ഥ അറിയാനാഗ്രഹിക്കുന്നവർക്ക് കാര്യം മനസ്സിലാക്കുവാനും യാഥാർത്ഥ്യം കണ്ടെത്താനും അതു സഹായകമാവുകയും ചെയ്യും.

ഈ പഠനത്തിൽ സ്വന്തം നിലക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾക്കും വ്യാഖ്യാനങ്ങൾക്കും വില കൽപിക്കാവതല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഏതു വിഷയത്തെക്കുറിച്ചും സ്വന്തമായ ചില അഭിപ്രായങ്ങളും അനുമാനങ്ങളും ആർക്കുമുണ്ടാവാം. തദടിസ്ഥാനത്തിൽ അതു വ്യാഖ്യാനിക്കാനും കഴിയും, അതുകൊണ്ടു മുസ്ലിംലോകം മുഴുവൻ അംഗീകരിക്കുകയും, സംശയനിവൃത്തിക്കായി അവലംബിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രസിദ്ധ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മാത്രമാണ് ഈ പഠനത്തിൽ നാം ആധാരമാക്കുന്നത് മുൻവിധിയൊന്നുമില്ലാതെ, സത്യം ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയണമെന്ന തെളിഞ്ഞ മനസ്സോടെ ഈ പഠനത്തിൽ സഹകരിക്കുമെന്നു വായനക്കാരിൽനിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. കരുണാനിധിയായ അല്ലാഹു അതിനു തൗഫീഖ് നൽകുമാറാകട്ടെ-ആമീൻ.

തവസ്സുൽ ദോഷാപരമായ ചർച്ച

(1) പരിശുദ്ധ ഖുർആനിലെ പദങ്ങൾക്ക് അർത്ഥവും ആശയവും വിവരിക്കുന്ന ഒരു വിശിഷ്ട നിഘണ്ടുവാണ് ഇമം റാഗിബിന്റെ 'അൽമുഹ്റാത്ത'.

(المفردات في غريب القرآن لراغب الاصفهاني توفي ٥٠٢ هـ)

തവസ്സുൽ എന്ന പദത്തിനു പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിൽ നൽകിയ അർത്ഥം ഇങ്ങനെയാണ്:-

الوسيلة التوصل الى الشيء برغبة، وهي اخص من الوسيلة

لتضمنها لمعنى الرغبة.... وحقيقة الوسيلة الى الله تعالى مراعاة

سبيله بالعلم والعبادة وتحري مكارم الشريعة : وهي كالتربة

(مفردات الرّآغب)

‘വസീലത്തു എന്നാൽ, ആഗ്രഹപൂർവ്വം ഒരു വസ്തുവിലേക്കെത്തുകയെന്നാണ്. ആഗ്രഹപൂർവ്വം’ എന്നു കൂടി അതിനർത്ഥമുള്ളതുകൊണ്ടു, ‘എത്തുക’യെന്നു മാത്രം അർത്ഥമുള്ള ‘വസീല’യിൽ നിന്നു അതു പ്രത്യേകപ്പെടുന്നു; അഥവാ പരിമിതപ്പെടുന്നു. മതകാര്യങ്ങൾ പഠിക്കുകയും ആരാധനകൾ നടത്തുകയും ശരീഅത്തിന്റെ ബഹുമതികൾ കാത്തുസൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു കൊണ്ടു അല്ലാഹുവിലേക്ക് അടുക്കുവാനുള്ള മാർഗ്ഗം, ശ്രദ്ധിച്ചു സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുകയെന്നതാണു ‘വസീല’യുടെ യഥാർത്ഥം. അതു സാമീപ്യം എന്നതിന്നു തുല്യമാണ്.

(2) ഹദീസുകളിൽ വന്ന പദങ്ങൾക്ക് അർത്ഥവും ഉദ്ദേശവും വിശദീകരിക്കുന്ന പ്രസിദ്ധ നിഘണ്ടുവാണ് ഇമാം ഇബ്നുൽ അസീറിന്റെ (706 - 846) ‘നിഹായത്ത’ (نهاية ابن الاثير) അതിൽ ‘വസീല’ക്ക് ഇങ്ങനെ അർത്ഥം നൽകുന്നു.

الوسيلة : هي في الاصل ما يتوصل به الى الشيء ويقترب به
وجمعها وسائل ، يقال وصل الىه وسيلة وتوصل والمراد به في
الحديث القرب الى الله تعالى وقيل هي الشفاعة يوم القيمة ، وقيل
هي منزلة من منازل الجنة كذا جاء في الحديث — نهاية

‘വസീല എന്നാൽ, ഒരു വസ്തുവിലേക്ക് ചെന്നുചേരാനും ആ വസ്തുവുമായി സമീപിക്കാനും ഉതകുന്ന കാര്യം എന്നാണ് വാക്കർത്ഥം. ബഹുവചനം ‘വസാ

ഇൽ'. 'വസല ഇലൈഹി, തവസ്സല എന്നിങ്ങനെയും പ്രയോഗങ്ങളുണ്ട്. ഹദീസിൽ ഈ പദംകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് അല്ലാഹുവുമായുള്ള സാമീപ്യമാണ്. അന്ത്യദിനത്തിൽ നബി തിരുമേനിക്കനുവദിക്കപ്പെടുന്ന 'ശുപാർശ'യെന്നും സ്വർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു പദവിയെന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്.' (നിഹായത്ത്)

(3) പൊതുവായ നിലക്ക് അറബിഭാഷയിലെ റെറവാക്കുകളുടെ അർത്ഥവും ആശയവും മനസ്സിലാക്കാൻ നിരാക്ഷേപം അവലംബിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു പ്രാചീന നിഘണ്ടുവാണ് 'ഹൈറുദാബാദി'യുടെ അൽഖാമൂസ്. തവസ്സുലിന്റെ അർത്ഥം അതിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു.

الوسيلة والواسطة المنزلة عند الملك والدرجة والقربة ، وسل

الى الله توسلا عمل عملا تقرب به اليه كتوسل (القاموس)

'വസീല, വാസീല' എന്നിവയുടെ പദാർത്ഥം രാജസന്നിധിയിലെ സ്ഥാനം, പദവി, അടുപ്പം എന്നൊക്കെയാണ്. എന്നാൽ, അതു അല്ലാഹുവിലേക്ക് ചേർത്തു പറയുമ്പോൾ, അല്ലാഹുവിലേക്കടുപ്പിക്കുന്ന വല്ല പണ്ഡിതനുമായും ചെയ്തു എന്നും അർത്ഥംവരുന്നു. (ഖാമൂസ്).

(4) പ്രസിദ്ധമായ മക്കററു ഭാഷാനിഘണ്ടു വാൺ ജമാലുദ്ദീൻ ഇബ്നുനുനൂറുൻസുറുൻമിസ്മിയുടെ 'ഖാസാനുൽ അറബ്'. അതിൽ, തവസ്സുലിന്റെ അർത്ഥം ഇങ്ങനെ നൽകുന്നു.

الوسيلة : المنزلة عند الملك والدرجة والقربة وتوسل فلان

اليه بوسيلة اذا تقرب اليه بعمل - لسان العرب

‘വസീലയെന്നാൽ രാജസന്നിധിയിൽ ലഭിക്കുന്ന സ്ഥാനവും പദവിയും അടുപ്പവും.. ഒരാരം വല്ല പ്രവൃത്തിയും മുഖേന അല്ലാഹുവിലേക്കടുത്താൽ അയാൾ അല്ലാഹുവിലേക്ക് ‘വസീല:’ ചെയ്തു എന്നു പറയുന്നു.’ (ലിസാനുൽ അറബ്)

(5) ഇക്കാലത്ത് കൂടുതലും ഉപയോഗിച്ചു വരുന്ന ഒരു അറബി നിലവാരമാണ്. ‘അൽമുൻജിദ്’ മുസ്ലിംകളിൽ ഒരു കക്ഷിയുമായും പ്രത്യേകബന്ധമെന്നു മില്ലാത്ത ഒരു ക്രിസ്ത്യൻ പാതിരിയാണ് അതിന്റെ കർത്താവ്. തവസ്സൂലിനു മുൻജിദിൽ നൽകുന്ന അർത്ഥമിതാണ്.

وسل يسئل وسيلة ووسل وتوسل الى الله بعمل او وسيلة

عمل عملا تقرب به اليه تعالى ، الوسيلة ايضا المنزلة عند

الملك والدرجة (المنجد)

‘വല്ലകർമ്മവും കൊണ്ട്, അല്ലെങ്കിൽ അടുപ്പവും കൊണ്ടു അല്ലാഹുവിലേക്ക് തവസ്സൂൽ ചെയ്തു എന്നു പറഞ്ഞാൽ അവനിലേക്കടുപ്പിക്കുന്ന പൂണ്യ കർമ്മം ചെയ്തു എന്നർത്ഥം. വസീലക്ക് രാജസന്നിധിയിലെ സ്ഥാനം, പദവി എന്നിങ്ങനെയും അർത്ഥമുണ്ട്.’ (അൽ-മുൻജിദ്).

(6) 'ഇമാം സമഖ്ശരി' (المتوفى - ٥٣٨ هـ) യുടെ

'അസാസുൽ ബലാഗ:' അറിയപ്പെടുന്ന മറ്റൊരു ഗ്രന്ഥമാണ്. അതിൽ തവസ്സുലിനെ നിർവ്വചിക്കുന്നതിങ്ങനെയാണ്:

توسلت الى الله بعمل تقربت (اساس البلاغ)

'വല്ല പ്രവൃത്തിയും ചെയ്തു ഞാൻ അല്ലാഹുവിൽ തവസ്സുൽ ചെയ്തു എന്നാൽ ഞാൻ അവനുമായി അടുത്തു എന്നർത്ഥം'. (അസാസുൽ ബലാഗ:)

ഒറ്റവാക്കുകൾക്ക് അർത്ഥവും ഉദ്ദേശവും നിർണ്ണയിക്കുന്ന പ്രസിദ്ധങ്ങളായ അറബി നിഘണ്ടുക്കളിലും, മത സംബന്ധങ്ങളായ സാങ്കേതിക പദങ്ങൾക്ക് അർത്ഥവും ആശയവും വിവരിക്കുന്ന പ്രത്യേക ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും തവസ്സുൽ, വസീല: എന്നീ പദങ്ങൾക്ക് നൽകപ്പെട്ട അർത്ഥവും ആശയവും എന്താണെന്നു നാം മനസ്സിലാക്കി. അതായത്, സ്ഥാനം, പദവി, അടുപ്പം എന്നൊക്കെയാണ് തവസ്സുലിന്റെ ഭാഷാപരമായ അർത്ഥം, അതു അല്ലാഹുവിങ്കലേക്ക് ചേർത്തു പറയുമ്പോൾ, അവനുമായി അടുപ്പിക്കുന്ന പുണ്യ കർമ്മം ചെയ്തു എന്നും.

ഇനി നമുക്ക്, ഭാഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെ മറ്റൊരു നിലക്ക്കൂടി തവസ്സുലിനെക്കുറിച്ചു പറിക്കാം. ഏതു പദത്തിനും അർത്ഥവും ആശയവും നിർണ്ണയിക്കുമ്പോൾ അതുൾക്കൊള്ളുന്ന മൂല ഭാഷാ സാഹിത്യങ്ങളിൽ ഏതെല്ലാം അർത്ഥത്തിലും ആശയത്തിലും അതുപയോഗിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട് എന്നറിയുക

ആവശ്യമാണ്. അർത്ഥത്തിനും ആശയത്തിനും പുറമെ ഓരോ പദമുൾക്കൊള്ളുന്ന സ്പ്രിറിറ്റും വികാരവും കൂടി ഗ്രഹിക്കാൻ അത് സഹായകമാകും. ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ കവിതാ വിഭാഗമാണ് സാധാരണ ഗതിയിൽ ഇതിനാശ്രയിക്കുന്ന മുഖ്യ ഘടകം. ഖുർആൻ-ഹദീസുകളുടെ വ്യാഖ്യാനത്തിനുപോലും ഈ മാർഗ്ഗം അവലംബിച്ചുകാണാം.

(1) ഇസ്‌ലാമിനു മുമ്പ് 'ജാഹിലിയ്യാ' കാലത്ത് ജീവിച്ചു മരിച്ച ഒരു വിശ്രുത കവിയാണ് 'അൻതാ:'. 'സബ'ഉൽമുഅല്ലഖ:' എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന പ്രസിദ്ധ കവിതാസമാഹാരത്തിലെ ഒരു കവികൂടിയാണദ്ദേഹം. പിണങ്ങി നിൽക്കുന്ന തന്റെ കാമിനിയോടു അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

إِنَّ الرَّجَالَ لَهَـمْ إِلَيْنِكَ وَسِيلَةٌ -

أَنْ يَأْخُذُواكَ تَكْخُلِي وَتَخْجُبِي -

'നിന്നെ പ്രാപിക്കാൻ വേണ്ടി പുരുഷന്മാർക്കു നിന്നിലേക്കു ഓടുന്നുണ്ട്, അതുകൊണ്ടു അവർക്കുവേണ്ടി നീ സുറുമയിടുകയും മൈലാഞ്ചിയണിയുകയുമൊക്കെ ചെയ്യുക'. (ദിവാനു അൻതാ) അടുപ്പം, സമീപനം എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ് ഈ കവിതാശകലത്തിൽ 'വസീല'യെന്ന പദം ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

(2) പ്രസിദ്ധനായ മറ്റൊരു കവിയാണ് 'ലബീദ്'. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയിലും 'വസീല' ഇതേ അർത്ഥത്തിൽ തന്നെ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

وَلَمَّا رَأَيْتُ الْقَوْمَ لَا وَدَّ فِيهِمْ -

وَقَدْ قَطَعُوا كُلَّ الْعُرَى وَالْوَسَائِلِ .

‘ആ ജനതയിൽ ഒരു സ്നേഹവും അവശേഷിക്കുന്നില്ലെന്നും, സർവ്വ ബന്ധങ്ങളും അടുപ്പങ്ങളും അവർ അറുത്തു മുറിച്ചു കളഞ്ഞെന്നും എനിക്ക് ബോധ്യമായപ്പോൾ.....’

(3) അബൂത്വാലിബിന്റെ ‘ലാമിയ്യാ’ എന്ന വിശ്രുത കവിതാസമാഹാരത്തിലും അടുപ്പം, സാമീപ്യം എന്ന അർത്ഥത്തിൽ തവസ്സൂൽ പ്രയോഗിച്ചുകാണാം.

أَرَى النَّاسَ لَا يَذَرُونَ مَا قَدَرُ أَمْرِهِمْ

بَلَىٰ كُلُّ ذِي دِينٍ إِلَى اللَّهِ وَاسِيلٌ

‘ജനങ്ങൾ അവരുടെ പ്രശ്നത്തിന്റെ ഗൗരവം അർഹിക്കുന്ന വിധം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലെന്നു എനിക്ക് തോന്നുന്നു. എന്നാൽ മതം അവലംബിക്കണവരെല്ലാം അല്ലാഹുവിന്റെ സാമീപ്യത്തിനായി പ്രയത്നിക്കുന്നു’.

ഇങ്ങനെ, ‘വസീല’, ‘തവസ്സൂൽ’ വാസിൽ, വസാഇല’ തുടങ്ങിയ എല്ലാ പ്രയോഗങ്ങളും അടുപ്പം, സാമീപ്യം, അടുക്കാനും സാമീപ്യത്തിനുമുള്ള പുണ്യ കർമ്മങ്ങൾ എന്നീ അർത്ഥങ്ങളിലാണ് ഭാഷാസാഹിത്യങ്ങളിലും പ്രയോഗിച്ചതെന്നുകാണാം.

ഇനി നമുക്ക് ഈ പഠനവുമായി മറ്റു മേഖലകളിലേക്ക് കടക്കാം.

ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാന ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ:

(1) മുസ്‌ലിം പണ്ഡിതൻമാരിൽ പരക്കെ അറിയപ്പെടുകയും, അവലംബിക്കപ്പെട്ടു വരികയും ചെയ്യുന്ന ഒരു പ്രശസ്ത ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാന ഗ്രന്ഥമാണ്

‘തഫ്സീർ അൽ ബൈസാവി’ (تفسير البضاوى)

‘വസീല’ കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നതെന്താണെന്നു ബൈസാവി ഇങ്ങനെ വിശദീകരിക്കുന്നു:

الوسيلة ما يتوسلون به الى ثوابه والزلفى منه من فعل

الطاعات و ترك المعاصى (10 - 102)

‘വസീല’യെന്നാൽ, അല്ലാഹുവിൽനിന്നു പ്രതിഫലം ലഭിക്കാനും അവനുമായി അടുക്കാനും വേണ്ടി പുണ്യ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുകയും, കുറ്റ കൃത്യങ്ങളിൽനിന്നു വിരമിക്കുകയുമാണ്. (വാ: 10: പേ: 120)

(2) وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ അവനിലേക്കു

(അല്ലാഹുവിലേക്കു) ‘വസീല’ കാംക്ഷിക്കുക എന്ന ഖുർആൻ വാക്യത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ ‘ജലാലൈനി’യിൽ വിവരിക്കുന്നു:

الوسيلة : ما يقربكم اليه من الطاعات (جلالين)

‘അല്ലാഹുവിലേക്കു അടുപ്പമുണ്ടാക്കുന്ന സൽകർമ്മങ്ങളാണ് വസീല’ (ജലാലൈനി)

(3) ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാന ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രാചീനം എന്നറിയപ്പെടുന്ന 'തഫ്സീറുത്ത്ത്ത്ബറീ'

യിൽ (تفسیر الطبری) ابو جعفر محمد بن جریر الطبری

തവസ്സൂലിനെക്കുറിച്ചു നടത്തിയ ദീർഘ (൧൩൧൦) മായ ചർച്ച അവസാനിപ്പിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്.

(൧ - ൨൨൭) يعنى بالوسيلة القربة 'വസീല കൊണ്ടു വിവക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു അടുപ്പമാകുന്നു'.

(4) സുപ്രസിദ്ധമായ മറ്റൊരു ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാന ഗ്രന്ഥമാണ് 'തഫ്സീറു ഇബ്നു കസീർ'.

(تفسیر ابن كثير) اسمعيل بن كثير القرشي الدمشقي

സ്വഹാബി വര്യനായ ഇബ്നു (المتوفى ൭൮൪)

അബ്ബാസു (൭), മുജാഹിദു, ഖത്താദ; (൭) തുടങ്ങിയ താബിഉകൾ തുടങ്ങിയവരെല്ലാം വസീലക്ക് 'അടുപ്പം' എന്ന അർത്ഥമാണ് നൽകിയതെന്ന് സ്ഥാപിച്ച ശേഷം ഇബ്നു കസീർ തദ്ദസംബന്ധമായ ചർച്ച ഇങ്ങനെ ഉപസംഹരിക്കുന്നു:

هذا الذى قاله هؤلاء الائمة لا خلاف بين المفسرين فيه (൨ - ൦൨)

'നേതാക്കളായ ഈ എല്ലാ പണ്ഡിതന്മാരും തവസ്സൂലിനും വസീലക്കും നൽകിയ അർത്ഥത്തിൽ ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കൾക്കിടയിൽ യാതൊരഭിപ്രായ വ്യത്യാസവുമില്ല' (൧-52).

ഹദീസു വ്യാഖ്യാനഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ

വസീലയുടെ അർത്ഥം അടുപ്പം എന്നാണ്; ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കൾക്കിടയിൽ അക്കാദമിയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമില്ല എന്ന ഇബ്നു കസീറിന്റെ പ്രസ്താവം വായനക്കാർ കണ്ടു. പ്രസിദ്ധങ്ങളും മുസ്ലിം ലോകം പൊതുവെ അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പല തഫ്സീറുകളിലെയും വാചകങ്ങളും നാം ഉദ്ധരിച്ചു. തവസ്സൽ ചെയ്യുക; അല്ലെങ്കിൽ വസീല തേടുക എന്നാൽ, അല്ലാഹുവിലേക്ക് അടുപ്പം ആഗ്രഹിക്കുകയും അതിനുവേണ്ടി പുണ്യ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുകയുമാണുദ്ദേശമെന്നു നാം മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തു. ഇനി നമുക്ക്, ഈ വിഷയത്തിൽ ഹദീസു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എന്തു പറയുന്നു എന്നു നോക്കാം.

(1) പ്രസിദ്ധ ഹദീസു പണ്ഡിതനും, സ്വഹീഹുൽ ബുഖാരിയുടെ വ്യാഖ്യാതാക്കളിൽ പ്രധാനിയുമായ ഇമാം ഇബ്നു ഹജറുൽ അസ്ഖലാനി (റ) 'തവസ്സൽ' ഇങ്ങനെ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു:

والمراد بالوسيلة القرية اخرج عبد الرزاق عن معمر عن قتادة و اخرج الطبري من طريق اخرى عن قتادة ومن طريق (فتح الباری ۳۹۸ - ۸) വസീലകൊണ്ടു വിവക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതു 'അടുപ്പ'മാകുന്നു. അബൂൽ റസാക്കും ത്വബ്റിയും പല മാർഗങ്ങളിലൂടെ അങ്ങനെ റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യുന്നു. (ഫത്തഹുൽബാരി. 8-398)

(2) സ്വഹീഹുൽ ബുഖാരിയുടെ തന്നെ മറ്റൊരു വ്യാഖ്യാതാവ് 'ഖസ്തപല്ലാനി'യുടെ 'ഇർശാദുസ്സാരി'

ന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലും ഈ അർത്ഥത്തിൽ തന്നെ തവസ്സുൽ നിർവ്വചിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിലെ വാചകം ഇങ്ങനെയാണ്:

الـوـيـلة اى القرية كما اخرجـه عبد الرزاق عن قتادة (٧ - ٢٠٨)
 'അല്ലൂൽ റസാഖ്' വത്താദയിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുന്നതു പോലെ, വസീലയുടെ ഉദ്ദേശം 'അടുപ്പം' എന്നാകുന്നു.
 (7-208)

അറബിഭാഷയിലെ പദങ്ങൾക്ക് അർത്ഥവും ആശയവും വിവരിക്കുന്ന പ്രധാന നിഘണ്ടുക്കൾ, സാഹിത്യ കൃതികളിലെ പ്രയോഗങ്ങൾ, ഖുർആൻ-ഹദീസുകളിലെ പദങ്ങൾക്ക് അർത്ഥവും ആശയവും വിശദീകരിക്കുന്ന പ്രത്യേക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, പ്രസിദ്ധങ്ങളായ ഖുർആൻ, ഹദീസു വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ....ഇവയുടെയെല്ലാം അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടത്തിയ തവസ്സുൽ പ്രസിദ്ധങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഭാഷാപരമായ ചർച്ച ഇവിടെ അവസാനിക്കുകയാണ്. 'ആഗ്രഹവും പ്രതീക്ഷയും പുലർത്തിക്കൊണ്ടു പുണ്യകർമ്മം ചെയ്തു അല്ലാഹുവുമായി അടുപ്പമുണ്ടാക്കുക'-ഇതാണ് ഭാഷാപരമായും സാങ്കേതികമായും തവസ്സുലിന്റേയും വസീലയുടേയും അർത്ഥവും ആശയവും. ഇതാണു ദീർഘമായ ഈ ചർച്ചയിൽ നിന്നു ഒരു സത്യാന്വേഷിക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുക. ഇനി നമുക്ക് മറ്റൊരു മേഖലയിലേക്കു കടക്കാം.

മനുഷ്യന്നു തന്റെ സ്രഷ്ടാവും സംരക്ഷകനുമായ അല്ലാഹുവിലേക്ക് അടുക്കുവാനും അവന്റെ സ്നേഹവും സാമീപ്യവും സമ്പാദിക്കുവാനുമുള്ള മാർഗ്ഗം അവന്റെ പ്രവാചകൻ വിശദീകരിച്ചു തരികയും സ്വന്തം ജീവിതം മുഖേനകാണിച്ചു തരികയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഒരു നന്മയെക്കുറിച്ചും അവിടുന്ന് കൽപിക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല; ഒരു തിന്മയെക്കുറിച്ചും വിരോധിക്കാതിരുന്നിട്ടുമില്ല. നമ്മുടെ പാണ്ഡിത്യമായ തവസ്സൂലിന്റെ ശരിയായ വിവക്ഷയെക്കുറിച്ചും, പുണ്യകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടു അല്ലാഹുവിലേക്ക് അടുക്കുകയെന്നാണല്ലോ. അല്ലാഹുവിങ്കലേക്കു അടുക്കുവാനുള്ള കാര്യങ്ങളെ പ്രവാചക വചനങ്ങളിൽനിന്നു തന്നെ നമുക്ക് മനസ്സിലാക്കാം..

عن أبي هريرة رضى : قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان الله تعالى قال من عادى لي وليا فقد آذنته بالحرب وما تقرب

الى عبدى بشيى احبّ الىّ مما افترضته عليه ، وما زال
 عبدى يتقرب الىّ بالتّوافل حتىّ أحبه فاذا أجنبته فكنت
 سمعه الذى يسمع به وبصره الذى يبصر به ويده التى يبطش بها
 ورجله التى يمشى بها وان سألنى لا عطينّه وان
 استعاضنى لا عيذنه (بخارى)

അല്ലാഹു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു്,

‘നബി (സ) പറഞ്ഞു. എന്റെ വലിയുനോടു (ഞാനു
 മായിത്തുല്യനോടു്) ആരെങ്കിലും ശത്രുത പുലർ
 ത്തുകയാണെങ്കിൽ, അവനുമായി ഞാൻ യുദ്ധം പ്രഖ്യാ
 പിച്ചിരിക്കുന്നു ഞാനുമായി അടുക്കുന്നതിന്നു എന്റെ
 അടിമക്കു് ഞാൻ ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതു ഞാൻ
 അവനുനിർബ്ബന്ധമാക്കി കൽപിച്ച കാര്യങ്ങൾ അനു
 ഷ്ടിക്കുകയാകുന്നു. സുന്നത്തായ (ഐഹികമായ) കർ
 മങ്ങൾ മുഖേന എന്റെ അടിമ ഞാനുമായി അടുത്തു
 കൊണ്ടേയിരിക്കും. എത്രത്തോളമെന്നാൽ ഞാൻ അവ
 നെ സ്നേഹിച്ചാൽ അവൻ കേൾക്കുന്ന കാതും, കാണു
 ന്നകണ്ണും, പിടിക്കുന്ന കയ്യും, നടക്കുന്നകാലും എല്ലാം
 ഞാനായിത്തീരും. എന്നോടു് ചോദിച്ചാൽ ഞാനവനു
 നൽകും; എന്നിൽ അഭയം തേടിയാൽ ഞാനവനു് അഭ
 യം നൽകുകയും ചെയ്യും. (ബുഖാരി)

ഈ തിരുവചനത്തിൽ നിന്നു രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ വ്യ
 ക്തമായി മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നു: അടിമക്കു് അല്ലാ
 ഹുവിലേക്കടുക്കാനുള്ള ഒന്നാമത്തെ മാർഗ്ഗം, അല്ലാ
 ഹു നിർബ്ബന്ധമാക്കി കൽപിച്ച കാര്യങ്ങൾ അനുഷ്ഠി
 ക്കുക എന്നതാണ്. അതായതു, ഓരോ വ്യക്തിയും ക
 ണിശമായി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട നിർബ്ബന്ധ കർമ്മങ്ങൾ ഒ

ഴിച്ചു നിർത്തിക്കൊണ്ടു അല്ലാഹുവുമായി അടുക്കാൻ സാധ്യമല്ല. അതോടൊപ്പം നിർബ്ബന്ധമല്ലാത്ത സുന്നത്തുകൾക്കുടി അനുഷ്ടിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ 'അടുപ്പം' കൂടുതൽ സുദ്യുധവും രുദ്ധമൂലവുമായിരിക്കും. അല്ലാഹുവിന്റെ 'വലിയ്യാ'കാൻ അഥവാ അല്ലാഹുവിന്റെ സാമീപ്യം നേടുവാൻ ഇതല്ലാത്ത മൂന്നാമതൊരു മാർഗ്ഗവും ഇല്ല തന്നെ.

ഈ തിരുവചനത്തിലെ 'അല്ലാഹു അടിമയുടെ ചെവിയാകുക, കണ്ണാകുക, കയ്യും കാലുമാകുക' എന്നീ പ്രയോഗങ്ങൾ കേവലം ആലങ്കാരികമാണ്. നിർബ്ബന്ധ കർമ്മങ്ങൾക്ക് പുറമെ സുന്നത്തുകൾക്കുടി അനുഷ്ടിച്ചു ഒരടിമ അല്ലാഹുവിന്റെ സാമീപ്യം സമ്പാദിക്കുകയാണെങ്കിൽ പിന്നെ, അവൻ അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതേ കേൾക്കുകയുള്ളൂ; അല്ലാഹു തൃപ്തിപ്പെടുന്നതേ കാണുകയുള്ളൂ. അല്ലാഹു അനുവദിക്കുന്നതേ പ്രവൃത്തിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന ആശയം പരമമായ പ്രേരണാഹിതം സാഹന ശൈലിയിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്. മറിച്ചു, അതിന്നു ബാഹ്യമായ അർത്ഥവും ആശയവും കൽപിക്കുന്നതു അജ്ഞതയും അവിവേകവും മാത്രമായിരിക്കും. അതു ഇസ്‌ലാമിനു നിരക്കാത്ത അബേത സിദ്ധാന്തികളുടെ പിഴച്ച വാദവും കൂടിയാായിരിക്കുമെന്നു ഈ ഹദീസിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ ഇബ്നു ഹജറുൽ അസ്‌ഖലാനീ പ്രസ്താവിക്കുന്നു:-

قال العوفي : اتفق العلماء ممن يعتد بقوله إن هذا مجاز وكناية عن نصره العبد و تأييده وإعازته حتى كأنه سبحانه ينزل نفسه من عبده منزلة الآلات التي يستعين بها قال

والإحاديّة زعموا أنّه على حقيقة وان الحق عين العبد *

— فتح البارى : ٢٤٤ ١١

പരിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ രണ്ടു സ്ഥലങ്ങളിലാണ് “വസീലത്ത” എന്ന പദം പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടത്—“സൂറത്തുൽ മാഇദ”യിലെ മുപ്പത്തിഞ്ചാം സൂക്തത്തിലും, സൂറത്തുൽ ഇസ്റാഇലെ അമ്പത്തിഏഴാം സൂക്തത്തിലും സൂറത്തുൽ മാഇദയിലെ സൂക്തം ഇതാണ്.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا
الْبَيْدَ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ * — المائدة : ٣٥

‘വിശ്വസിച്ചവരെ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ സൂക്ഷിക്കുക; അവന്റെ സാമീപ്യം ആഗ്രഹിക്കുകയും അവന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ സമരം നടത്തുകയും ചെയ്യുക. നിങ്ങൾ വീജയിക്കുന്നവരായേക്കാം. (അൽമാഇദാ: 35) സത്യവിശ്വാസികളുടെ ഇഹത്തിലും പരത്തിലുമുള്ള വിജയത്തിനു നിദാനമായി മൂന്നു കാര്യങ്ങളാണ് ഈ ഖുർആൻ വാക്യത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിരിക്കുന്നത്.

(1) അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുക. (التقوى)

അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപനകൾ കഴിവിന്റെ പരമവധി അനുസരിക്കുകയും, അവൻ വിരോധിച്ച എല്ലാകാര്യങ്ങളിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞുനിൽക്കുകയും ചെയ്യുക—ഇതാണ് ‘തഖ്വ്വാ’ കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത്.

اتقوا الله يقول اجيبوا الله فيما أمركم ونهاكم بالطاعة له
 في ذلك وحققوا ايمانكم وتصديقكم ربكم ونبيكم بالصالح من
 أعمالكم — تفسير المائدة (ابن جرير الطبري - ١٤٦ - ٦)

അല്ലാഹു വിരോധിച്ച കാര്യങ്ങൾ വർജ്ജിക്കുകയാണ്
 ഇതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നതെന്നു 'ഇബ്നു'നുകസീർ' അഭി
 പ്രായപ്പെടുന്നു.

يقول تعالى امر عباده المؤمنين بتقواه وهي اذا قرنت بطاعته
 كان المراد منها الا تكفأ ف عن المحارم وترك المنهيات له
 (ابن كثير ٥٢ - ٢)

(2) അല്ലാഹുവിലേക്ക് വസീല തേടുക;

(التوسل الى الله) അല്ലാഹു കൽപിച്ചതു. അവൻ ഇ
 ഷ്ടപ്പെടുന്നതുമായ പുണ്യകർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിച്ചു.
 അവനുമായുള്ള അടുപ്പവും സാമീപ്യവും സമ്പാദിക്കു
 കയെന്നതാണ് ഇതിന്റെ വിവക്ഷയെന്നു മേൽപറഞ്ഞ
 രണ്ടു ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കളും സമർത്ഥിക്കുന്നു.

١ - ابن وائل ٢ - عطاء ٣ - السدى ٤ - قتادة ٥ - مجاهد
 ٦ - الحسن ٧ - ابن زيد ٨ - عبد الله بن كثير

എന്ന القربة എന്ന الوسيلة എല്ലാം മുതലായവർ
 വ്യക്ത അബ്ദുൾ ജരീർ الطبري എന്ന നൽകിയിട്ടുള്ളതു

മാക്കിയിരിക്കുന്നു. വേറെ അർത്ഥം ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞതായി അദ്ദേഹം ഉദ്ധരിച്ചിട്ടില്ല. (6-146-147) മേൽ പ്രസ്താവിച്ച 8 ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കളായ മഹാപണ്ഡിതന്മാരിൽനിന്നും الوسيلة യുടെ അർത്ഥം. ابو عبد الله محمد بن أحمد الانصاري തന്നെയാണെന്നു القراطبي തന്റെ തഫ്സീറിൽ (3-107ൽ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു. വസീലയുടെ അർത്ഥം അടുപ്പം, സാമീപ്യം എന്നാണെന്ന കാര്യത്തിൽ ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കൾക്കിടയിൽ യാതൊരഭിപ്രായ വ്യത്യാസവുമില്ലെന്നുകൂടി ഇബ്ന കസീർ അവകാശപ്പെടുന്നു.

وهذا الذي قال مؤلفاء الأئمة لا خلاف بين المفسرين فيه
(ابن كثير ٥٢ - ٢)

ഈ 'മതത്തിന്റെ നേതാക്കൾ വസീലക്ക് നൽകിയ ഈ അർത്ഥത്തിൽ ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കൾക്കിടയിൽ യാതൊരഭിപ്രായ വ്യത്യാസവുമില്ല.' (2-52) പ്രസ്തുത ആയത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ തവസ്സൂൽ വസീലത്തു എന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചു.

ابوالفضل شهاب الدين السيد محمد الالوسي المتوفى (١٢٧٠ هـ)

ദീർഘമായി ഉപന്യസിച്ചിട്ടുണ്ട്. സൽകർമ്മങ്ങൾ കൊണ്ടു സാമീപ്യം തേടുക എന്നതെന്നാണ് അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. കൂടുതൽ പഠിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ അതു വായിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കും.

(3) അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ സമരം ചെയ്യുക. (الجهاد في سبيل الله) അല്ലാഹുവിന്റെ മതത്തെ (دين الاسلام) സ്വന്തം ജീവിതത്തിൽ പകർത്തുകയും മറ്റുള്ളവർക്കിടയിൽ പ്രചരിപ്പിക്കുകയും അതു നിലനിർത്താനാവശ്യമായ ഏല്പാ മാർഗ്ഗങ്ങളും അവലംബിക്കുകയുമാണു ദൈവമാർഗ്ഗത്തിലെ സമരം. അപ്പോൾ, മേൽപറഞ്ഞ ഈ മൂന്നുകാര്യങ്ങളും പ്രവൃത്തിപഥത്തിൽ കൊണ്ടുവരുന്ന വിശ്വാസികൾക്കാണു ഇഹലോകത്തും പരലോകത്തും വിജയം നേടാൻ കഴിയുക-ഇതാണു പ്രസ്തുത വാക്യത്തിലൂടെ പരിശുദ്ധ ഖുർആൻ വ്യക്തമാക്കുന്നത്.

“വസീലത്ത്” എന്ന പദം പരിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ട രണ്ടാമത്തെ സ്ഥലം സൂറത്തുൽ ഖുസ്സാഇലാണ്. അതിങ്ങനെയാണ്:

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ رَزَقْتُم مِّنْ دُونِي فَلَا
يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا
الَّذِينَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَتَّبِعُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ
وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ
مَحْذُورًا ۝ (الاسراء)

‘നബീ, പറയുക-അവനെ (അല്ലാഹുവിനെ) കൂടാതെ (സഹായികളാണെന്നു) നിങ്ങൾ ജൽപ്പിക്കുന്നവരെ നിങ്ങൾ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുക-നിങ്ങളിൽനിന്നു ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഇല്ലായ്ക ചെയ്യുവാനോ, നീക്കം ചെയ്യുവാനോ അവർക്കു സാധ്യമല്ല. നിങ്ങൾ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ അല്ലാഹുവിൽ ഏറ്റവും അടുത്തവർ തന്നെ, അവരുടെ രക്തപ്പിതാവിലേക്ക് (അല്ലാഹുവിലേക്ക്) സാമീപ്യം തേടുകയും അവന്റെ അനുഗ്രഹം ആഗ്രഹിക്കുകയും അവന്റെ ശിക്ഷയേ ഭയപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. നിന്റെ രക്തപ്പിതാവിന്റെ ശിക്ഷയാകട്ടെ-അതു സൂക്ഷിക്കേണ്ടതുതന്നെയാകുന്നു’.

(അൽ ഇസ്റാഇ)

ഈ സൂക്തത്തിലും ‘വസീലത്തു’ എന്ന പദത്തിന്നു അടുപ്പം, സാമീപ്യം എന്ന അർത്ഥം തന്നെയാണു എല്ലാ വുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കളും നൽകിയിരിക്കുന്നത്. പ്രവാചകൻമാർ. സ്വാലിഹുകൾ, ഔലിയാക്കൾ രൂടങ്ങിയ മൺമറഞ്ഞ പുണ്യാത്മാക്കളെ ഇടയാളൻമാരാക്കി നിർത്തി, അ പരോടു സഹായാഭ്യർത്ഥന നടത്തിയ മക്കാ മുശ്റിക്കുകളെ ആക്ഷേപിക്കുകയും അവരുടെ വാഗ്ദാനത്തെ ഖണ്ഡിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണു ഈ സൂക്തമെന്നതു പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്. അവരെ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾക്ക് യാതൊരു പ്രയോജനവും ഉണ്ടാകുകയില്ല. എന്തെങ്കിലും സഹായം ചെയ്യാൻ അവർക്കുസാധ്യവുമല്ല, അവർ അല്ലാഹുവിന്റെ സാമീപ്യവും അനുഗ്രഹവും ആഗ്രഹിക്കുന്നവരും ശിക്ഷയെ ഭയന്നു കഴിയുന്നവരുമാണ്. എന്നെല്ലാം മുശ്റിക്കുകളെ അല്ലാഹു ഉണർത്തുകയാണ്. അപ്പോൾ, ഈ സൂക്തത്തിലെ ‘വസീലത്തി’ന്നു ‘ഇടയാളൻ’ എന്ന

അത്ഭുതമോ, ആ നിമിഷങ്ങളെ ആശയമോ ഉണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നമേ ഉൽഭവിക്കുന്നില്ല.

മന്യഷ്യരിൽ, ജിന്നുകളെ വിളിച്ചു സഹായം തേടിയിരുന്ന വിഭാഗമാണ് ഈ സൂക്തത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടതെന്നു ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കളിൽ ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. സ്വഹീഹുൽ ബുഖാരിയിലെ ഒരു ഹദീസാണു അവർക്കു അതിനാധാരം:—‘ഒരു വിഭാഗം ജിന്നുകൾ സത്യവിശ്വാസം സ്വീകരിച്ചു. എന്നാൽ ഇക്കാര്യം അറിയാതെ, മുമ്പ് അവരെ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്നവർ വീണ്ടും അവരെ സഹായത്തിനുവേണ്ടി വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിച്ചു. പക്ഷെ, ആ ജിന്നുകളാകട്ടെ ആരാധനകളിലൂടെ അല്ലാഹുവിന്റെ സാമീപ്യം ആഗ്രഹിക്കുകയും അനുഗ്രഹം തേടുകയും ശിക്ഷയേപ്പെടുകയും ചെയ്തു കഴിയുകയാണ്.’ ഇതാണു പ്രസ്തുത വ്യാഖ്യാനപ്രകാരം മേൽസൂക്തത്തിൽ വിവരിക്കപ്പെടുന്ന ആശയം. ഇതു സംബന്ധിച്ചുള്ള ഇബ്നു കസീറിന്റെ പരാമർശം ഇങ്ങനെയാണ്.

روى البخارى من حديث سليمان بن مهران — فى قوله تعالى (أَلَيْكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ...) قال ناس من الجن كانوا يعبدون فاسلموا وفى رواية كان ناس من الانس يعبدون ناسا من الجن فاسلم الجن وتمسك هؤلاء بدينهم.... (ابن كثير ٤٦ - ٣)

ഇതു സംബന്ധിച്ചു ഇബ്നു ജരീറുത്തപിബ്റീ രേഖപ്പെടുത്തിയ അഭിപ്രായം ഇങ്ങനെയാണ്.

نزلت في نفر من العرب كانوا يعبدون نفرا من الجن فاسلم
 الجنّةون والانس الذين كانوا يعبدونهم لا يشعرون باسلامهم
 فنزلت هذه الآية

'ജിന്നുകളെ ആരാധിച്ചു വന്നിരുന്ന അറബികളിൽ ഒരു
 വിഭാഗത്തെക്കുറിച്ചാണ് ഈ സൂക്തത്തിൽ പരാമർശി
 ക്കപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ, ജിന്നുകൾ ഇസ്‌ലാമാകുക
 യും, അവരെ ആരാധിച്ചിരുന്നവർ അതു അറിയാതെ
 പോകുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ഈ വുർആൻ വാ
 ക്യം അവതരിച്ചു....'

ഇത്രയും വിവരിച്ചതിൽനിന്നും, 'സാമീപ്യം എന്ന
 അർത്ഥത്തിലാണ് രണ്ട് സ്ഥലങ്ങളിലും വസീലത്തു
 എന്ന പദം പരിശുദ്ധ വുർആനിൽ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ള
 തെന്ന കാണാം. വുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കളെല്ലാം അതേ
 അർത്ഥം നൽകിക്കൊണ്ടുതന്നെയാണ് പ്രസ്തുത വുർ
 ആൻ വചനങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുള്ളതും. വുർആൻ
 വ്യാഖ്യാതാക്കൾക്കിടയിൽ അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമി
 ല്ലാത്ത, അവരുടെ 'ഇജ്മാഇ' കൂടിയാണെന്ന 'ഇബ്നുനു
 കസീർ രേഖപ്പെടുത്തിയതു നാം കണ്ടു കഴിഞ്ഞു. ഈ
 ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽ, തവസ്സൂൽ ഓരോ മുസ്ലീമിനും
 ആവശ്യമാണെന്നതിൽ ഇവിടെ ആർക്കും സംശയമില്ല;
 ആക്ഷേപവുമില്ല.

എന്നാൽ, തവസ്സൂലിന്റെ ഈ ശരിയായ അർത്ഥ
 ത്തിൽനിന്നും വളരെ വിഭിന്നമായ ഒരർത്ഥമാണ് ഇവിടെ
 ഒരു വിഭാഗം പണ്ഡിതന്മാർ-സമസ്ത കേരള ജ.
 ഇയ്യത്തുൽ ഉലമാ - അതിന്നു നൽകി വരുന്നത്. തവ

സ്സൂലിനു അവർ നൽകുന്ന 'ഇടയാളൻ' എന്നോ, 'രൂപം തിരിഞ്ഞു കാണുന്ന ദവാത്തുകളെന്ന തടികളെ' നോ ഉള്ള ആശയത്തിൽ പ്രസ്തുത പദം പൂർവ്വ പണ്ഡിതൻമാരിലാരും വ്യാഖ്യാനിച്ചു കാണുകയില്ല.

'സമസ്ത കേരള ജംഇയ്യത്തുൽ ഉലമാ' ഏകദേശം അനൂറ്റാണ്ടു മുമ്പ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'റദ്ദുൽ വഹാബിയ്യ' എന്ന കൃതിയിൽ വസീലക്കും തവസ്സൂലിനും നൽകിയ അർത്ഥവും വ്യാഖ്യാനവും അതേപടി ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം..

'അദ്ദലീലുസ്സാനീ: (രണ്ടാമത്തെ തെളിവ്)

يا أيها الذين آمنوا اتقوا الله وابتغوا إليه الوسيلة:

(സത്യവിശ്വാസികളെ, അല്ലാഹുവിന്നു നിങ്ങൾ വഴിപ്പെടുകയും അവനെക്കൊള്ളെ ഏടയാളനെ നിങ്ങൾ തേടുകയും ചെയ്തുവീരി!)' എന്നാൽ വസീലത്ത് വേണ്ടതാണെന്ന ഈ തിരുവചനത്താലും മനസ്സിലായല്ലോ. ഇനി വസീലത്തിനെ പറ്റി രണ്ടു വാക്കു പറയാം. വസീലത്തുകൾ, 'അമലുകൾ' മാത്രമാണെന്ന് വഹ് ഹാബികളും; രൂപം തിരിഞ്ഞു കാണുന്ന ദവാത്തുകൾ എന്ന തടികൾ മാത്രമാണെന്നു സുന്നിയാക്കളും വാദിക്കുന്നു'. (റദ്ദുൽ വഹ് ഹാബിയ്യ പേജ്. 67)

അപ്പോൾ, 'റദ്ദുൽ വഹാബിയ്യ'യിലെ സുന്നിയാക്കളുടെ ഈ വാദപ്രകാരം പൂർവ്വീകമായ എല്ലാ ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാനങ്ങളും ഹദീസു പണ്ഡിതൻമാരും ഭാഷാകാരൻമാരുമെല്ലാം വഹാബികളാണെന്നു വരുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ വസീലത്തിന് പൂണ്യകർമ്മങ്ങൾ എ

ന്നാണ് അവരെല്ലാം അത്ഥം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. ഇതു അവരുടെ വാചകങ്ങളിലൂടെ വായനക്കാർ കണ്ടതാണ്. മറിച്ചു; 'ഇടയാളൻ', രൂപം തിരിഞ്ഞു കാണുന്ന ഭവാത്തുകളെന്ന തടി' എന്നിങ്ങനെ സൂന്നിയാക്കൾ പറയുന്ന അത്ഥം പൂർവ്വികരാരും നൽകിക്കാണുന്നമില്ല. എങ്കിൽ, തവസ്സുലീനെക്കുറിച്ചും വസീലയെക്കുറിച്ചുമുള്ള പുതിയ വാദം ആരുടേതാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാം.

ദുർവ്യാഖ്യാനങ്ങൾ — വേറെയും

എന്നാൽ, വസീലത്തു എന്ന പദംപോലും പ്രയോഗിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ചില ഖുർആൻ വചനങ്ങളും ഇടതേട്ടം ന്യായീകരിക്കാൻവേണ്ടി തല്പരകക്ഷികൾ ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്യുന്നു. അതിനെന്താദാഹരണമാണ് സൂറത്തുൽ ബഖറയിലെ എമ്പത്തി ഒമ്പതാം വചനം:—

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ • (٧٩ - ٢)

'അവരുടെ കൈവശമുള്ളതിനെ (തൊരാത്തിനെ) സത്യപ്പെടുത്തുന്ന ഒരുഗ്രന്ഥം (ഖുർആൻ) അല്ലാഹുവിൽ നിന്നു അവർക്കു വന്നപ്പോൾ-ഇതിന്നുമുമ്പ് സത്യനിഷേധികൾക്കെതിരിൽ അവർ വിജയം തേടിയിരുന്നതാണത്രെ. അങ്ങിനെ അവരറിയുന്ന ആ സത്യം അവർക്കു വന്നപ്പോൾ അതിനെ അവർ നിഷേധിച്ചുകളഞ്ഞു. അതുകൊണ്ടു

അല്ലാഹുവിന്റെ ശാപം ആ അവിശ്വാസികൾക്കുവന്നു.' (2-69)

'തൗറാത്ത്' കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന ജൂതജനതയാണു ഈ സൂക്തത്തിലെ പരാമർശിതർ. അറേബ്യയിൽ ജനിക്കുന്ന അന്ത്യപ്രവാചകനായ മുഹമ്മദു (സ)നെക്കുറിച്ചു മുമ്പുതന്നെ അവർക്കു വിവരം ലഭിച്ചിരുന്നു തിരുമേനിയുടെ ചില വിശേഷണങ്ങൾ തൗറാത്തിലൂടെ അവർക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ശത്രുക്കളുമായുള്ള എല്ലാ സമരങ്ങളിലും തിരുമേനി വിജയം വരിക്കുമെന്നു അവർ ഗ്രഹിച്ചു. അതിനാൽ, അറേബ്യയിലെ മുശ്റിക്കുകളുമായി സമരങ്ങളും ഏററുമുട്ടലുകളുമുണ്ടാകുമ്പോഴെല്ലാം, വരാനിരിക്കുന്ന ആ പ്രവാചകനോടൊപ്പം നിന്നു. ഞങ്ങൾ നിങ്ങളെ പരാജയപ്പെടുത്തുമെന്നു ജൂതർ അറബികളെ ഭീഷണിപ്പെടുത്താറുണ്ടായിരുന്നു. എന്നിട്ടു അവസാനം അവർക്കു പരിചിതനായ, അവർ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ആ പ്രവാചകൻ സമാഗതനായപ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തെ അവർ നിഷേധിക്കുകയും അവിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തുവെന്നതാണ് ഈ ഖുർആൻ വചനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശവും ഉള്ളടക്കവും. പ്രസിദ്ധരായ ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കളെല്ലാം ഈ നിലക്കു അതു വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇബ്നു കസീറിൽ ഇങ്ങനെ കാണാം.

من قبل مجيئى هذا الرسول بهذا الكتاب كانوا ينتصرون
بمجيئه على اعدائهم من المشركين اذا قاتلوه يقولون انه سيبعث
نبي في آخر الزمان يقتلكم معه قتل عادوارم (ابن كثير ١-١٢٤)

‘അന്ത്യപ്രവാചകൻ ഖുർആനുമായി വരുന്നതിന്നു മുമ്പ് ജൂതർ മുശ്‌രിക്കുകളോടു പായുമായിരുന്നു. അവസാന കാലത്ത് നിയോഗിക്കപ്പെടുന്ന പ്രവാചകനോടൊപ്പം നിന്നു ആദ്യ ഇറം ഗോത്രങ്ങളെ നശിപ്പിച്ചതുപേ’ ലെ ഞങ്ങളും നിങ്ങളെ യുദ്ധം ചെയ്തു നശിപ്പിക്കും’ തഹ്സീറുന്നസഫി (1-65), ബൈസാവി (1-90), കശ്ശാഫ് (1-89) തുടങ്ങിയ തഹ്സീർ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെല്ലാം മേൽസൂക്തം ഈ നിലക്ക് വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നു. അതായതു, മുഹമ്മദു നബി (സ)യുടെ ആഗമനത്തെക്കുറിച്ചു പൂർവ്വപേക്ഷാർ മുമ്പു തന്നെ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു, ആ പ്രവാചകനോടൊപ്പം നിന്നു സമരം ചെയ്തു ശത്രുക്കളെ ജയിക്കാൻ അവർ കാത്തുനിൽക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പക്ഷെ, ആ പ്രവാചകൻ നിയുക്തനായപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിൽ അവർ അവിശ്വസിക്കുകയാണു ചെയ്തത്.

എന്നാൽ, ഇടതേട്ടത്തെ ന്യായീകരിക്കാൻ വേണ്ടി ഒരു വിഭാഗം പണ്ഡിതന്മാർ (സമസ്തക്കാർ) ഈ സൂക്തം ഇങ്ങനെ ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്യുന്നു: ‘നബി (സ) ന്നു മുമ്പ് അറബികളും ജൂതരും തമ്മിൽ നടത്തിയ യുദ്ധങ്ങളിൽ വിജയം നേടാൻവേണ്ടി തിരുമേനിയെ ഇടയറ്റുനാക്കിപ്പിർത്തി ജൂതർ അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അങ്ങനെ അവർ വിജയിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പക്ഷെ, തിരുമേനി നിയുക്തനായപ്പോൾ അവർ അദ്ദേഹത്തിൽ അവിശ്വസിച്ചു.’ ഇതാണ് ത്രൈ പ്രസ്തുത ഖുർആൻ വചനത്തിന്റെ താൽപര്യം. ഈ ദുർവ്യാഖ്യാനം സ്ഥിരപ്പെടുത്താൻവേണ്ടി ഹാക്കിം മുസ്തഫാദീനിൽ ഉദ്ധരിച്ച ഒരു ദുർബ്ബലമായ ഹദീസു അവർ കൂട്ടുപിടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഹദീസു ഇതാണ്:

عن عبد الله بن هارون بن عنترة عن ابيه عن سعد بن
 جبیر عن ابن عباس (رضم) قال كانت يهود خيبر تقاتل
 غطفان فكأما التقوا مزمت يهود فعادت بهذا الدعاء اللهم انا
 نسئلك بحق محمد النبي الامي الذي وعدتنا ان تخرجه لنا آخر
 الزمان الانصرتنا عليهم فكانوا اذا دعوا بهذا لدعاء مزمو
 غطفان فلما بعث الله النبي كفروا به فانزل الله تعالى وَاَكْفُرُوا
 مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْهِحُونَ عَلَيَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 الآیة (المستدرك للحاكم كتاب التفسير)

'ഗെത്ത' ഹാൻ' ഗോത്രവുമായി യുദ്ധം ചെയ്യുകയും പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്യും. പിന്നെ ജൂതന്മാർ ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിച്ചു തുടങ്ങി. അല്ലാഹുവേ, അന്ത്യനാളിൽ നിയോഗിക്കുമെന്ന് നീ ഞങ്ങളോട് വാഗ്ദത്തം ചെയ്ത നീ രക്ഷകനായ മുഹമ്മദ് നബിയുടെ 'ഹബ്', കൊണ്ട് ഞങ്ങൾ നിന്നോട് അപേക്ഷിക്കുന്നു-ഞങ്ങളെ സഹായിക്കുവാൻ. അങ്ങനെ ഈ പ്രാർത്ഥനകൊണ്ട് 'ഗെത്ത' ഹാൻ' ഗോത്രത്തെ അവർ പരാജയപ്പെടുത്തി. എന്നിട്ട് അവസാനം ആ പ്രവാചകൻ നിയുക്തനായപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിൽ അവർ അവിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തു....'.

ഇമാം ഹാക്കിം ഒരു ഹദീസു ഉദ്ധരിക്കുകയോ സ്വഹീഹാക്കുകയോ ചെയ്തതുകൊണ്ടു മാത്രം ആ ഹദീസ് സ്വീകാര്യമാകണമെന്നില്ലെന്നാണ് പണ്ഡിതന്മാരുടെ നിഗമനം. ഇമാം നവവീ അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത് وهو متساهل എന്നാണ്. അതായത്, ആ വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹം അശ്രദ്ധനാണ് എന്നും. (اتقريب) മാത്രമല്ല, ഈ ഹദീസിന്റെ റിപ്പോർട്ടർമാരിൽ 'അബ്ദുൽ മലിക്കബ്നു ഹാറൂനെ'ക്കുറിച്ചു 'ഏറ്റവും ബലഹീനൻ' എന്നും 'സ്വയം ഹദീസുകൾ നിർമ്മിക്കുന്ന വ്യാജ'നെന്നും 'തള്ളപ്പെടേണ്ടവൻ' എന്നും, 'ജജാൽ' എന്നും മറ്റും ഹദീസ് പണ്ഡിതന്മാർ വിശേഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

قال الدارقطني هما ضعيفان وقال احمد عبد الملك ضعيف، قال يحيى كذاب، وقال ابو حاتم متروك ذاهب الحديث، وقال ابن جبران يهتج الحديث، وقال السعدي عبد الملك بن هارون دجال كذاب — لسان الميزان للعسقلاني (٧٣ - ٤)

അപ്പോൾ, ഇത്തരമൊരു 'കള്ള ഹദീസിന്റെ പിൻബലത്തിലാണ്' മേൽ ഖുർആൻ വാക്യം ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്തു ഇവർ ഇടതേട്ടത്തിനു ന്യായീകരണം തേടുന്നത്!

ഇമാം ഹാക്കിം ഉദ്ധരിച്ച പ്രസ്തുത ഹദീസു, അതിന്റെ റിപ്പോർട്ടിലെ ഇത്തരം തകരവുകളൊന്നും മനസ്സിലാക്കാതെ ചിലർ കേൾസൂക്തത്തിന്റെ വിവ

മണത്തിൽ അതു ഏടുത്തു ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ഇമാം ഖുർ
 ത്തുബീ അക്കൂട്ടത്തിൽപെടുന്നു. പക് ഷെ, ഹദീസു
 കള്ളമാണെന്നു വ്യക്തമായ നിലക്ക് അതാറെടുത്തുമാ
 രിച്ചാലും സ്വീകരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ഇതു ഹദീ
 സിന്റെ റിപ്പോർട്ടുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തകരാറുകളെക്കു
 റിച്ചുള്ള വിലയിരുത്തലാണ്. ചരിത്രപരമായി നോക്കി
 യാലും അതിനു അടിസ്ഥാനമില്ലെന്നു കാണാം. എന്തെ
 ന്നാൽ ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ പ്രസ്താവിച്ചത് പോലെ
 വൈബറിലെ ജൂതൻമാരും 'ഗത്താഫാൻ' ഗോത്രവും
 തമ്മിൽ ഒരിക്കലും ഒരു യുദ്ധമേ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. എങ്കിൽ
 പിന്നെ, ഇങ്ങനെയൊരു പ്രാർത്ഥനക്കവസരമുണ്ടാകു
 ന്നുമില്ല. ഇനി അഥവാ ആ പ്രാർത്ഥന (തവസ്സൂൽ)
 നടന്നുവെന്നു സങ്കൽപ്പിച്ചാൽതന്നെയും, പ്രാർത്ഥന
 നടത്തിയത് ആരായിരുന്നുവെന്നുകൂടി അൽപം ചിന്തി
 കേണ്ടതുണ്ട്. മുഹമ്മദുനബി (സ)യുടെ 'ഹഖ്'
 കൊണ്ടു ഇടതേടിയതു ജൂതൻമാരാണല്ലോ ഈ ഹദീസു
 പ്രകാരം? അപ്പോൾ, ജൂതൻമാരെ പിൻപററാൻ മുസ്ലിം
 കൾക്ക് വല്ല നിർദ്ദേശവുമുണ്ടോ? ഈ ഹദീസിൽ
 തന്നെയും അങ്ങനെ വല്ല സൂചനയുമുണ്ടോ? ഇല്ലെന്നു
 വളരെ വ്യക്തമാണ്. ഇനി, ഇടതേട്ടംകൊണ്ടു ജൂതർക്കു
 യുദ്ധം ജയിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു എന്നാണെങ്കിൽ നബി (സ)
 നടത്തിയ യുദ്ധങ്ങളിലൊന്നിലും ശത്രുക്കൾക്കെതിരെ
 യുള്ള വിജയത്തിനുവേണ്ടി ഇടതേട്ടത്തിന്റെ ഈ എളു
 പ്പമാർഗ്ഗം സ്വീകരിച്ചതായി കാണുന്നില്ല. തിരുമേ
 നിക്ക് ശേഷം ഖുലഫാഉൽറാശിദുകൾ നടത്തിയ പര
 ശതം യുദ്ധങ്ങളിലൊന്നിലും നബിയുടെ ഹഖ് കൊണ്ടു
 ഇടതേടിയ ഒരു സംഭവവും റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല.
 അപ്പോൾ, ഇടതേട്ടംകൊണ്ടു ഗുണം കിട്ടിയാൽതന്നെയും
 മുസ്ലിംകൾക്ക് അതു സ്വീകാര്യമല്ലെന്നും. ജൂതരുടെ

പ്രസ്തുത സമ്പ്രദായത്തിൽ മൂസ്ലിംകൾക്ക് മാതൃകയില്ലെന്നുമാണല്ലോ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നത്. പുരുഷത്തിൽ പ്രസ്തുത ഖുർആൻ വാക്യം വസീല (ഇടത്തേ)ത്തിനു തെളിവായുദ്ധരിക്കുന്നതിൽ പ്രമാണങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലോ ചരിത്രത്തിന്റെ പരിബലത്തിലോ സാധാരണ ബുദ്ധിയുടെ വെളിച്ചത്തിൽ തന്നെയുമോ യാതൊരു ന്യായീകരണവുമില്ല. ഖുർആൻ വാക്യം ഓതിക്കേൾപ്പിച്ചു. അതിന്റെ അർത്ഥവും ആശയവും അലങ്കോലപ്പെടുത്തി ദുർവ്യാഖ്യാനം നടത്തുകയും, കള്ളഹദീസുകളുടെ മറപിടിച്ചു ആ ദുർവ്യാഖ്യാനം ന്യായീകരിക്കുകയും, അങ്ങനെ മൂസ്ലിം ബഹുജനങ്ങളെ അന്ധവിശ്വാസത്തിൽ ഉറപ്പിച്ചു നിൽക്കുകയുമാണ് മേൽപറഞ്ഞ വിഭാഗം പണ്ഡിതന്മാർ ചെയ്യുന്നതെന്നു പറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല.

ഈ വിഷയത്തിൽ ദുർവ്യാഖ്യാനത്തിനിരയായ മറ്റൊരു ഖുർആൻ വാക്യമാണ് സൂറത്തുനീസാഇലെ തൊണ്ണൂറ്റിനാലാം വചനം, അതിങ്ങനെയാണ്:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ
وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاؤُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا
اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَرَجَدُوا إِلَى
تَوَابٍ رَحِيمَةٍ (٩٤ - ٤)

‘അല്ലാഹുവിന്റെ അനുമതിയോടെ അനുസരിക്കപ്പെടാനല്ലാതെ ഒരു പ്രവാചകനെയും നാം നിയോഗിച്ചിട്ടില്ല. അവർ തങ്ങളോട് തന്നെ വല്ല അക്രമവും പ്രവർത്തി

ക്കുകയും അനന്തരം നിന്നെ സമീപിക്കുകയും; അല്ലാഹുവോട് മാപ്പ് ചോദിക്കുകയും; എന്നിട്ട് പ്രവാചകനും അവർക്കുവേണ്ടി മാപ്പു ചോദിക്കുകയുമാണെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിനെ മാപ്പ് സ്വീകരിക്കുന്നവനും ദയാലുവുമായി അവർക്ക് കാണാൻ കഴിയും'.

അല്ലാഹുവിന്റേയും അവന്റെ ദൂതന്റെയും കല്പനകൾ സ്വീകരിക്കാൻ സന്നദ്ധമാകാതെ, സ്വേച്ഛക്കൊത്തു വിധി വിലക്കുകൾ നടത്തുന്ന അധികൃതകാരികളെ സമീപിക്കുന്ന കപട വിശ്വാസികളാണ് ഈ ഖുർആൻ വചനത്തിൽ പരാമർശിക്കപ്പെടുന്നത്. അതായത്, അല്ലാഹു നിയോഗിച്ച എല്ലാ പ്രവാചകരും നിരൂപാധികം അനുസരിക്കപ്പെടേണ്ടവരും അവരുടെ സമുദായം അതിന്നു കടപ്പെട്ടവരുമാണ്. അന്ത്യ പ്രവാചകന്റെയും അവിടുത്തെ സമുദായത്തിന്റെയും നിലയും ഇതുതന്നെ, എന്നാൽ, ഇതിനെതിരിൽ ചില കപട വിശ്വാസികൾ പ്രവർത്തിക്കുകയുണ്ടായി, ആ തെറ്റിൽനിന്നു മുക്തരാകാൻ ഇനി അവർ എന്തു ചെയ്യണമെന്നാണ് ഈ സൂക്തം വിവരിക്കുന്നത്. നബി തിരുമേനിയോട് അനുസരണക്കേട് കാണിച്ചതിന്നു ആദ്യം അവിടുത്തെ സമീപിക്കുക; അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന ധിക്കരിച്ചതിനെ തുടർന്നു അല്ലാഹുവോട് മാപ്പപേക്ഷിക്കുകയും, ആ മാപ്പ് സ്വീകരിക്കാൻവേണ്ടി തിരുമേനിയും അവർക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുക. ഇങ്ങനെയെല്ലാമാകുമ്പോൾ, വന്നുപോയ തെറ്റിൽ യഥാർത്ഥമായും ആത്മാർത്ഥമായും അവർ ഖേദിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് വരുന്നു. അവരുടെ പശ്ചാത്താപം സ്വീകാര്യയോഗ്യമായും തീരുന്നു. 'അല്ലാഹു മാപ്പു ചെയ്യുന്നവനും ദയാലുവുമാണെന്ന് അവർക്ക് കാണാമെന്ന് വാചകാന്ത്യം

ഇതാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. പൂർവ്വകാല വ്യക്തികൾ വ്യാഖ്യാതാക്കളല്ലാം ഈ നിലക്കാണ് പ്രസ്തുത വചനം വ്യാഖ്യാനിച്ചതും. ഉദാഹരണത്തിനു ഇബ്നു ജരീറുത്ത് പിബ്നീയുടെ വാചകങ്ങൾ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം.

قوله (وَأَوْ أَنَّهُمْ) إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
 (الآية) يعنى بذلك جل ثنائه ولو ان هؤلاء المافقين الذين وصف صفتهم في هاتين الآيتين الذين اذا دعوا الى حكم الله وحكم رسوله صدوا صدودا اذ ظلموا انفسهم باكتسابهم اياها العظیم من الاثم في احتكامهم الى الطاغوت وصدودهم عن كتاب الله وسنة رسوله اذا دعوا اليها جاؤك يا محمد حين فعلوا مافعلوا من مصيرهم الى الطاغوت راضين بحكمه دون حكمك جاؤك تائبين متسببين فسألوا الله ان يصفح لهم عن عقوبة ذنبهم بتغية عليهم وسأل لهم الله رسوله مثل ذلك وذلك معنى قوله تعالى (فَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفِرَ لَهُمْ الرَّسُولُ) - ١٠٠ -

മുൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണ് ഈ വചനത്തിൽ കപടവിശ്വാസികളുടെ മേൽ പുറത്തിരിയ്ക്കുന്നത്.

1 തങ്ങൾ അനുസരിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥരായ പ്രവാചകനെ അവർ ധിക്കരിച്ചു.

2 തങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു പ്രശ്നത്തിന്റെ പരിഹാരത്തിന് അവർ പ്രവാചകനെ സമീപിച്ചില്ല.

(3) മാത്രമല്ല, പകരം ദേഹേച്ഛകൊണ്ട് തീരുമാനം കാണുന്ന അധികാരിയെ വിധികർത്താക്കളെയും ചെയ്തു.

ഈ മൂന്നു കുറ്റങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വിമുക്തിക്ക് മൂന്നു മാർഗ്ഗങ്ങളും അല്ലാഹു നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

1 നബി തിരുമേനിയെ അവഗണിച്ചു മറ്റൊരാളെ സമീപിച്ചതിനുപകരം, അതിൽ ആത്മാർത്ഥമായും വേദിച്ചു തിരുമേനിയെ സമീപിക്കുക.

2 നബി തിരുമേനിയോടു കാണിച്ച അവഗണന ഫലത്തിൽ അല്ലാഹുവെ ധിക്കരിക്കുകയാണല്ലോ, അതുകൊണ്ടു അല്ലാഹുവോടും മാപ്പുപേക്ഷിക്കുക.

3 തന്നോടുകാണിച്ച അവഗണന ക്ഷമിച്ചു നബി തിരുമേനിയും അവർക്ക് വേണ്ടി അല്ലാഹുവോടു മാപ്പു ചോദിക്കുക.

ഇവയിൽ നബിയെ സമീപിക്കുകയെന്ന ഒന്നാമത്തെ നിബന്ധന കൂടുതൽ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അവർ ചെയ്ത കുറ്റത്തിന്റെ ആരംഭം തന്നെ അതാണ്. മാത്രമല്ല, നബി തിരുമേനി അവർക്കിടയിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുകയാണു അവിടുത്തെ അവർ അവഗണിച്ചിരിക്കുന്നത്. തിരുമേനിയോടു കാണിച്ച വ്യക്തമായ ധിക്കാരവും അനുസരണക്കേടും മത്രേ അതു. അതുകൊണ്ടാണ്, നബി [സ] യെ സമീപിക്കുകയെന്നത്, അവർ ചെയ്ത തെറ്റിന്റെ ഒന്നാമത്തെ പരി

ഹാർമാർഗ്ഗമായി അല്ലാഹു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ഈ നിലക്കാണ് ഈ കുറ്റത്തിൽ നബിയെ സചിപിക്കുന്നതും പാപമോചനവുമായി ബന്ധപ്പെടുന്നതും.

നബി (സ) യുടെ ജീവിത കാലത്തുതന്നെ, അവിടുത്തെ അനുയായികളിൽ ചിലരിൽ നിന്നെല്ലാം ചെറുതും വലുതുമായ പാപങ്ങൾ വന്നുവശായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ, അവരുടെ പാപമോചനത്തിന്നു ആദ്യം നബിയെ സമീപിക്കുക, എന്നിട്ടു നബി അവർക്കുവേണ്ടി മാപ്പപേക്ഷിക്കുക എന്നീ നിബന്ധനകൾ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടതായി കാണാൻ കഴിയുകയില്ല. അതേ അവസരം ഇവിടെ ഇങ്ങനെയൊരു നിബന്ധന നിശ്ചയിച്ചതിന്നു കാരണം, അവർ നബി തിരുമേനിയോട് ധിക്കാരം കാണിച്ചതാണ്; അഥവാ അവർ കാപട്യം കാണിച്ചതാണ്.

ഏതായാലും, ഇതെല്ലാം നബി തിരുമേനിയുടെ ജീവിത കാലത്തുതന്നെ നടന്ന സംഭവങ്ങളാണെന്നത് വളരെ വ്യക്തമാണ്. പക്ഷെ, ഈ സംഭവവും ഇടത്തേടുത്തെ ന്യായീകരിക്കാൻ ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്യുന്നു. അതായതു, നബി (സ) യുടെ വിരോധത്തിന്നുശേഷവും അവിടുത്തെ ഖബറിടത്തിൽ ചെന്നു ചെയ്തുപോയ കുറ്റം തിരുമേനിയോട് ഏറ്റവും പറയുകയും തിരുമേനിയെ ഇടയാളാക്കി അല്ലാഹുവോട് മാപ്പപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക, അല്ലെങ്കിൽ നബി തിരുമേനിയോട് നേരിട്ടുതന്ന പാപമോചനം തേടുക, ഇതും പ്രസ്തുത വ്യർത്ഥൻ വചനത്തിന്റെ പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുമെന്നു ഞവരുടെ വാദം. വളരെ ആദരപൂർവ്വം പാരായണം ചെയ്തപ്പോഴു ന 'മൻവുസ്മഖലൂദി'ൽ ഇങ്ങനെ കാണാം.

إِرْ تَكَبَّتْ عَلَى الْخَطَا غَيْرَ حَصْرٍ وَعَدَدٍ
لَكَ أَشْكُو فِيهِ يَا سَيِّدِي خَيْرَ النَّبِيِّ

‘പ്രവാചകൻമാരിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമനായ നബിയേ, എണ്ണിക്കണക്കാക്കുവാനോ എത്രയാണെന്നു തിട്ടപ്പെടുത്താനോ കഴിയാത്തതും പാപങ്ങൾ ഞാൻ ചെയ്തു കൂട്ടിയിട്ടുണ്ട്’,—അതിനെക്കുറിച്ച് അങ്ങയോടാണ് ഞാൻ ആവലാതിപ്പെടുന്നത്. സുപ്രസിദ്ധമായ ‘ബുർഖ്’യിലും ഇതുപോലെ ഒരു വരി കാണാം.

يَا أَكْرَمَ الْخَلْقِ مَا لِي مَنُ الْوُدُ بِهِ
سَيِّدَاكَ عِنْدَ حُلُولِ الْحَادِثِ الْعَظِيمِ

‘യേകരങ്ങളായ ആപത്തുകൾ ആപതിക്കുമ്പോൾ, അവയിൽനിന്നു രക്ഷ പ്രാപിക്കാൻ, സൂഷ്മികളിൽ ഉത്തമനായ നബിയേ, അവിടുന്ന്ല്ലാതെ മറ്റൊരയേ കേന്ദ്രം എന്നിരിക്കില്ല തന്നെ’. പാപം പൊറുത്തു കിട്ടാനും ആപത്തുകളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുത്താനും നബി തിരുമേനിയെ നേരിട്ടുതന്നെ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിന്റെ രണ്ടുദാഹരണങ്ങളാണിത്. പണ്ടെന്നോ മരിച്ച മൺ മറഞ്ഞ മൃഗലിയാക്കളേയും സ്വാലിഹീങ്ങളേയും നേരിട്ടുതന്നെ വിളിക്കുകയും പാപമോചനത്തിനും രക്ഷക്കും അവരോട് നേരിട്ടപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഇത്തരത്തിലുള്ള പദ്യങ്ങളും ഗദ്യങ്ങളും മൂന്നാജാത്തുകളുമെല്ലാം മേൽ ഖുർആൻ വചനം ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്തതാണ് ഇവർ ന്യായീകരിക്കുന്നത്. യഥാർത്ഥത്തിൽ, ‘അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവാചകനും അവർക്കു

വേണ്ടി അല്ലാഹുവോട് മാപ്പപേക്ഷിക്കുകയാണെങ്കിൽ

(وَأَسْأَلُكَ رَبِّي بِرَحْمَتِكَ) എന്ന പ്രസ്തുത

വചനത്തിലെ വാക്യംതന്നെ ഈ ന്യായീകരണത്തെ
ഖണ്ഡിക്കുന്നു. നബി തിരുമേനി ജീവിച്ചിരിക്കുക
യാണെങ്കിൽതന്നെയും പാപം പൊറുത്തു കൊടുക്കാനുള്ള
അധികാരം തിരുമേനിക്കില്ലെന്നും, മറിച്ച് തിരുമേനി
അവർക്ക് പൊറുത്തു കൊടുക്കാൻ അല്ലാഹുവോട്
പ്രാർത്ഥിക്കണമെന്നാണ് ഈ വചനം വ്യക്തമാക്കു
ന്നത്. ചുരുക്കത്തിൽ, പാപമോചനത്തിനും സഹായ
ലബ്ധിക്കും അല്ലാഹുവല്ലാത്തവരോട് പ്രാർത്ഥിക്കു
ന്നതിനും, അല്ലാഹുവിനും തങ്ങൾക്കുമിടയിൽ ഇടയാള
ന്മാരെ നിർത്തുന്നതിനും ഈ ഖുർആൻ വചനത്തിൽ
യാതൊരു തെളിവും ന്യായീകരണവുമില്ല. എന്നു
മാത്രമല്ല; അതു രണ്ടും അനുചരനിയമല്ല എന്നതിനാണ്
വ്യക്തമായും അതിൽ സൂചനയുള്ളതെന്നു കാണാം..

ഹദീസുകളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ.

വസീലത്തു എന്ന പദം പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ട രണ്ടു
ഖുർആൻ വചനങ്ങളും, ആ പദം പ്രയോഗിക്കാതെ
തന്നെ വസീലക്കു തെളിവാണെന്നു വാദിക്കാറുള്ള മറ്റു
രണ്ടു ഖുർആൻ വചനങ്ങളും, അതുകൊള്ളുന്ന
അർത്ഥവും ആശയവും, വ്യാഖ്യാനവുമാണ് ഇതുവരെ
നാം വിവരിച്ചു പോന്നത്. ഇനി ഹദീസുകളിൽ,
ഏതെല്ലാം അർത്ഥത്തിലും ഉദ്ദേശത്തിലുമാണ് പ്രസ്തുത
പദം പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടതെന്നും, ഹദീസു പണ്ഡി
തന്മാർ ഏതു നിലക്ക് അതു വ്യാഖ്യാനിച്ചു എന്നും
പരിശോധിക്കാം..

ബാകിനും, ഇഖാമത്തിനും ഇടയിൽ സാധാരണ നടത്തിവരാറുള്ള പ്രാർത്ഥനയിൽ 'വസീലത്ത്' എന്ന പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടതു എല്ലാവർക്കുമറിയാം. ജാബിർ (റ) വിൽനിന്നു ബുഖാരി [റ] ഉദ്ധരിച്ച പ്രാർത്ഥന ഇങ്ങനെയാണ്.

اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلوة القائمة، آت محمدا

الوسيلة والفضيلة واجهه مقاما محمدا الذي وعدت

'പൂർണ്ണമായ ഈ വിളിയുടേയും നിലനിന്നു വരുന്ന നമസ്കാരത്തിന്റേയും ഉടമസ്ഥനായ അല്ലാഹുവേ, മുഹമ്മദ് നബിക്ക് വസീലത്തും ഫസീലത്തും (ആ ഉന്നത പദവിയും ശ്രേഷ്ഠ സ്ഥാനവും) നീ നൽകേണമേ, നീ അദ്ദേഹത്തിന്നു വാഗ്ദത്തം ചെയ്ത സത്യ തൃപ്തമായ സാന്നിധ്യം അദ്ദേഹത്തെ നിയോഗിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ'.

നബി തിരുമേനിക്ക് 'വസീലത്ത്' എന്ന ഉന്നത പദവി നൽകാൻ നാം അല്ലാഹുവോടാണ് ഇവിടെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിക്കണമെന്നാണ് നാം കൽപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതും. നബി തിരുമേനിയോട് നേരിട്ടോ, അല്ലെങ്കിൽ നബിയെ ഇടയാളാക്കി നിർത്തിയോ ഉള്ള പ്രാർത്ഥനയുമല്ല ഇത്. അതുപോലെ, ഈ പ്രാർത്ഥനയിലെ വസീലത്തിന്റെ അർത്ഥം എന്താണെന്ന് നബിതന്നെ വിശദീകരിച്ചു തരികയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ആ വിശദീകരണം ഇങ്ങനെയാണ്:

عن عبد الله بن عمرو بن العاص رض قال قال رسول الله
 صلعم اذا سمعت المؤذن فقولوا مثل ما يقول ثم صلوا على
 فاته من صلى على صلوة صلى الله بها عشرا ثم سلوا الى
 الوسيلة فانها منزلة في الجنة لا ينبغي الا لعبد من عباد الله
 وارجوان اكرن انا هو فمن سئل الى الوسيلة
 حلت عليه الشفاعة - مسلم

'നിങ്ങൾ ബാങ്ക് കേരളക്കമ്പോൾ, ബാങ്ക് വിളിക്കുന്നവൻ
 പറയുന്നതുപോലെതന്നെ നിങ്ങളും പറയുക തുടർന്ന്
 എന്റെ മേൽ സ്വലാത്തു് ചൊല്ലുക. (എനിക്ക് അനു
 ഗ്രഹത്തിനായി പ്രാർത്ഥിക്കുക.) എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ
 എനിക്ക് വേണ്ടി ഒരാര അനുഗ്രഹം പ്രാർത്ഥിച്ചാൽ
 ആ പ്രാർത്ഥിച്ചവൻ പത്തു അനുഗ്രഹം അല്ലാഹു
 ചെയ്തു കൊടുക്കും. അനന്തരം 'വസീലത്തു്' എന്ന
 പദവി എനിക്ക് നൽകാൻ വേണ്ടിയും നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥി
 ക്കുക. സ്വർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു പദവിയാണു് വസീലത്തു്.
 അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമകളിൽ ഒരാൾക്കു് മാത്രം അർഹ
 പ്പെട്ട പദവിയാണതു്. അതു ഞാനായിരിക്കുവാൻ
 ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അതിനാൽ, എനിക്ക് വേണ്ടി
 ആരെങ്കിലും വസീലത്തിന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണെ
 കിൽ അവന്നു് എന്റെ ശുപാർശ ലഭിക്കുന്നതാണു്"
 [മുസ്ലീം] വസീലത്തിന്റെ അർത്ഥവും ഉദ്ദേശവും
 എന്താണെന്നു് നബി തിരുമേനി ഈ ഹദീസിൽ സംശയ
 ത്തിനിടമില്ലാത്തവിധം വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു.

ഇബ്നു കസീർ (റ) വിന്റെ തഫ്സീറിൽ (2-53) അതിങ്ങനെ വിവരിക്കുന്നു. 'സ്വർഗ്ഗത്തിലെ ഏറ്റവും ഉന്നതമായ പദവിയാണ് വസീലത്ത്'. അത് നബി തിരുമേനിയുടെ സ്ഥാനവും സ്വർഗ്ഗത്തിലെ അവിടുത്തെ വസതിയുമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ സിംഹാസനവുമായി ഏറ്റവുംടുത്ത സ്ഥലവും അതുതന്നെ. ഇബ്നു കസീറിന്റെ വാചകം ഇങ്ങനെയാണ്:

الوسيلة أيضا علم على أعلى منزلة في الجنة وهي منزلة رسول الله ﷺ وداره في الجنة وهي أقرب أمكنة الجنة إلى العرش.
 ഇബ്നു അസീറിന്റെ നിഹായയിൽ ഇങ്ങനെ ഉദ്യരിക്കുന്നു.

والمراد به في الحديث القرب من الله تعالى وقيل هي الشفاعة يوم القيمة وقيل هي منزلة من منازل الجنة كذا جاء في الحديث

ഈ ഹദീസിൽ വന്ന വസീലകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് അല്ലാഹുവുമായുള്ള സാമീപ്യമാണ്. അന്ത്യ നാളിലെ ശുപാർശയാണതെന്നും, സ്വർഗ്ഗ പദവികളിലൊന്നാണതെന്നും അഭിപ്രായങ്ങളുണ്ട്. സ്വർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു പദവിയാണ് ഹദീസിൽ അതിന്റെ താല്പര്യം. 'ലിസാനുൽ അറബ്' തുടങ്ങിയ ഭാഷാ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഈ നിലക്ക്തന്നെ വസീലത്ത് വിശദീകരിക്കപ്പെട്ടുകാണാം. ലിസാനുൽ അറബിലെ വാചകം ഇതാണ്: ഏതായാലും മേൽ ഹദീസിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ നടത്തിയ ഈ വിശദീകരണത്തിൽനിന്നും, ബാങ്കിന്റെ പ്രാർത്ഥനയിലെ 'വസീലത്തി'ൽ ഇടത്തേത്തിനറുകുലമായ ഒരു സൂചന പോലുമില്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

വസീലത്തിനു ഇടത്തേട്ടും എന്ന അർത്ഥം സ്ഥാപിക്കാനും, ആ നിലക്ക് അത് ന്യായീകരിക്കപ്പെടുകയും

തൽപര കക്ഷികൾ എടുത്തുചരിക്കാറുള്ള ഒരു സംഭവമാണ് ഹ: അബ്ബാസുബ്നു അബ്ബിൽ മുത്തലിബിനെ കൊണ്ടു ഹ: ഉമർ (റ) നടത്തിച്ച പ്രാർത്ഥന. സംഭവ ഇതാണ്:

عن انس رضي ان عمر بن الخطاب رضي كان اذا قحطوا
استقى بالعباس بن عبد المطلب فقال اللهم اننا كنا نتوسل اليك
بنبيينا فتسقيننا وانا نتوسل اليك بعم نبيينا فاسقنا قال
فيسقون - (بخارى)

അനസു (റ) വിൽനിന്നു നിവേദനം: ‘ജനങ്ങൾക്ക് വരച്ച ബാധിക്കുമ്പോൾ, ഉമർ (റ) അബ്ബാസുബ്നു അബ്ബിൽ മുത്തലിബിനെകൊണ്ടു മഴക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഉമർ (റ) പറയും: അല്ലാഹുവേ ഞങ്ങൾ, ഞങ്ങളുടെ പ്രവാചകൻ മുഖേന [നബിയെകൊണ്ടു പ്രാർത്ഥന നടത്തിച്ചു] നിന്നിലേക്ക് സാമീപ്യം തേടുകയും അപ്പോൾ നീ ഞങ്ങൾക്ക് മഴ വർഷിപ്പിച്ചു തരികയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഞങ്ങളിതാ, ഞങ്ങളുടെ പ്രവാചകന്റെ പിതൃവ്യൻ മുഖേനെ (അദ്ദേഹത്തെ കൊണ്ടു പ്രാർത്ഥന നടത്തിച്ചു) നിന്നെ സമീപിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു നീ ഞങ്ങൾക്ക് മഴ വർഷിപ്പിച്ചു തരേണമേ. അപ്പോൾ അവർക്ക് മഴ വർഷിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും’. [ബുഖാരി]

ഇവിടെ ഉമർ [റ] മഴക്ക് വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചതാണ് സംഭവം. അതു, നബി(സ)യുടെ പിതൃവ്യൻ അബ്ബാസു

[൨] മുഖേനെ - അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടു പ്രാർത്ഥന നടത്തിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു. തിരുമേനി ജീവിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് തിരുമേനിയെക്കൊണ്ടു പ്രാർത്ഥിപ്പിച്ചു. അവിടുത്തെ വിധോഗ ശേഷം പിതൃവ്യൻ അബ്ബാസിനെ കൊണ്ടു പ്രാർത്ഥന നടത്തിച്ചു. മൂന്ന് കാര്യങ്ങളാണ് ഇവിടെ ശ്രദ്ധിക്കാനുള്ളത്. ഒന്ന്: ആദ്യം നബി[സ] മുഖേനെ പ്രാർത്ഥിച്ചതെങ്ങനെയായിരുന്നു, രണ്ട്: ഇപ്പോൾ അബ്ബാസ് (൨) മുഖേനെ പ്രാർത്ഥന നടത്തിയതെങ്ങനെയാണ്, മൂന്ന്: വഹാത്തിനുശേഷം എന്തു കൊണ്ട് നബി മുഖേനെ പ്രാർത്ഥിച്ചില്ല?

നബി മുഖേനെ പ്രാർത്ഥിക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ നബിയെ കൊണ്ടു സാമീപ്യം തേടുക (*توسل اليك بنبينا*) എന്നാൽ, നബിയോട് നേരിട്ട് മഴക്ക്വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയോ നബിയെ ഇടയാളനാക്കുകയോ അല്ലെന്ന് ഈ ഹദീസിൽനിന്നു വ്യക്തമാണ്. മഴക്ക്വേണ്ടി അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കാൻ നബി[സ] യോടാവശ്യപ്പെടുകയും നബി (സ) പ്രാർത്ഥിക്കുകയുമാണുണ്ടായത്. മഴക്ക്വേണ്ടിയുള്ള നമസ്ക്കാരത്തിനുശേഷമായിരുന്നു ചിലപ്പോൾ ഈ പ്രാർത്ഥന നടന്നിരുന്നത്. അത് സഹിഹായ ഹദീസുകളിൽ വന്നതാണ്. മറ്റു ചിലപ്പോൾ ജുമഅ:ഖുത്തുബയിൽ ആയിരുന്നു നബി (സ) മഴക്ക്വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്നത്. ബുഖാരി, മുസ്ലിം, തുടങ്ങിയവരുമുൾപ്പെട്ട പ്രബലമായ ഹദീസുകളിൽ ഇതു വിശദമായി കാണാം. ഒരു വെള്ളിയാഴ്ച ദിവസം തിരുമേനി ഖുത്തുബ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കെ ഒരു ഗ്രാമിണൻ ആവലാതിപ്പെട്ടു-പ്രവാചകരെ, സ്വത്തുക്കൾ മുഴുവൻ നശിപ്പു. വെള്ളത്തിന് വളരെ ക്ഷാമം നേരിട്ടി

രിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവിടുന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കുക. അങ്ങനെ തിരുമേനി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ഒരാഴ്ചക്കാലം മഴ വർഷിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. തുടർച്ചയായുണ്ടായ മഴ കാരണം വിഷമമനുഭവപ്പെട്ടപ്പോൾ, അടുത്ത വെള്ളിയാഴ്ച തിരുമേനി ഖുത്തുബ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കെതന്നെ ഒരാൾ ആവലാതി പറഞ്ഞു. പ്രവാചകരെ, അതി വർഷം കൊണ്ടു വീടുകൾ തകരുകയും വഴി മുടങ്ങുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട്, ഈ കഠിന വർഷം ഒഴിവാക്കാൻ അവിടുന്ന് അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കുക. തിരുമേനി പ്രാർത്ഥിച്ചു: അല്ലാഹുവേ, ഞങ്ങളുടെ പരിസരങ്ങളിൽ-കുന്നുകളിലും, മലയോരങ്ങളിലും വർഷിപ്പിക്കുക, ഇനിയും ഞങ്ങളുടെ മേൽ വർഷിപ്പിക്കരുതേ....

ഇങ്ങനെ മഴക്ക് വേണ്ടിയും അല്ലാതെയും, നബി തിരുമേനിയെക്കൊണ്ടു പ്രാർത്ഥന നടത്തിക്കുകയും തിരുമേനി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്ത ധാരാളം സംഭവങ്ങൾ ഹദീസുകളിൽ ഉദ്ധരിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഇതെക്കുറിച്ചാണു ഉമർ (റ) 'ഞങ്ങൾ നിന്റെ പ്രവാചകനെക്കൊണ്ടു 'തവസ്സുൽ' ചെയ്യുന്നു' എന്നു പറഞ്ഞതിന്റെ വിവക്ഷ. മഴക്ക് വേണ്ടി നബിയോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുവെന്നോ, നബിയെക്കൊണ്ടു ഇടതേടുന്നു എന്നോ അല്ല. ആ നിലക്ക് ആരും ഇത് വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുമില്ല.

അബ്ബാസു [റ] മുഖേനെ പ്രാർത്ഥിച്ച, അല്ലെങ്കിൽ, അബ്ബാസി (റ) നെക്കൊണ്ടു തവസ്സുൽ ചെയ്തു എന്നതാണ് രണ്ടാമത്തെ പ്രശ്നം. മഴക്ക് വേണ്ടി അബ്ബാസു (റ) നെക്കൊണ്ടു അല്ലാഹുവിൽ പ്രാർത്ഥന നടത്തിച്ചു

എന്നാണു അതിന്റെ ഉദ്ദേശമെന്നു ഹദീസുകളിൽ നിന്നുതന്നെ മനസ്സിലാക്കാം. അബ്ബാസ് (റ) നടത്തിയ പ്രാർത്ഥന തന്നെ യഥാതഥമായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതായിരുന്നു ആ പ്രാർത്ഥന.

اللهم لم ينزل بلاء الا بذنب، ولم يكشف الا بتوبة وقد
توجه القوم بى اليك لعلهم كانى من نبيك وهذه ايدينا اليك
بالذنوب ونواصينا اليك بالتوبة فاسقنا الغيث - فتح البارى ٢-٨

‘അല്ലാഹുവേ, പാപം പ്രവർത്തിക്കുന്നതുകൊണ്ടല്ലാതെ ആപൽ പരീക്ഷണം ഉണ്ടാകാറില്ല. പശ്ചാത്താപം കൊണ്ടല്ലാതെ അതിൽനിന്നു മോചനവുമുണ്ടാകാറില്ല. ഞാനും നിന്റെ പ്രവാചകനുമായുള്ള സ്ഥാന ബന്ധം പരിഗണിച്ചു ജനങ്ങൾ എന്നെക്കൊണ്ടു നിന്നിലേക്ക് തിരിഞ്ഞിരിക്കയാണ്. ഞങ്ങളിതാ പാപ പങ്കിലമായ കൈകളോടും, പശ്ചാത്താപ ഭരിതമായ മുർദ്ധാവുകളുമായി നിന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു ഞങ്ങൾക്ക് മഴ വർഷിപ്പിച്ചു തരേണമേ’ (ഫത്ഹുൽ ബാരി 2-8)

‘മഹാൻമാരെക്കൊണ്ടു അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥിപ്പിക്കുക’ എന്നതാണ് ഈ സംഭവങ്ങളിലെല്ലാം കാണപ്പെടുന്ന തവസ്സൂൽ. ഈ തവസ്സൂൽ മുസ്ലിം ലോകത്താരും എതിർക്കുകയോ നിഷേധിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നുമില്ല. ഇവിടെ അബ്ബാസ് (റ) നബി (സ) യോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയോ, നബിയെ ഇടയാളനാക്കി നിർത്തി അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയോ അല്ല; അല്ലാഹുവോടാണ് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്. അതുപോലെ, ജന

൨൩൦ (ഉമർ അടക്കം) അബ്ബാസിനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയോ അബ്ബാസിനെ ഇടയാളനാക്കി പ്രാർത്ഥിക്കുകയോ അല്ല ചെയ്യുന്നത്-അബ്ബാസിനെയെക്കൊണ്ടു അല്ലാഹുവിൽ പ്രാർത്ഥന നടത്തിക്കുകയാണ്. ഹദീസിലെ വാചകങ്ങളിൽ നിന്നുതന്നെ ഇതു വ്യക്തമാകുന്നു.

ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടേണ്ട മൂന്നാമത്തെ കാര്യം ഇതാണ്. നബി തിരുമേനിയുടെ വിരോധശേഷം, തിരുമേനിയെ തവസ്സുലാക്കി എന്തുകൊണ്ടു മഴക്ക് വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചില്ല? നമ്മുടെ വിഷയവുമായി ഏറ്റവും ബന്ധപ്പെട്ട മർമ്മപ്രധാനമായ വശമാണിതു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, 'അല്ലാഹുവിന്റെ ഔലിയാക്കളേയും പുണ്യാളന്മാരെയും അവരുടെ ജീവിതകാലത്തും മരണശേഷവും നമുക്ക് സഹായത്തിന്നു വിളിക്കാം. അവർക്ക് നമ്മെ സഹായിക്കാൻ കഴിയും. മരണത്തിന്നു മുമ്പും ശേഷവുമെല്ലാം, സ്വന്തം കഴിവുകൊണ്ടല്ല നമ്മുടെ പ്രാർത്ഥന അവർ കേൾക്കുന്നതും നമ്മെ സഹായിക്കുന്നതും അല്ലാഹു അവർക്ക് നൽകുന്ന കഴിവുകൊണ്ടാണ്'. ഈ പ്രമാണം ഉദ്ധരിച്ചാണ് മരിച്ചവരെ നേരിട്ടും ഇടയാളനാക്കിയുമുള്ള പ്രാർത്ഥന വസീലത്തിന്റെ പേരിൽ ഒരു വാദം പണ്ഡിതന്മാർ ന്യായീകരിക്കുന്നതു. കാര്യമറിയാതെ മുസ്ലീം ബഹുജനങ്ങൾ അതിൽ വഞ്ചിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു!

നബി തിരുമേനി (സ) ജീവിച്ചിരുന്ന കാലത്ത്, മഴക്ക് വേണ്ടിയുള്ള നമസ്കാരങ്ങളിൽ തിരുമേനിയെ ഇമാമാക്കി നിർത്തുകയും അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥന നടത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തിരുമേനിയുടെ മരണശേഷം, അവിടുത്തെ അടുത്ത കുടുംബാംഗമായ അബ്ബാസ്

(റ) നെ നബിക്ക് പകരം തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടു പ്രാർത്ഥന നടത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഔലിയാക്കൾക്കും പുണ്യാളന്മാർക്കും മരണത്തിന്നു മുമ്പും ശേഷവും ഒരുപോലെ അല്ലാഹു കഴിവു നൽകുകയും, ആ കഴിവുകൊണ്ടു അവർക്ക് നമ്മുടെ വിളിക്കേൾക്കുവാനും നമ്മെ സഹായിക്കുവാനും കഴിയുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നെങ്കിൽ, സൂഷ്ഠികളിൽ അത്യന്തമനഃ ഏറ്റവും വലിയ 'വലിയും' പുണ്യാളനുൊക്കെയായിരുന്ന നബി (സ) യെ അവിടുത്തെ ധരണശേഷം എന്തുകൊണ്ടു ഉമർ (റ) വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിച്ചില്ല; അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥിക്കുവാൻ എന്തുകൊണ്ടു തിരുമേനിയോടു ആവശ്യപ്പെട്ടുവെങ്കിലും? ജീവിച്ചിരുന്ന അബ്ബാസ് (റ) വിനേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠനായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ മരണശേഷവും തിരുമേനി? അപ്പോൾ, ഏതെങ്കിലുമൊരു മഹാനെക്കൊണ്ടു അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥന നടത്തിക്കുന്നതും, അവരോടുനേരിട്ടോ അവരെ ഇടയാളരാക്കിയോ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതും തമ്മിലുള്ള അന്തരം വളരെ വ്യക്തമാണ്. ആദ്യത്തേത് അനുവദനീയവും, രണ്ടും മൂന്നും നിഷിദ്ധവുമാണെന്നു ഈ ഹിസിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാം.

ഇടത്തേട്ടം ന്യായീകരിക്കാൻ തൽപര കക്ഷികൾ എടുത്തുചാരിക്കുന്ന ഒരു ഹദീസാണ് അബുദുർദാഉദ് (റ) വിൽനിന്നു് ഇമാം തുർമുദി ഉദ്ധരിക്കുന്നത്. ഹദീസ് ഇതാണ്:

عن ابى الدرداء رضى قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول ابغوني في ضعفائكم فانما ترزقون وتنصرون
 بضعفائكم، — حديث حسن صحيح (ترمذى ٢٣ - ١)

നബി (സ) പറഞ്ഞു: നിങ്ങളിൽ ദുർബ്ബലർക്കിടയിലാണ് എന്നെ നിങ്ങൾ അന്വേഷിക്കേണ്ടത്. എന്തെന്നാൽ, നിങ്ങൾക്ക് ആഹാരം നൽകപ്പെടുന്നതും, നിങ്ങൾക്ക് സഹായം ലഭിക്കുന്നതുമെല്ലാം ആ ദുർബ്ബലർക്കാരണമാണ്” (തുർമുദി 1-23)

ഈ വചനം ഇമാം ബുഖാരിയും ഇമാം നസാഇയും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിങ്ങനെയാണ്:

عن مصعب بن سعد رضي الله عنه قال رأى رسول الله صلى الله عليه وسلم من دونه فقال النبي صلى الله عليه وسلم هل ترزقون وتصرون الا بضعائكم — بخارى كتاب الجهاد

‘സഅദ് (റ) വിന്നു തന്നെക്കുറിച്ച് ഒരു മതിപ്പുണ്ടായിരുന്നു-തനിക്ക് മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ ദ്രോഹ്യതയുണ്ടെന്നും.. അതു മനസ്സിലാക്കി തിരുമേനി പറഞ്ഞു. നിങ്ങൾക്ക് ആഹാരം നൽകപ്പെടുന്നതും നിങ്ങൾ സഹായിക്കപ്പെടുന്നതും യഥാർത്ഥത്തിൽ നിങ്ങളിലെ ദുർബ്ബലർക്കാരണമായിട്ടാകുന്നു’ (ബുഖാരി)

‘ദുർബ്ബലർക്കാരണമായിട്ടാണ് നിങ്ങൾക്ക് ആഹാരം നൽകപ്പെടുന്നതും സഹായം ലഭിക്കുന്നതും’ എന്നതിന്റെ വിവക്ഷയെന്താണെന്നു ഇമാം നസാഇ (റ) ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഹദീസിൽ ഇങ്ങനെ വിശദീകരിക്കുന്നു:

قال النبي صلى الله عليه وسلم انما تنصرون هذه الامة بضعائكم بدعواتهم وصلاتهم واخلاصهم

‘തിരുനെറി പറഞ്ഞു. ഈ സമുദായം സഹായിക്കപ്പെടുന്ന
 ത് അതിലെ ദുർബ്ബലർ കാരണമാകുന്നു. അവരുടെ
 പ്രാർത്ഥനകളും നമസ്കാരങ്ങളും ആത്മാർത്ഥതയു
 മൊക്കെക്കൊണ്ട്. സഅദുബ്നു മാലിക്ക് (റ) വിൽ
 നിന്ന് ഇമാം അഹമദ് ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഹദീസിൽനിന്നു പ്ര
 സ്തുത നബി വചനങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലം കൂടി
 ഗ്രഹിക്കാം.

قلت يا رسول الله، الرجل يكون حامية القوم ايكون سهم
 وسهم غيره سواء، قال ثكأت امك ابن ام سعد وهل ترزقون
 وتنصرون الا بضغائكم؟

‘സഅദുബ്നു മാലിക്ക് ചോദിച്ചു: അല്ലയോ പ്രവാ
 ചകരെ, സമുദായ സംരക്ഷകരുടെ ഓഹരിയും അ
 ല്ലാത്തവരുടെ ഓഹരിയും ഒരുപോലെ തന്നെയോ?
 തിരുമേനി പറഞ്ഞു; ഉമ്മുസഅദിന്റെ മകനെ, നിന്റെ
 മാതാവിനു നഷ്ടം! നിങ്ങൾക്കു ആഹാരം നൽകപ്പെടുന്ന
 തും സഹായം ലഭിക്കുന്നതുമെല്ലാം ആ ദുർബ്ബലർ കാര
 ണമായിട്ടാണ്’ (അഹ്മദ്)

ഇപ്പോൾ, ഈ എല്ലാ ഹദീസുകളും ചേർത്തു വായി
 ക്കുമ്പോൾ നടന്ന കാര്യം എന്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ
 കഴിയുന്നു. സ്വന്തം ജീവൻ ത്യജിച്ചവർക്കു ശത്രു
 കളുമായി ഏറ്റുമുട്ടുകയും, ധീരപരാക്രമങ്ങളിലൂടെ
 വിജയം വരിക്കുകയും അങ്ങനെ സമുദായത്തെ രക്ഷി
 ക്കുകയും ചെയ്ത യോദ്ധാക്കൾക്കും, യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെ
 ട്ടുകാൻ ശേഷിയില്ലാത്ത ദുർബ്ബലർമാർക്കും യുദ്ധ
 സ്വത്തിൽ തുല്യാവകാശമാണോ’ എന്നു സഅദ്ബ്നു

മാലിക്ക് തിരുമേനിയോടന്വേഷിക്കുന്നു. യോഗാക്കൾക്ക് കൂടുതൽ ഓഹരിക്കവകാശമുണ്ടെന്നാണ് ഈ അന്വേഷണത്തിലെ സൂചന. ഏതാനും പ്രബലന്മാരുടെ ശക്തിയും ധീരതയും കൊണ്ടു മാത്രമല്ല യുദ്ധം വിജയിക്കുന്നതെന്നും, ദുർബ്ബലരുടെ പ്രാർത്ഥനകളും ആത്മാർത്ഥമായ സഹകരണങ്ങളുംകൂടി അതിന്നു കാരണമായിട്ടുണ്ടെന്നും നബി (സ) അതിന്നു മറുപടി പറയുന്നു. എല്ലാ വിജയങ്ങൾക്കും അടിസ്ഥാനമായ അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം ദുർബ്ബലരുടെ പ്രാർത്ഥന മുഖേനയാണ് ഉണ്ടായതെന്നും അപ്പോൾ കാഹരിയിൽ എല്ലാവരും തുല്യരാണെന്നും ആർക്കും ആരേക്കാളും മേന്മ അവകാശപ്പെടാൻ അർഹതയില്ലെന്നും ആ മറുപടിയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇതു സംബന്ധിച്ചുള്ള ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാരുടെ വിശദീകരണംകൂടി കാണുക.

قال ابن بطال : تأويل الحديث ان الضعفاء اشد اخلاصا في الدّعاء واكثر حشوعا في العبادات لخلاء قلوبهم عن التعلق بزخرف الدّنيا. وقال المهلب اراد النبيّ بذلك حضّ سعد على التواضع ونفى الزّهو على غيره وترك احتقار المسلم في كل حاله - فتح الباري ٨٨ - ٦

‘ഹൃദയങ്ങളിൽ ഐഹിക ജീവിതത്തിന്റെ അലകാരങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടാൻ അവസരമില്ലാത്തതു കൊണ്ടു, ആരാധനകളിൽ കൂടുതൽ ഭയഭക്തിയും. പ്രാർത്ഥനകളിൽ കൂടുതൽ ആത്മാർത്ഥതയും ഉണ്ടാ

കൂക സ്വാഭാവികമായും ദുർബ്ബലരായ ജനവിഭാഗത്തിലാണ്. ഇതാണ് ഈ ഹദീസിന്റെ ഉള്ളടക്കമെന്നു 'ഇബ്നുബത്താൽ' അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. കൂടുതൽ വിനയം കൈക്കൊള്ളാൻ സഅദുബ്നു മാലിക്കിനെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും മറുത്തുവരേക്കാം തനിക്ക് അർഹതയും ശ്രേഷ്ഠതയും ഉണ്ടെന്നു കരുതുന്നതും ഏതു മുസ്ലിമിനേയും നിസ്സാരപ്പെടുത്തുന്നതും ഒഴിവാക്കാൻ അദ്ദേഹത്തെ ഉണർത്തുകയുമാണു നബി തിരുമേനി അതുകൊണ്ടുദ്ദേശിച്ചതെന്നു 'മുഹല്ലബു' അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. (ഫത്ത് ഹുൽബാരി 6-88)

'ദുർബ്ബലർ മുഖേനയാണ് നിങ്ങൾ സഹായിക്കപ്പെടുന്നതും നിങ്ങൾക്ക് ആഹാരം നൽകപ്പെടുന്നതും' എന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം ഹദീസുകളിൽ നിന്നുതന്നെ സുതരാം വ്യക്തമാണ്. ഹദീസ് പണ്ഡിതന്മാർ അതുകൂടുതൽ വിശദീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷെ, ദുർബ്ബലരെ വസീലയാക്കി ഇടത്തേടിയതുകൊണ്ടാണു നിങ്ങൾ സഹായിക്കപ്പെടുന്നതും ആഹാരം നൽകപ്പെടുന്നതുമെന്നാണ് അതിന്റെ ഉദ്ദേശമെന്നു ഇടത്തേ വാദികളായ പണ്ഡിതന്മാർ ജൽപ്പിക്കുന്നു.

اللَّهُمَّ انصر على الأعداء بحق عبادك الفقراء

'അല്ലാഹുവേ നിന്റെ ദരിദ്രരായ അടിമകളുടെ 'ഹഖു' കൊണ്ടു ശത്രുക്കൾക്കെതിരിൽ നീ ഞങ്ങളെ സഹായിക്കേണമേ' എന്ന് നബി (സ) പ്രാർത്ഥിക്കാറുണ്ടായിരുന്നുവോൽ, എന്നാൽ ഹദീസു ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട നബി (സ)യുടെ പ്രാർത്ഥനകളിലൊന്നിലും വല്ലതിനേയും മുൻനിർത്തി തിരുമേനി ഇടത്തേ നൂ

ത്തിയതായി കാണാൻ കഴിയുകയില്ല. അങ്ങനെയൊന്നുണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുമില്ല. തിരുമേനിയുടെ മേൽ ഇവർ കെട്ടിച്ചമക്കുന്ന വ്യക്തമായ ഒരാശോപണമത്രേ ഇത്.

ഇടത്തേട്ടം ന്യായീകരിക്കാൻ തൽപര കക്ഷികളായ പണ്ഡിതൻമാർ നടത്തുന്ന ദുർവ്യാഖ്യാനത്തിനുള്ള മറ്റൊരുദാഹരണമാണ് ഇബ്ൻ ഉമർ (റ) വിൽ നിന്നു ഇമാം ബുഖാരിയും ഇമാം മുസ്ലീമും ഉദ്ധരിക്കുന്ന പ്രസിദ്ധമായ ഹദീസ്. അനയായികൾക്ക് നബി(സ) വിവരിച്ചുകൊടുത്ത ഒരു സംഭവമാണ് പ്രസ്തുത ഹദീസിലെ പ്രമേയം. അതിന്റെ രത്നച്ചുരുക്കം ഇതാണ്.

‘പണ്ട്, മലമുകളിലെ ഒരു ഗുഹയിൽ സംഗതി വശാൽ മൂന്നുപേർ അകപ്പെട്ടുപോയി; രാത്രി സമയം. മുകളിൽനിന്നുരുണ്ടുവന്ന ഒരു വലിയ പാറക്കല്ലു പതിച്ചു ഗുഹാമുഖം പൂർണ്ണമായും അടഞ്ഞു. ഇനി, തങ്ങൾ ചെയ്ത സൽക്കർമ്മങ്ങൾ ‘വസീല’യാക്കി അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കലല്ലാതെ മറ്റൊരു രക്ഷാ മാർഗ്ഗവുമില്ലെന്ന് അവർക്ക് ബോദ്ധ്യമായി. അവരിലൊരാൾ പറഞ്ഞു.

അല്ലാഹുവെ, വാർദ്ധക്യം പ്രാപിച്ച മാതാപിതാക്കളുണ്ടായിരുന്നു എനിക്ക്. അവർക്കു നൽകിയശേഷമല്ലാതെ എന്റെ കുടുംബങ്ങൾക്കോ മൃഗങ്ങൾക്കോ ഞാൻ ഭക്ഷണം നൽകിയിരുന്നില്ല. ഒരു ദിവസം എനിക്ക് വിറകിന്നു മരത്തടികൾ തേടിവളരെ ദൂരം പോകേണ്ടി വന്നു. തിരിച്ചെത്തുമ്പോഴേക്കും മാതാപിതാക്കൾ ഉറങ്ങിയിരുന്നു. എന്നാൽ, അവർക്കു

നൽകാതെ കൂടുംബത്തിനോ മൃഗങ്ങൾക്കോ ആഹാരം നൽകുന്നതു ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. വിശന്നു വലഞ്ഞ കുട്ടികൾ ആഹാരത്തിനുവേണ്ടി എന്റെ കാൽക്കൽ കിടന്നു കരഞ്ഞു. എന്നിട്ടും മാതാപിതാക്കൾ ഉണരുന്നതുവരെ അവരുടെ ക്ഷണവും (പാല്) കയ്യിൽ പിടിച്ചു ഞാൻ കാത്തിരുന്നു. അവർ ഏഴുന്നേറ്റ് ആഹാരം കഴിച്ചശേഷം മാത്രമാണ് ഞാൻ മറ്റുള്ളവർക്ക് ഭക്ഷണം നൽകിയത്. അല്ലാഹുവേ, നിന്റെ പ്രിയയെ കാംക്ഷിച്ചു മാത്രമാണ് ഞാനങ്ങനെ ചെയ്തത്. അതുകൊണ്ട് ഞങ്ങളിപ്പോൾ അകപ്പെട്ട വിഷമത്തിൽ നിന്നു നീ ഞങ്ങൾക്ക് തുറസ്സു നൽകേണമേ. അപ്പോൾ ഗുഹാമുഖത്ത്നിന്ന് പാറക്കല്പ് അല്പം നീങ്ങി ചെറിയ ഒരു തുറസ്സു കാണപ്പെട്ടു.

അനന്തരം രണ്ടാമൻ പറഞ്ഞു:

അല്ലാഹുവേ, എനിക്കൊരു പിതൃവ്യ പുത്രിയുണ്ടായിരുന്നു. എനിക്കേറെയും ഇഷ്ടപ്പെട്ട എന്റെ പ്രേമ ഭാജനം. (അവിഹിതമായി) അവളെയൊന്നു പ്രാപിക്കാൻ ഞാൻ കഠിനമായി ആഗ്രഹിച്ചു. പക്ഷെ, അവൾ കൂട്ടാക്കിയില്ല. അങ്ങനെയൊരിക്കൽ കടുത്ത ക്ഷാമം ബാധിച്ചപ്പോൾ നൂറ്റിരുപതു സ്വർണ്ണ നാണ്യത്തിൻമേൽ എന്റെ ആഗ്രഹം നിവർത്തിക്കാമെന്ന് അവൾ സമ്മതിച്ചു. ഞാനത് നൽകുകയും അവൾ എന്നിക്ക് വഴങ്ങുകയും ചെയ്തു. അവസാന നിമിഷം അവൾ പറഞ്ഞു: താങ്കൾ അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുക, അവകാശമില്ലാതെ മൂർദ്ധ്വപാളിക്കരുത്" അതുകേട്ട മാത്രയിൽ അവളെ സ്പർശിക്കാതെ ഞാൻ തിരിച്ചു പോരികയും ചെയ്തു. നൽകിയ സ്വർണ്ണ നാണ്യം

തിരിച്ചു വാങ്ങിയുമില്ല. അല്ലാഹുവെ, ഇതു ഞാൻ ചെയ്തത് നിന്റെ പ്രീതിയെ ആഗ്രഹിച്ചു മാത്രമാണ്. അതുകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ ഞങ്ങൾ അകപ്പെട്ട ഈ വിഷമത്തിൽ ഞങ്ങൾക്കു തുറസ്സു നൽകേണമേ'. അപ്പോൾ ഗുഹാമുഖം ഒന്നുകൂടി വിശാലമായി. എന്നാലും അതിലൂടെ അവർക്ക് പുറത്തു കടക്കുമായിരുന്നില്ല.

മുന്നാമത്തെ ആൾ പറഞ്ഞു:

‘അല്ലാഹുവെ, ഞാൻ ചിലരെക്കൊണ്ട് കൂലിക്കു പണിയെടുപ്പിച്ചിരുന്നു. ഒരു ദിവസം അവരിലൊരാൾ കൂലി വാങ്ങാതെ എങ്ങോ പോയി. ആ കൂലിക്കൊണ്ട് ഞാനൊരു സ്വത്തു വാങ്ങി. അതു വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടേയിരുന്നു. കുറെ കാലത്തിനുശേഷം അയാൾ തിരിച്ചു വന്നു. അന്നത്തെ കൂലി ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഇത്രയും ഒട്ടകങ്ങളും പശുക്കളും ആടുകളും അടിമകളുമൊക്കെ നിന്റെ ആ കൂലിയിൽപെട്ടതാണെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമയായ മനുഷ്യൻ, നിങ്ങൾ എന്നെ പരിഹസിക്കുകയോണോ? ഞാൻ പറഞ്ഞു. അല്ല സുഹൃത്തേ, ഇതെല്ലാം നിങ്ങളുടെ അന്നത്തെ കൂലിക്കൊണ്ട് ഞാൻ വർദ്ധിപ്പിച്ചതാണ്. ഇതെല്ലാം നിങ്ങൾക്ക് കൊണ്ടുപോകാം. അങ്ങനെ, അതെല്ലാം അയാൾ കൊണ്ടുപോകുകയും ചെയ്തു. അല്ലാഹുവെ, നിന്റെ പ്രീതി ആഗ്രഹിച്ചു മാത്രമാണ് ഞാനിതു ചെയ്തത്. അതുകൊണ്ട് ഞങ്ങളുടെ വിഷമത്തിൽ നിന്ന് പൂർണ്ണമായ തുറസ്സു തരൂ. അപ്പോൾ പാറക്കല്ല് തീരെ നിങ്ങളുകയും അവർ ഗുഹയിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്തു’.

ഈ സംഭവവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മൂന്നുപേരും നടത്തിയ 'തവസ്സുൽ' എന്നായിരുന്നുവെന്നു വ്യാഖ്യാനമാവശ്യമില്ലാത്തവിധം എത്രയും വ്യക്തമാണ്. അവരിൽ ആരുടെ പ്രാർത്ഥനയിലും ഏതെങ്കിലും വലിയീനേയോ പുണ്യാളനേയോ ഇടയാളനാക്കിയില്ല. ആരുടെയും ഹവും ജാഹും ബർക്കത്തും കൊണ്ട് ഇടതേടിയുമില്ല. മറിച്ചു മാതാപിതാക്കളോട് പുലർത്തിയ അതിരറ്റ സ്നേഹദരങ്ങൾ, സ്വന്തം ദേഹേച്ഛയെ നിഷ്പ്രഭമാക്കിയ ദൈവഭക്തി, തന്നെക്കാരും കഴിവു കുറഞ്ഞവരോട് കാണിച്ച കരുണയും സ്നേഹവും ഇതൊക്കെയായിരുന്നു അവരുടെ പ്രാർത്ഥനകളിലെ 'വസീല'കൾ. 'സൽകർമ്മങ്ങൾ മുഖേനെ നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലേക്ക് സാമീപ്യം തേടുക'യെന്ന ഖുർആൻ വചനത്തിന്റെ വിവക്ഷയാണിത്. പ്രകടമായ മാതൃകയും.

അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതി സമ്പാദിക്കുന്നതിനു പുറമെ, വിഷമങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുവാനും ആഗ്രഹങ്ങൾ സാധിക്കാനും അവരവർ ചെയ്ത സൽകർമ്മങ്ങൾ വസീലയാക്കി പ്രാർത്ഥിക്കുകകൂടി ചെയ്യാമെന്നു ഈ ഹദീസിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാം. അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിമാത്രം ലക്ഷ്യംവെച്ചു നിർബ്ബന്ധങ്ങളും ഐക്യങ്ങളുമായ സൽകർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നവർ അല്ലാഹുവുമായി കൂടുതൽ കൂടുതൽ അടുത്തുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. ആ അടുപ്പം ഇഹത്തിലും പരത്തിലും അവനു രക്ഷയും മോക്ഷവുമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് പുണ്യകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു അല്ലാഹുവിന്റെ സാമീപ്യം സമ്പാദിക്കുക എന്ന സത്യവിശ്വാസികളോടു അല്ലാഹു നിർദ്ദേശിച്ചത്. അതെ അവസരം, ഔലിയാക്കളേയും പുണ്യാളന്മാരെയും ഇടയാളരാക്കിയാണ്

പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതെങ്കിൽ അതു അല്ലാഹുവിൽനിന്നു അകലുവാൻ കാരണമായിത്തീരുന്നു. ഏതായാലും അമ്പിയാക്കര, ഔലിയാക്കര, സ്വാലിഹുകൾ മുതലായവരെ വസീലയാക്കി ഇടത്തേടുന്നതിന്നു മേൽഹദീസിൽ യാതൊരു തെളിവുമില്ലെന്നതു വളരെ വ്യക്തമാണ്. ഉണ്ടെന്നു വരുത്തിത്തീർക്കുന്നത് ദുർവ്യാഖ്യാനത്തിലൂടെ മാത്രമാണ്. പൂർവ്വകാലപണ്ഡിതൻമാരാരും തന്നെ ആ നിലക്ക് ഈ ഹദീസു വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുമില്ല.

അന്ധന്റെ തവസ്സൂൽ

അന്ധനായ ഒരു മനുഷ്യൻ, ഒരിക്കൽ നബി (സ) യെ സമീപിച്ചു തനിക്ക് കാഴ്ച ശക്തി ലഭിക്കുവാൻ വേണ്ടി അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടു. തിരുമേനി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും, ആ പ്രാർത്ഥനയുടെ ഫലമായി അദ്ദേഹത്തിന്നു കാഴ്ചശക്തി ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ സംഭവം 'ജാമിഉ തുർമുദി' (جامع الترمذی) യിലും (ബുഖാരി, മുസ്ലിം ഒഴിച്ചുള്ള) മറ്റു ചില ഹദീസു ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും നിവേദനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. തവസ്സൂലി (ഇടത്തേ) നു ഇതൊരു വലിയ തെളിവായി തൽപര കക്ഷികൾ എടുത്തുദ്ധരിക്കുന്നത് കാണാം. അതിനാൽ, പ്രസ്തുത സംഭവം 'ജാമിഉത്തുർമുദി'യിൽ വന്ന വാചകത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽതന്നെ നമുക്ക് വിശകലനം നടത്താം.

عن عثمان بن حنيف رضى ان رجلا ضرير البصر اتى النبي صلى الله عليه وسلم فقال ادعوا لله ان يعافيني قال ان شئت دعوت

وَأَنْ شِئْتَ صَدَرَتْ فَهُوَ خَيْرُ لَكَ قَالَ فَادْعُهُ فَامْرَأَهُ أَنْ يَتَوَضَّأَ
 فَيَحْسَنَ وَضُوءَهُ وَيَدْعُو بِهَذَا الدَّعَاءِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَأَتَوَجَّهُ
 إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ إِنِّي تَوَجَّهْتُ بِكَ إِلَى رَبِّي فِي
 حَاجَتِي هَذِهِ لَتَقْضَى لِي اللَّهُمَّ فَشَفِّعْهُ فِي (هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ
 صَحِيحٌ غَرِيبٌ لَا نَعْرِفُهُ إِلَّا مِنْ هَذَا الْوَحْيِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي جَعْفَرٍ
 وَهُوَ غَيْرُ الْخَطْمِيِّ — تَرْمِذِي ٢ - ١٩٢

*അനാഥനായ ഒരു മനുഷ്യൻ നബി (സ)യെ സമീപിച്ചു തന്നിക്ക് സൗഖ്യം നൽകാൻവേണ്ടി അല്ലാഹുവിനോട് പ്രാർത്ഥിക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടു. തിരുമേനി പറഞ്ഞു: നീ അങ്ങനെ ഉദ്ദേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കാം. അഥവാ, നീ ഉദ്ദേശിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിനക്ക് ക്ഷമിക്കുകയും ചെയ്യാം. അതാണ് നിനക്ക് ഉത്തമവും. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു വോട് നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുക. അപ്പോൾ തിരുമേനി അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു: നല്ല നിലക്ക് ഒരു 'പുസു' ഉണ്ടാക്കുകയും അനന്തരം ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുക: അല്ലാഹുവേ, കാരുണ്യത്തിന്റെ ഭൂതനായ നിന്റെ പ്രവാചകൻ മുഹമ്മദ് നബിയെകൊണ്ടു ഞാൻ നിനോട് ചോദിക്കുകയും നിന്നിലേക്ക് തിരിയുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്റെ ഈ ആഗ്രഹം നിർവ്വഹിച്ചു തരാൻ വേണ്ടി അങ്ങനെകൊണ്ടു ഞാൻ എന്റെ രക്തപിതാവിലേക്ക് തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവേ എനിക്ക് വേണ്ടി നബി (സ) ചെയ്ത ശുപാർശ നീ സ്വീകരിക്കണമേ' (ഈ ഹദീസ് ഹസനോ സഹീഹോ ആയ

ഏക വ്യക്തിയിൽ നിന്നുദ്ധരിക്കപ്പെടുന്നു. അബു ജഅഫർ എന്ന വ്യക്തിയുടെ മാത്രമേ ഈ ഹദീസു നമുക്കറിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. എന്നാൽ ഈ അബുജ അഫർ 'ഖത്തം' അല്ല - തുർമുദി, 2-197)

ഈ ഹദീസിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട അനാഥനായ മനുഷ്യന്റെ പ്രാർത്ഥനയും അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമുള്ള തപസ്സിലും തമ്മിൽ യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലെന്നു വലിയ വിശദീകരണമൊന്നുമില്ലാതെ തന്നെ ചിന്തിച്ചാൽ ആർക്കും മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. എന്തെന്നാൽ, ഇവിടെ നബി [സ] യോടു പ്രാർത്ഥിക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയാണ് അനാഥൻ ചെയ്യുന്നത് - നബി [സ] യെക്കൊണ്ടു ഇടതേടുകയല്ല. അതായത്, തനിക്ക് കാഴ്ചശക്തി ലഭിക്കാൻ വേണ്ടി അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥിക്കണമെന്നു നബി (സ) യോടാവശ്യപ്പെടുന്നു. അതുപ്രകാരം നബി (സ) അനാഥനുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തനിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള നബി [സ] യുടെ പ്രാർത്ഥന സ്വീകരിക്കേണ്ടതേ എന്നു അന്ധനും അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. 'നബിയെക്കൊണ്ടു ഞാൻ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു' എന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം നബിയുടെ പ്രാർത്ഥന മുഖേന ഞാൻ നിന്നോടു ചോദിക്കുന്നു എന്നാകുന്നു. ഇതെല്ലാം തന്നെയും നബി (സ) ജീവിച്ചിരിക്കെ അവിടുത്തെ സന്നിധിയിൽ ഹാജരായിക്കൊണ്ടുമാണ്. തിരുമേനിയുടെ വഹ്ദത്തിനുശേഷമോ വിളിച്ചാൽ കേൾക്കാത്ത ദൂരത്തു നിന്നോ ആയിരുന്നില്ല. അതിനെ തുടർന്ന് തിരുമേനി അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും സ്വയം പ്രാർത്ഥിക്കാനുള്ള ഒരു പ്രാർത്ഥന അനാഥനു പഠിപ്പിച്ചു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ പ്രാർത്ഥനയിൽ, 'എനിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള തിരുമേനിയുടെ പ്രാർത്ഥനയും ശുപാ

ശ്യാം നീ സ്വീകരിക്കേണ്ടമെ' എന്ന അന്ധന്റെ പ്രാർത്ഥന വളരെ ശ്രദ്ധേയമാണ്. അന്ധനുവേണ്ടി തിരുമേനി പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്നു എന്നു അതിൽനിന്നു തെളിയുന്നു! ഏതായാലും....ഇതാണ്ല്ലോ. സംഭവം? എങ്കിൽ ഇതിൽ എവിടെയാണ് ഇടത്തേമുണ്ടായത്?

1. നബി (സ) യോട് അന്ധൻ നേരിട്ടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നില്ല. അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ നബി [സ] അദ്ദേഹത്തെ ഉപദേശിക്കുന്നുമില്ല. തനിക്കുവേണ്ടി അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കണം എന്ന് മാത്രമാണ് അന്ധൻ തിരുമേനിയോടാവശ്യപ്പെടുന്നത്.

2. തനിക്കുവേണ്ടിയുള്ള നബി തിരുമേനിയുടെ പ്രാർത്ഥനയും ശുപാർശയും സ്വീകരിക്കാൻ അല്ലാഹുവോടാണ് അന്ധൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിക്കാനാണ് തിരുമേനി നിർദ്ദേശിച്ചത്.

3. നബി (സ)യോട് പ്രാർത്ഥിച്ചില്ല എന്നു മാത്രമല്ല; അല്ലാഹുവോടുള്ള പ്രാർത്ഥനയിൽ നബി (സ)യുടെ 'ഫഖ്ഖോ', 'ജാഹോ', ബർക്കത്തോ, ദാത്തോ തവസ്സുലാക്കുകയും ചെയ്തില്ല.

4. പ്രാർത്ഥന സ്വീകരിക്കുവാൻ, തന്നെ ഇടയാക്കുന്നവനല്ല, അതിനു യോഗ്യമായമാർഗ്ഗം സ്വീകരിക്കാനും (വുസൂ നന്നാക്കിയെടുക്കാൻ) അല്ലാഹുവോട് നേരിട്ടു പ്രാർത്ഥിക്കുവാനുമാണ് നബി (സ) അദ്ദേഹത്തെ ഉപദേശിച്ചത്.

5. നബി (സ) അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ച പ്രാർത്ഥന സ്വീകരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവിനോട് പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നബി (സ)യെ ഇടയാക്കുന്നവനല്ല. നബിയെക്കൊണ്ടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണുണ്ടായത്.

ഹദീസിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ട ഈ സംഭവത്തിൽ ഒരു വശത്തെക്കുറിച്ചും മുസ്ലിംകളിൽ ആർക്കും അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമില്ല, ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, നബി (സ) ജീവിച്ചിരുന്നപ്പോൾ അവിടുത്തെ കൊണ്ടും; തിരുമേനിയുടെ വിധോഗത്തിനുശേഷം പിതൃവ്യനായ അബ്ബാസ് (റ)വിനെക്കൊണ്ടും മഴക്ക്വേണ്ടി പ്രാർത്ഥന നടത്തിച്ച സംഭവം ഈ പരമ്പരയിൽ തന്നെ നാം എടുത്തുദ്യരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരാൾ മറെറൊരാൾക്ക്വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതോ പ്രാർത്ഥിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നതോ വിരോധിക്കപ്പെട്ട കാര്യമല്ല. ആരും അതിനെ എതിർക്കുന്നുമില്ല. തനിക്ക്വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കണമെന്ന് നബി തിരുമേനിപോലും തന്റെ സമുദായത്തോടാവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതനുസരിച്ചും, അല്ലാവുപിങ്കൽനിന്നുള്ള രക്തവും സമാധാനവും (സ്വലാത്തും സലാമും) നബി തിരുമേനിക്കുണ്ടാകുവാനും, 'വസീലത്ത്', 'ഫസീലത്ത്' എന്നീ ഉന്നത സ്ഥാനങ്ങൾ തിരുമേനിക്ക് ലഭിക്കുവാനും മുസ്ലിംകൾ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രാർത്ഥനകൾ ഇതിനുദാഹരണങ്ങളാണ്. 'ഹജ്ജും', 'ഉറു'യും നിർവ്വഹിക്കാൻ പോകുന്ന ഉമർ(റ)വനോടു പ്രാർത്ഥനകളിൽ തന്നെയും ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്നു തിരുമേനി ആവശ്യപ്പെടുകയുണ്ടായി. ഇങ്ങനെ പല സംഭവങ്ങളും ഹദീസു ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിവരിക്കപ്പെടുന്നു. അപ്പോൾ, മറെറൊരാൾക്ക്വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കലും പ്രാർത്ഥിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടലും കുറ്റകരമായ ഇടത്തേതാകുന്നില്ല. അതു അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുള്ള കാര്യവുമല്ല. ഏകിൽ അന്ധന്റെ സംഭവം ഇതിന്റെ തെളിവാണ്. തൽപരകക്ഷികൾ പറയുന്നതുപോലെ ഇടത്തേത്തിന്നുള്ള തെളിവല്ല.

ഈ ഹദീസിന്റെ ചില റിപ്പോർട്ടുകളിൽ 'യാ മുഹമ്മദ്' (മുഹമ്മദേ....) എന്ന അന്യൻ നബി തിരുമേനിയെ വിളിച്ചതായുണ്ട്. ഇതിൽ പിടിച്ചുതുങ്ങി മരിച്ച മഹാത്മാക്കളേയും വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കാമെന്നും, ഇത് ഇടത്തേത്തീനു ഒരു തെളിവാണെന്നും ചിലർ വാദിക്കാറുണ്ട് പക്ഷെ, നബി (സ) ജീവിച്ചിരിക്കെ അവിടുത്തെ സന്നിധിയിൽവെച്ചാണ് യാ മുഹമ്മദ് (മുഹമ്മദേ) എന്ന അന്യൻ വിളിച്ചിരുന്നതെന്ന സത്യം അവർ വിസ്മരിച്ചുകളയുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ മനപൂർവ്വം മറച്ചുവെക്കുന്നു. അരികെയുള്ളവർ, പ്രവാചകനോ മഹാത്മാവോ, മുസ്ലിംപോലുമോ അല്ലെങ്കിൽതന്നെയും അവരെ വിളിക്കുകയും ആവശ്യങ്ങൾ പറയുകയും, അതുപോലെ അവർ വിളിക്കേക്കുകയും ആവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യാമെന്നതിൽ ആർക്കും അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടാകുകയില്ല. ഇതെല്ലാം നിത്യസംഭവങ്ങളാണ്. എങ്കിൽപിന്നെ, മരിച്ചവരെ വിളിക്കാമെന്നതിന്നും അവരോട് സഹായമാവശ്യപ്പെടാമെന്നതിന്നും അന്യന്റെ 'യാ മുഹമ്മദ്' വിളി ഒരു തെളിവാകുന്നില്ല.

ഈ സംഭവത്തോടനുബന്ധിച്ചു പ്രധാനപ്പെട്ട മറ്റൊരു കാര്യവും കൂടി മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. നബി (സ) യുടെ പ്രാർത്ഥനയുടെ ഫലമായി അന്യൻ കാഴ്ച ലഭിച്ചത് തിരുമേനിയുടെ ഒരു 'മുഹ്ജിസത്താ' (അമാനുഷികസംഭവം) യി മാത്രമേ കരുതാൻ നിവൃത്തിയുള്ളൂ. മറ്റുള്ളവർക്ക് അനുകരിക്കാനും മാതൃകയാക്കാനും കഴിയുന്ന ഒരു സൂന്നത്തല്ല ഇമാം ബൈഹഖി (റ) വിനെ പോലുള്ള ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാർ ഈ സംഭവം ('പ്രവാചകത്വത്തിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ'

(دلائل النبوة) എന്ന അദ്ധ്യായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയതു അതുകൊണ്ടാണ്. ഇതു മുഹ്ജിസത്തിൽ പെട്ടതല്ലെങ്കിൽ അന്ധൻമാർ നബി (സ) യെ കൊണ്ടു ഇടതേടിയാൽ അവരുടെ കാഴ്ച തിരിച്ചു കിട്ടേണ്ടതല്ലേ? എങ്കിൽ മുസ്ലിംകളിൽ അന്ധൻമാർ അവശേഷിക്കുമോ?

ഈ ഹദീസിനെക്കുറിച്ചു ഇതുവരെ നാം വിവരിച്ചതും, അതിന്റെ ആശയപരമായ വിശകലനം എന്ന നിലക്കാണ്. ഇനി അതിന്റെ 'സ്വീഹ്'ത്തി' (സത്യാവസ്ഥ) നെക്കുറിച്ചുകൂടി അൽപ്പം വിവരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. **رجع** 'അബൂജഅഹർ' എന്ന ഒരേ ഒരു വ്യക്തിയിൽ കൂടിമാത്രമാണ് ഈ ഹദീസുദ്ധരിക്കപ്പെടുന്നതെന്നും മറ്റൊരു വ്യക്തിയിൽ നിന്നും ഇതു സംബന്ധിച്ചൊരു വിവരം നമുക്ക് കിട്ടിയിട്ടില്ലെന്നും ഹദീസു നിവേദനം ചെയ്ത തുറുമടീ (റ) പറയുന്നു. 'അബൂജഅഹറിൽറാസിത്ത മീമി' (**ابوجعفر الرازي التميمي**)

'അബൂജ അഹറിൽ ഖത്തംമി' (**ابوجعفر الختمى**) എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു അബൂജഅഹറുമാരുണ്ട്. അവരിൽ, ഈ ഹദീസു നിവേദനം ചെയ്തതു അബൂജഅഹറി റാസിത്തമീമിയാണെന്നും 'ഖത്തംമി'യല്ലെന്നും ഹദീസോടൊപ്പം തന്നെ തുറുമടീ മേഖപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. [ഇബ്നു ഹജറുൽ അസ്ഖലാനിയുടെ 'തഹ്ദീബുത്തഹ്ദീബു'. വാ: 12 പേ: 58] ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നുതൈതമിയുടെ അഭിപ്രായവും അങ്ങനെതന്നെയാണ്. (അത്തവസ്സുലുവൽവസീലത്തു. പേ. 93) ഇദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു ഇബ്നുഹിബ്ബാൻ, നസാഇ (റ)

തുടങ്ങിയ ഹദീസു പണ്ഡിതൻമാർ രേഖപ്പെടുത്തുന്ന അഭിപ്രായം കാണുക.

كان ينفرد عن المشايير بالمناكير لا تجوز الاحتجاج
بحديثه الا فيما وافق الثقات ، وقال النسائي ليس بالقوى ، قال
ابو زرعة شيخهم كثيرا . (تهذيب التهذيب)

അതായത്, പ്രസ്തുത ഹദീസു നിവേദനം ചെയ്ത 'അബുജഅഹറിറാസീത്തമീമി' എന്ന റിപ്പോർട്ടർ, പ്രസിദ്ധരായ മറ്റു റിപ്പോർട്ടർമാരിൽനിന്ന് ഒറ്റപ്പെട്ടു മുൻകറയ ഹദീസുകൾ ഉദ്ധരിക്കുന്ന വ്യക്തിയും തെളിവിനു സ്വീകരിക്കാൻ യോഗ്യതയില്ലാത്ത ദുർബ്ബ നുമാകുന്നു. [തഹ്ഃദീബുത്തഹ്ഃദീബ്.]

'തുഹ്ഫത്തുൽ അഹ്വദീ' 45/282ലും 'അസ്സാഹി യാനത്ത' 131ലും അതുപോലെ മറ്റു പല ഹദീസു ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും മേൽ ഉദ്ധരിച്ച അബുജഅഹറിറാ സീത്തമീമിയെ സംബന്ധിച്ച് വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം 'ഇസ്മായീൽ അബീഇസാ അബ്ബീല്ലാഹിബ്നുമാ ഹാൻ' (عيسى بن أبي عيسى عبدالله بن مامان) എന്ന പേരിലാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്. ഇദ്ദേഹം ഓർമ്മ ശക്തി മോശപ്പെട്ട (سبى الحفظ) വ്യക്തിയാണെന്നും അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ റിപ്പോർട്ട് വിശ്വസനീയമല്ലെന്നും ബഹുഭൂരിപക്ഷം ഹദീസു പണ്ഡിതൻമാരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

അബൂദാവൂദു, അഹ്മദു, ബൈഹഖീ, ഹാകിം (റ) എന്നീ ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായം ഇദ്ദേഹം 'അബൂജ അഹറിൽ ഖത്തംമി' ആണെന്നാകുന്നു. അദ്ദേഹം വിശ്വസ്തനാണ് പക്ഷെ, ഇതു അദ്ദേഹം തന്നെയാണെന്നു ഉറപ്പില്ലല്ലോ.

ഏതായാലും അസ്യന്റെ സംഭവം വിവരിക്കുന്ന ഈ ഹദീസു, അതിന്റെ നിവേദനത്തിന്റെ വശത്തിലൂടെ നോക്കിയാലും സ്വീകാര്യയോഗ്യമായ ഒരവസ്ഥ അതിനില്ലെന്നു കാണാവുന്നതാണ്. അഥവാ സ്വീകാര്യയോഗ്യമാണെന്നുവെച്ചാൽ തന്നെയും ഇടത്തേത്തിന്നു അതൊരിക്കലും തെളിവാകുന്നില്ല.

ചോദിക്കുന്നവരുടെ ഹഖ്ഖ്

ഇടത്തേത്തിന്നു തെളിവായി തൽപരകക്ഷികളുടേയരിക്കുന്ന ഒരു ഹദീസാണ് അബൂസഇൂദിൽ ഖുദ്റീ (റ)വിൽനിന്ന് ഇമം ഇബ്നുമാജ(റ) നിവേദനം ചെയ്യുന്നത്. പ്രസ്തുത ഹദീസു താഴെ ഉദ്യരിക്കുന്നു.

حدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَيْدٍ بْنُ إِبْرَاهِيمَ التَّمْتَرِيُّ ، ثنا الْفَضْلُ بْنُ الْمَوْفِقِ أَبُو الْجَهْمِ ، ثنا فَضِيلُ بْنُ مَرْزُوقٍ عَنْ عَطِيَّةٍ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخَدْرِيِّ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ رَجُلٌ مِنْ بَيْتِهِ إِلَى الصَّلَاةِ فَقَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ اسَّائِلِينَ عَلَيْكَ وَبِحَقِّ مَمْشَاوِي فَإِنِّي لَمْ أَخْرِجْ إِشْرًا وَلَا بَطْرًا وَلَا رِبَاءً وَلَا سَمَةً خَرَجْتَ اتِّقَاءَ سَخَطِكَ وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِكَ أَسْأَلُكَ أَنْ تَنْقِذَنِي

من النار اغفر لي ذنوبي الله لا ينفرا لذنوب الا انت الا وكل
 الله به سبعين الف ملك يستغفرون له واقبل الله عز وجل بوجهه
 حتى يفرغ من صلاته (ابن ماجه ج ١ ص ٢٦٢ باب المساجد

അബൂസത്താരിൽ ഖുദ്രി [റ] യിൽനിന്ന് നിവേദനം: നബി (സ) പറഞ്ഞു-ഒരാൾ നമസ്കാരത്തിനു വേണ്ടി വീട്ടിൽനിന്നു പുറപ്പെടുകയും ഈ നിലക്ക് പ്രാർത്ഥിക്കുകയുമാണെങ്കിൽ അവനുവേണ്ടി പൊറുക്കലിനെ തേടുന്ന എഴുപതിനായിരം മലക്കുകളെ അല്ലാഹു രേഖപ്പെടുത്തുകയും നമസ്കാരത്തിൽ നിന്നു അവൻ പിരിയുന്നതുവരെ അല്ലാഹു അവന്നുനേരെ മുഖം തിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. -‘അല്ലാഹുവേ ചോദിക്കുന്നവർക്ക് നിന്റെമേലുള്ള അവകാശംകൊണ്ടും എന്റെ ഈ നടത്തത്തിന്റെ അവകാശംകൊണ്ടും ഞാൻ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു; അഹങ്കാരത്താലോ ദുരഭിമാനത്താലോ പേരിനും പെരുമക്കും വേണ്ടിയോ പുറപ്പെട്ടതല്ല ഞാൻ. നിന്റെ കോപത്തെ, യെന്നും, നിന്റെ പ്രീതി ആഗ്രഹിച്ചുമാണ്. നരകത്തിൽനിന്നു നീ എന്നെ രക്ഷിക്കുകയും എന്റെ പാപങ്ങൾ പൊറുത്തു തരികയും ചെയ്യേണമേ, നീയല്ലാതെ പാപം പൊറുക്കാൻ മറ്റൊരുമില്ല തന്നെ.’

ഈ ഹദീസിൽ ‘ചോദിക്കുന്നവരുടെ ഹഖ്’ (അവകാശം) ‘എന്റെ നടത്തത്തിന്റെ ഹഖ്’ എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് ‘ഹഖ്’ കൾ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാണ് ഇടത്തേതിനു ഈ ഹദീസു ഒരു തെളി

വായി ഉദ്യരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ, ഈ ഹദീസിനെ സംബന്ധിച്ചു ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാർ രേഖപ്പെടുത്തിയ അഭിപ്രായങ്ങൾ ആദ്യം പരിശോധിക്കാം.

തെളിവിലെ കൊള്ളാത്ത ബലഹീനം (ضعيف) എന്നാണ് ഈ ഹദീസിനെ സംബന്ധിച്ചു അവരുടെ പൊതു അഭിപ്രായം. ഇതിന്റെ നിവേദന പരമ്പരയിൽ 'അഘ്ലിബ് ബ്നു സഈദ് അഘ്ലിബി' (عطي بن سعيد العوفي) എന്ന ഒരു റിപ്പോർട്ടറുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു ഇമാം ഫെബീ, അഹമ്മദുബ്നുഹമ്പൽ, നസാഇ (റ) തുടങ്ങിയവർ ബലഹീനനെന്നു (ضعيف) അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. നിവേദക പരമ്പരകളിലെ റിപ്പോർട്ടർമാരെ മാറ്റി ഹദീസുദ്യരിക്കുന്ന അനഭിമതനായ 'ശിയാ' വിശ്വാസിയാണ് അദ്ദേഹമെന്നാണ് ഇബ്നുഹജറുൽ അസ്ഖലാനി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്.

قال الذّاهبي ضعيف ، عن ابن عباس وأبي سعيد وابن عمر ، قال احمد : ضعيف الحديث ، قال النسائي : ضعيف قال ابن حجر : صدوق بخطئي كثيرا شيعي مدلس قال أبو حاتم : في القلب من عطية شيعي . قال البيهقي عطية العوفي لا يحتج به . قال المنذرى : عطية ضعيف الحديث كما في صيانه الانسان

ص ١٠٢ - ١٠٣

ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം. ഇബ്നു തൈമിയ: (റ) ഈ ഹദീസിനെക്കുറിച്ചു ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

وهو ضعيف باجماع اهل العلم (التوسل والوسيلة ١٠٦)

‘ഈ ഹദീസു ബലഹീനമാണെന്നതിൽ ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാരെല്ലാം ഏകോപിച്ചിരിക്കുന്നു’ കൂടാതെ

فضل بن موفق ، ഈ ഹദീസിന്റെ നിവേദകരിൽപ്പെട്ട എന്നിവർ ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാരുടെ വിമർശനങ്ങൾക്ക് വിധേയമായിട്ടുള്ളവരുമാണ്.

عمل اليوم والليلة അബൂബക്കറബ്നുസ്സുന്നീ തന്റെ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഈ ഹദീസിന്റെ ആശയമടങ്ങുന്ന മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ട് ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രസ്തുത പരമ്പരയിൽ മേൽ പറഞ്ഞ ബലഹീനമായ ‘അത്പിയ്യത്തുബ്നുസഇദ്’ ഉൾപ്പെടുന്നില്ലെന്നു ചിലർ വാദിക്കാറുണ്ട്. ആ റിപ്പോർട്ട് ഇങ്ങനെയാണ്:

حدثنا ابن متبع ، ثنا الحسن بن عرفة . ثنا علي بن ثابت

الجورى عن الوزاع بن نافع العقيلي عن ابن سلمة بن عبد الرحمن

عن جابر بن عبد الله عن بلال مؤذن رسول الله صلعم قال :

كان رسول الله صلعم اذا خرج الى الصلوة قال بسم الله آمنت

بالله توكلت على الله لا حول ولا قوة الا بالله اللهم بحق السائلين

عليك وبحق .خرجى هذا فأتى لم اخرج اشرا ولا رياء ولا
سمعة خرجت ابتغاء مرضاتك واتقاء سنخك اسئلك ان
تعزنى من النار وتدخلنى الجنة

‘നബി (സ) യുടെ ബാങ്കുകാരനായ ബിലാൽ (റ)
വിൽനിന്നു നിവേദനം: നബി (സ) നമസ്കാരത്തിന്നു
വേണ്ടി പുറപ്പെട്ടുവോൾ ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിക്കാറു
ണ്ടായിരുന്നു’. അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ, അല്ലാഹു
വിൽ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു; അവകൾ മേമേലിക്കുന്നു;
അല്ലാഹുവിനെക്കൊണ്ടല്ലാതെ യാതൊരു ശക്തിയും
കഴിവുമില്ല. അല്ലാഹുവേ ചോദിക്കുന്നവർക്ക് നിന്റെ
മേലുള്ള അവകാശംകൊണ്ടും എന്റെ ഈ പുറപ്പെട്ടവ
ന്റെ അവകാശംകൊണ്ടും-എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അഹ
ങ്കാരത്തോടെയോ പേരിന്നും പെരുമക്കും വേണ്ടിയോ
ഞാൻ പുറപ്പെട്ടില്ല; നിന്റെ പ്രീതിയെ മോഹിച്ചും
കോപത്തെ ഭയന്നുമാണ് ഞാൻ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.
എന്നെ നരകത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കണമെന്നും സ്വർഗ്ഗ
ത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കേണമെന്നും ഞാൻ നിന്നോടപേ
ക്ഷിക്കുന്നു.’

ഈ ഹദീസിനെക്കുറിച്ചു പ്രസിദ്ധ പണ്ഡി
തന്മാർ രേഖപ്പെടുത്തിയ അഭിപ്രായങ്ങൾ അവരുടെ
വാചകങ്ങളിൽതന്നെ കാണുക.

الامام النووي:- هذا الحديث ضعيف تفرد به الوازع وهو
متفق على ضعفه وانه منكر الحديث (الاذكار). قال ابن معين

واحمد ليس بشقه وقال النسائي متروك وقال ابو حاتم: منكر
 الحديث، وقال البخاري: منكر الحديث وقال ابن عدني: -احاديثه
 كلها غير محفوظة وقال الدارقطني والهيثمى: ضعيف، وقال الحافظ
 هذا حديث واه كما في الصيانه.

‘ഇമാം നവവീ (റ):- ഈ ഹദീസു ദുർബ്ബലമാണ്. ഇതിന്റെ പരമ്പരയിലെ ‘വാസിഉ’ എന്ന വ്യക്തിയെ ക്കുറിച്ചു ഭാറുവുരത്നിയുടെ അഭിപ്രായം, ഈ ഹദീസിന്റെ ഉദ്ധാരണത്തിൽ അദ്ദേഹം ഒററപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു വെന്നും, അദ്ദേഹം ബലഹീനനാണെന്ന കാര്യത്തിൽ ഏകാഭിപ്രായമുണ്ടെന്നും അസ്വീകാര്യനാണെന്നുമൊക്കെ യാണ്. ബുഖാരി, അബുഹാത്തം, നസാഇ, ഹാക്കിം,.... തുടങ്ങിയവരും അദ്ദേഹം അസ്വീകാര്യനും നിർമ്മിത ഹദീസുകളുടേധരിക്കുന്ന വ്യക്തിയാണെന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

അപ്പോൾ, ഈ ഹദീസു ഏത് പരമ്പരയിൽകൂടി വന്നാലും സ്വീകാര്യയോഗ്യമാകുകയില്ലെന്നും, തെളിവ്കൊള്ളുകയില്ലെന്നും വ്യക്തമാകുന്നു.

ഇനി, ഈ ഹദീസു കുററമററതും സ്വീകാര്യയോഗ്യവുമാണെന്നു വന്നാൽതന്നെയും ഇടതേട്ടത്തിനു് ഇതൊരു തെളിവുകുകയില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ മുൻനിർത്തിയാണ് ഈ രണ്ടു പരമ്പരകളിലൂടെ വന്ന റിപ്പോർട്ടിലും അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്. ഒന്നു, ചോദിക്കുന്നവർക്ക് അല്ലാഹുവിലുള്ള അവകാശം (ഹബ്) ഇവിടെ ‘ചോദിക്കുന്ന

വരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഈ ചോദിക്കുന്നവനും ഉൾപ്പെട്ടു മല്ലോ? എന്നാൽ, എന്താണ് ചോദിക്കുന്നവന്റെ അല്ലാഹു വിലുള്ള ഹബ്ബ്. എന്നോട് ചോദിക്കുന്നവർക്ക് ഞാൻ ഉത്തരം ചെയ്യാമെന്ന് അല്ലാഹു നൽകിയ വാഗ്ദാനമാണത്. (البقرة) നിങ്ങൾ എന്നോട് ചോദിക്കുക, ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം ചെയ്യാമെന്ന് സത്യവിശ്വാസികളെ അല്ലാഹു അറിയിച്ചിരിക്കുന്നു. മാത്രമല്ല, ഈ വാഗ്ദത്തം തന്റെ മേലുള്ള സത്യവിശ്വാസികളുടെ അവകാശം (ഹബ്ബ്) എന്ന നിലക്കു തന്നെ അല്ലാഹു പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

وَكَانَ حَقًّا عَلَى الْمُؤْمِنِينَ (الروم)

‘സത്യവിശ്വാസികളെ സഹായിക്കൽ നമ്മുടെ മേലുള്ളതാണെന്ന് ഹബ്ബ് (ബാധ്യത) ആകുന്നു’. അപ്പോൾ, അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കുകയെന്ന സൽകർമ്മത്തിന് ഉത്തരം ചെയ്യുകയെന്ന അല്ലാഹുവിന്റെ വാഗ്ദത്തം (ഹബ്ബ്) മാണ് ഈ വിടെ തവസ്സുലാക്കുന്നത്. രണ്ടാമത്തെ കാര്യം: പള്ളിയിൽ ലേക്ക് താൻ നടന്നുപോകുകയെന്ന പുണ്യ കർമ്മത്തിന് അല്ലാഹു നിശ്ചയിച്ച പ്രതിഫലമാണ് തന്റെ അവകാശമെന്ന നിലക്ക് തവസ്സുലാക്കുന്നത്. വിനയത്തോടും കേന്ദ്രിയോടും കൂടിയാണ് താൻ ഈ കർമ്മം നിർവ്വഹിക്കുന്നതെന്നും അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിയും നഷ്ടപ്പെടുകയും മാത്രമാണ് ഇതുകൊണ്ടുള്ള തന്റെ ലക്ഷ്യമെന്നും അവൻ എടുത്തു പറയുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ രണ്ടു സൽകർമ്മങ്ങളാണ് തവസ്സുലായി ഉന്നയിക്കുന്നത്. എങ്കിൽ, സൽകർമ്മങ്ങൾ തവസ്സുലാക്കി അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിനെ ഇവിടെയാരും വിരോധിക്കുന്നില്ലെന്നു

ഗുഹാവാസികൾ നടത്തിയ തവസ്സുലും, അവർക്ക് ഉത്തരം കിട്ടിയ സംഭവവും നാം മുസ് ഊലരിച്ചതുമാണ്. നമുക്കഭിപ്രായ വ്യത്യാസമുള്ളതും നാം കഠിനമായി നിരോധിക്കുന്നതും മരിച്ച മഹാത്മാക്കളെ ഇടയാളരാക്കി നിർത്തി അവർ മുഖേന അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിനെയാണ്. എന്നാൽ ആ നിലക്കുള്ള തവസ്സുൽ അനുവദനീയമാണെന്നതിന്നു ഈ ഹദീസു-ഇതു ഹദീസാണെന്നു സമ്മതിച്ചാലും, ഒരു തെളിവുകുന്നില്ല.

ആരോപണം—ആദം നബിയുടെ പേരിലും

മനുഷ്യ വംശത്തിന്റെ ആദ്യ പിതാവും മാതാവും മായ ആദം (അ) മുഹമ്മദ് (റ) യും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ താമസിക്കാൻ പോകുന്ന സമയം, അല്ലാഹു അവരോടു പറഞ്ഞു: യഥേഷ്ടം തിന്നും കുടിച്ചും നിങ്ങളിവിടെ കഴിഞ്ഞുകൊള്ളുക; പക്ഷെ, ഈ മരത്തെ നിങ്ങൾ സമീപിക്കേപോലും ചെയ്യരുത്. സമീപിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ അക്രമികളിൽപ്പെട്ടു പോകും. എന്നാൽ പിശാചിന്റെ ദുർബ്ബോധനത്തിൽപ്പെട്ടു, അവർ വിലക്കുപ്പെട്ട മരത്തിന്റെ പഴം ഭക്ഷിച്ചു. അതോടെ, അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപന ലംഘിച്ചു എന്ന നിലക്ക് അവർ കുറ്റക്കാരും അക്രമികളുമായി. വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ പല സ്ഥലങ്ങളിലും ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞ ഈ സംഭവം മുസ്ലിംകൾക്ക് മുഴുവൻ അറിയാവുന്നതാണ്. അതുപോലെ, ചെയ്തതു പോയ തെറ്റുപൊറുത്ത് കിട്ടാൻ, അല്ലാഹു ആദമിനു നിർദ്ദേശിച്ചുകൊടുത്ത പരിഹാര മാർഗ്ഗവും പരിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ
مُوالِ التَّوَّابِ الرَّحِيمِ (البقرة)

‘ആദം തന്റെ രക്ഷിതാവിൽ നിന്നു ചില വചനങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു (പശ്ചാത്തപിച്ചപ്പോൾ) ആ പശ്ചാത്താപം അല്ലാഹു സ്വീകരിച്ചു. തീർച്ചയായും അവൻ പശ്ചാത്താപം സ്വീകരിക്കുന്നവനും കമുണാ നിധിയുമാകുന്നു’. (അൽബഖറ:)

അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് ചില വചനങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു പശ്ചാത്തപിക്കുക വഴി ആദമിന്റെ പാപം പൊറുക്കപ്പെട്ടു എന്ന് ഖുർആൻ വ്യക്തമാക്കി. ആ വചനങ്ങൾ എന്തായിരുന്നുവെന്നും ഖുർആൻതന്നെ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا
لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (الاعراف)

‘ഞങ്ങളുടെ നാഥാ, ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളോടുതന്നെ അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചിരിക്കുന്നു. നീ ഞങ്ങൾക്ക് പൊറുത്തു തരികയും ഞങ്ങളോട് കരുണ കാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ, തീർച്ചയായും ഞങ്ങൾ നഷ്ടക്കാരിൽപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്യും.’ (അഅറാഫ്) ഇതായിരുന്നു ആ വചനങ്ങൾ. അല്ലാഹു പഠിപ്പിച്ചു കൊടുക്കുകയും ആദം (അ) ഏററു പറയുകയും ചെയ്ത ഈ വചനങ്ങൾ മൂലമാണ് ആദമിന്റെ പാപം പൊറുക്കപ്പെട്ടതും. വിശദീകരണം ആവശ്യമില്ലാത്ത വിധം ഖുർആൻ അതു വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുകയാണ്.

തെറ്റു ചെയ്തു പോകുക മനുഷ്യ സഹജമാണെന്നും, അങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്ന തെറ്റുകൾ പൊറുപ്പിക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗം തെറ്റു സമ്മതിച്ചും വേദിച്ചും അല്ലാഹുവോടു നേരിട്ടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണെന്നുമുള്ള ഒരു പാഠം ഈ സംഭവം മുമ്പേതെ അല്ലാഹു മനുഷ്യനു ചൂണ്ടിക്കാട്ടുകയാണ്. എന്നാൽ, ആദം (അ) ന്റെ പാപവും ഇടത്തേയും [തവസ്സുൽ] തമ്മിൽ യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലെന്നു, അതു സംബന്ധിച്ചു വന്ന മേലുദ്ധരിച്ച ഖുർആൻ വചനങ്ങളിൽ നിന്നു മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ, ഒരു സംശയത്തിനും പഴുതില്ലാത്തവിധം പരിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ വളരെ വ്യക്തമായി വിവരിച്ച ഈ സംഭവം ദുർ വ്യാഖ്യാനം ചെയ്യുകയും ഇടത്തേത്തിന്നു തെളിവായി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിന്നു വേണ്ടി ഒരു കള്ളക്കഥ പടച്ചുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. 'അന്ത്യ പ്രവാചകനായ മുഹമ്മദു നബി [സ] ന്റെ 'ഹഖ്' കൊണ്ട് ഇട തേടിയതു കൊണ്ടാണത്രേ ആദം (അ) ന്റെ പാപം പൊറുക്കപ്പെട്ടത്'. ഹദീസിന്റെ രൂപവും ഭാവവും നൽകിയാണ് പ്രസ്തുത കഥ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്.

حدثنا ابو سعيد عمر بن محمد بن منصور العدل ثنا ابو الحسن محمد بن اسحق بن ابراهيم ، الخنظلى ، ثنا ابو الحارث عبد الله بن مسلم الفهرى ، ثنا اسمعيل بن مسلمة ، انابنا عبد الرحمن بن زيد بن اسلم عن ابيه عن جده عن عمر بن الخطاب (رضي) قال قال

رسول الله صلى الله عليه وسلم لما قترف آدم الخطيئة قال يا رب
 بحق محمد اماغفرت لي فقال الله يا آدم وكيف عرفت محمدا
 ولم اخلقه قال يا رب لا نذك لك لما خلقتني يدك ونفخت في
 من روحك رفعت رأسي فرأت على قوائم العرش مكتوبا لا اله
 الا الله محمد رسول الله فعلت ذلك لم تضف الى اسمك الا احب
 الخلق اليك فقال الله صدقت يا آدم انه لا حب الخلق الى ادعني
 بحقه فقد غفرت لك ولو لا محمد ما خلقتك (هذا حديث صحيح
 الاسناد وهو اول حديث ذكرته لعبد الرحمن بن زيد بن اسلم
 في هذا الكتاب (الحاكم ٦١٥-٢)

‘നബി (സ) പറഞ്ഞതായി ഉമർ (റ) വിൽ നിന്നു
 ഹാക്കിം ഉദ്ധരിക്കുന്നു. ആദം(അ) പാപം ചെയ്തപ്പോൾ
 പറഞ്ഞു; എന്റെ രക്തപ്പിതാവേ, മുഹമ്മദു നബി
 യുടെ ഹബ്കൊണ്ടു ഞാൻ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു-
 നീ എന്നിക്കു പൊറുത്തു തരികതന്നെ വേണം! അപ്പോൾ
 അല്ലാഹു പറഞ്ഞു; ആദമേ, നീ എങ്ങനെ മുഹമ്മദിനെ
 കണ്ടിട്ടു മനസ്സിലാക്കി ഞാനവനെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടു കൂടി
 യില്ലല്ലോ? ആദം പറഞ്ഞു; നാഥാ നീ എന്നെ നിന്റെ
 കൈളാൽ സൃഷ്ടിക്കുകയും, എന്നിൽ നിന്റെ ജീവ
 നിൽ നിന്നു ഉത്തുകയും ചെയ്തപ്പോൾ, ഞാൻ തല
 യുയർത്തി മേലോട്ടു നോക്കി. അപ്പോൾ, നിന്റെ
 സി.ഹാസനത്തിന്റെ കാലുകളിൽ നിന്റെ തിരുനാമ

ത്തോടൊപ്പം മുഹമ്മദിന്റെ പേരും ചേർത്തഴുതപ്പെട്ടു കണ്ടു. (لا اله الا الله محمد رسول الله) അതിൽ നിന്നു, സൃഷ്ടികളിൽ നിന്നക്കേറവും പ്രിയപ്പെട്ടവൻ മുഹമാണെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു: ആദമെ, സത്യമാണ് നീ പറഞ്ഞത്. മുഹമ്മദു എന്നി കേറവും ഇഷ്ടപ്പെട്ടവൻ തന്നെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹഖ്കൊണ്ടു നീ എന്നോടു പ്രാർത്ഥിക്കുക. ഞാൻ നിനക്ക് പൊറുത്തു തരികതന്നെ ചെയ്യും. മുഹമ്മദു ഞായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, ഞാൻ നിന്നെതന്നെ സൃഷ്ടിക്കുമായിരുന്നില്ല. [ഹാക്കിം]

ആദം (അ) ചെയ്ത പാപം അല്ലാഹു പൊറുത്തു കൊടുത്ത സംഭവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരിശുദ്ധ ഖുർആന്റെ വിശദീകരണത്തിന്നു കടകവിരുദ്ധമാണ്, കേവലം ആരുടേയോ ഭാവനാ സൃഷ്ടിയായ ഈ കഥയെന്നു ഒര നോട്ടത്തിൽ തന്നെ ആർക്കും കാണാം. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഇതു മുഖവിലക്കു തള്ളപ്പെടാൻ അർഹമാണ്. ഒരു ഹദീസിന്റെ റിപ്പോർട്ടർമാർ എത്രയും പരിശുദ്ധരും സത്യസന്ധരുമായിരുന്നാൽപോലും, അതിലെ ആശയം ഖുർആന്റെ വ്യക്തമായ പ്രസ്താവനക്കെതിരായി വരുമ്പോൾ ആ ഹദീസു തള്ളിക്കളയണമെന്ന കാര്യത്തിൽ മുസ്ലിം പണ്ഡിതന്മാർക്കിടയിൽ അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമില്ല. ഇനി, റിപ്പോർട്ടർമാർ അറിയപ്പെടാത്തവരും അവിശ്വസനീയരുമാണെങ്കിൽ അതു ഹദീസ് എന്ന പേരിനുപോലും അർഹമാകുകയുമില്ല.

എന്നാൽ, ഉമർ (റ) വിൽ നിന്നു ഹാക്കിം ഉദ്ധരിച്ച മേൽ ഹദീസിന്റെ റിപ്പോർട്ടർമാരിൽ മിക്കവരും വിശ്വാസയോഗ്യരല്ലെന്നും, ഇതൊരു കെട്ടു കഥയാണെന്നും

ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. സ്വഹീഹാണെന്നു ഹാകി. അവകാശപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇതിന്റെ റിപ്പോർട്ടർമാരിൽ പലരും അയോഗ്യരാണെന്നു ഹാകി. തന്നെ മറ്റു സന്ദർഭങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട്. റിപ്പോർട്ടർമാരിലൊരാളായ 'അബ്ദുറഹ്മാനുബ്നു സൈദ്'നെ ബലഹീനനെന്നും കള്ള ഹദീസു റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യുന്ന ആളാണെന്നും المدخل എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഹാകി. പറയുന്നു. ഏകിൽ പിന്നെ, ഇത് സ്വഹീഹാണെന്ന ഹാക്കിമിന്റെ അവകാശവാദത്തിന്നും നിലനിൽപ്പില്ലാതാവുന്നു. മാത്രമല്ല; ഈ ഹദീസു സ്വഹീഹാണെന്നു അഭിപ്രായപ്പെട്ടതിന്റെ പേരിൽ ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാർ ഹാക്കിമിനെ കുറപ്പെടുത്തുകയും വിമർശിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ഇമാം 'ഘബീ' പറയുന്നതു ഈ ഹദീസു ആരോ കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയതും, അതിലെ ഒരു റിപ്പോർട്ടർ-അബ്ദുറഹ്മാനുബ്നു സൈദ്-അത്യന്തം ബലഹീനനാണെന്നാണ്.

بل هو موضوع و عبد الرحمن وا - التعليق على الحاكم ٢٠٦٥

ഇമാം അഹമദ്യുബ്നു ഹ വൽ, അബൂസൂർഅത്ത്, അബൂഹാത്തിം, നസാഇ, ഓറഖുത്ത്നീ (റ) തുടങ്ങിയ ഹദീസ് ശാസ്ത്ര വിശാരദന്മാരെല്ലാം ഇതിലെ അബ്ദുറഹ്മാനെന്ന റിപ്പോർട്ടറെ 'ബലഹീനനാക്കി തള്ളിക്കളഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്', ആശയപരമായി പരിശുദ്ധ വ്യക്തി ആന്റെ വിവരണത്തിനു വിരുദ്ധവും, അതുകൊണ്ടു തന്നെ തള്ളപ്പെടാനർഹവുമായ ഈ ഹദീസു, സുന്നതിന്റെ

അടിസ്ഥാനത്തിലും അസ്വീകാര്യവും കള്ളവുമായ
 ഒന്നെന്നു വന്നിരിക്കുന്നു!

ആദം നബി (അ) മറ്റു പാപമോചനവുമായി
 ബന്ധപ്പെടുത്തി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട കള്ള ഹദീസുകൾ
 ഇനിയുമുണ്ട് ധാരാളം. ഉദാഹരണത്തിന്നു ഇബ്നു
 അബ്ബാസു (റ) വിൽ നിന്നുദ്ധരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു ഹദീസു
 ഇങ്ങനെ കാണാം:

عن ابن عباس (رضي) قال سألت النّبي صلعم عن الكلمات
 التي تلقىها آدم من ربه قال سأل بحق محمد وعلى وفاطمة والحسن
 والحسين الا تبت على فتيب عليه. (صيانة الانسان نقلا
 عن الدرر السنية)

‘പാപ മോചനത്തിനുവേണ്ടി അല്ലാഹുവിൽ നിന്നു
 ആദം ഏറ്റെടുത്ത വചനങ്ങളേതാണെന്നു ഇബ്നു അ
 ബ്ബാസു (റ) നബി (സ) യോടന്വേഷിച്ചു. തിരുമേനി
 പറഞ്ഞു: മുഹമ്മദ് അലി, ഫാത്തിമ, ഹസൻ, ഹു
 സൈൻ എന്നിവരുടെ ഹബ് കൊണ്ട് എന്റെ പാപം
 നീ പൊറുക്കാതെ പററുകയില്ലെന്നു ആദം അല്ലാഹു
 വോടു പറയുകയും അങ്ങനെ അല്ലാഹു ആദമിന്നു
 പൊറുത്തുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു!’ ഇമാം ദാറുഖു
 ത്താനി (الإمام الدارقطني) ഈ ഹദീസു അറുബുനു സാ
 ബിത്താ (عمر بن ثابت) ലൂടെ മാത്രമേ ചിലിപ്പിച്ചുള്ളുവെ
 ന്നും അദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ചു കള്ള ഹദീസുകൾ
 റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന വ്യക്തിയാണെന്നു ഇബ്നു ഹി

ബാൻ (ابن حبان) പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

يحيى : لا ثقة ولا مؤمن . ابن حبان : يروى الموضوءات .
 ابن معين ليس بشيئ - النسائي : متروك الحديث ابن داود :
 رافضى - البخارى ليس بالقوى عند هم .

ഈ ഹദീസിന്റെ നിർമ്മാതാക്കൾ 'ശിയാക്കളാണെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ല. ശിയാക്കളാകട്ടെ, ഇസ്‌ലാമിന്റെ കഠിന ശത്രുക്കളായ ജൂതന്മാർ ജന്മനൽകിയ പാർട്ടിയും.

ഏതായാലും, മുഹമ്മദു നബി(സ)ന്റെ ഹഖ് കൊണ്ട് ഇടതേടിയതിനാലാണ് ആദമിന്റെ പാപം പൊറുക്കപ്പെട്ടതെന്ന കഥ ആരുടേയോ ഭാവനാ സൃഷ്ടിയാണെന്നും, ഖുർആനിന്റെ വിവരണത്തിന്നു വിരുദ്ധമാണെന്നും, ഇതിൽ നിന്നെല്ലാം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നു. എങ്കിൽ, 'രൂപം തിരിഞ്ഞു കാണുന്ന ദവാത്തകളെന്ന തടികളെ' കൊണ്ടുള്ള ഇടതേട്ടത്തിന്നു മാത്രമല്ല; ഹഖ് കൊണ്ടും ജാഹ് കൊണ്ടും മറ്റുമുള്ള ഇടതേട്ടങ്ങൾക്കും അടിസ്ഥാനമില്ലെന്നു ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാകുന്നു.

'ഹഖ്' കൊണ്ടുള്ള രൊറാറു ഇടതേട്ടം

നബി (സ) ന്റെ പോററുമായും അലി (റ) വിന്റെ പോററുമായും ഫാത്തിമാ മരിച്ചപ്പോൾ തിരുമേനി (സ), അവരുടെ ഖബറിൽ കിടക്കുകയും, തന്റേയും

പൂർവ്വികരായ മറ്റു പ്രവാചകരുടേയും ഹഖ്കൊണ്ടു
ഇടത്തേടുകയും ചെയ്തതായി മറ്റൊരു കഥ റിപ്പോർട്ട്
ചെയ്യുന്നു:

عن انس بن مالك (رضي) قال لما ماتت فاطمة بنت اسد بن
هشام أمّ علي (رضي) دعا اسامة بن زيد وأبا أيوب الانصاري
وعمر بن الخطاب وغلا ما اسود يحضرون فلما فرغ دخل
رسول الله صلى الله عليه وسلم فاضطجع فيه فقال : الله الذي
يحبى ويميت وهو حي لا يموت اغفر لأمي فاطمة بنت اسد
ولقنها حبتها ووسع مدخلها بحق نبيك والانبياء الذين من
قبلي فانك ارحم الراحمين (الطبراني)

“അനസുബ്നു മാലിക്” (റ)വിൽ നിന്നു നിവേദനം..
അലി (റ) വിന്റെ മാതാവു. അസദിന്റെ മകളുമായ
ഫാത്തിമ: മരണപ്പെട്ടപ്പോൾ, നബി (സ) ഉസാമത്തു
ബ്നു സൈദ്, അബു അയ്യൂബിൽ അൻസാരി, ഉമ
റുബ്നുൽ ഖത്താബ്, കറുത്ത ഒരടിമ ബാലൻ എന്നീ
വരെ വിളിച്ചു വെൺ കഴിക്കാൻ കൽപ്പിച്ചു. ‘ഖബർ’
പൂർത്തിയായപ്പോൾ തിരുമേനി (സ) അതിലിറങ്ങി
ചെരിഞ്ഞു കിടന്നുകൊണ്ടു ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിച്ചു.
ജീവിപ്പിക്കുകയും മരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവനാണ്
അല്ലാഹു. അവൻ ഒരിക്കലും മരിക്കാത്ത, എന്നും ജീവി
പ്പിരിക്കുന്നവനാകുന്നു. എന്റെ മാതാവ്, അസദിന്റെ
മകൾ ഫാത്തിമക്ക് നീ പൊറുത്തു കൊടുക്കേണമേ.

അവർക്ക് നീ തെളിവ് ചൊല്ലിക്കൊടുക്കുകയും, അവരുടെ ഈ പ്രവേശന സ്ഥലം (ഖബർ) വിശാലപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യേണമേ—നിന്റെ നബിയുടെ ഹഖ് കൊണ്ടും പൂർവ്വികരായ നബിമാരുടെ ഹഖ് കൊണ്ടും'. (ത്വബ്റാനീ)

ഈ സംഭവത്തിൽ, നബി (സ) തന്റെ ഹഖും പൂർവ്വികരായ നബിമാരുടെ ഹഖും തവസ്സുലാക്കി പ്രാർത്ഥിച്ചുവെന്നതിലാണ് ഇടത്തേ വാദികൾ തെളിവു കണ്ടു പിടിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ ഹദീസിന്റെ സ്വീകാര്യ യോഗ്യത പരിശോധിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ചില കാര്യങ്ങൾ വിശദമാക്കേണ്ടതു അത്യാവശ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നു.

മതത്തിൽ നബി (സ) ചെയ്യുകാണിച്ച കാര്യങ്ങൾ സുന്നത്തും മുസ്ലിംകൾ അനുകരിക്കാൻ ബാധ്യതപ്പെട്ട മാതൃകകളുമാണല്ലോ? ഈ സംഭവവും നബി (സ)യുടെ ചര്യയും മാതൃകയുമായിട്ടാണ് തൽപ്പരകക്ഷികൾ എടുത്തുചഠിക്കുന്നതും. എങ്കിൽ, ഓരോ മയ്യിത്തിനും വേണ്ടി, അവരുടെ ഖബറുകളിൽ കിടന്നു. നബിമാരുടെ ഹഖ് കൊണ്ടു ഇടത്തേറ്റന സമ്പ്രദായം എന്തുകൊണ്ട് നടപ്പിൽ വന്നില്ല. അഥവാ ഇടത്തേക്കാർ, നബി (സ)യുടെ ഈ സുന്നത്തു എന്തുകൊണ്ട് നടപ്പിൽ കൊണ്ടു വന്നില്ല? മറിച്ചു, ഖബറിന്റെ പുറത്തിരുന്ന് 'തൽഖിൻ' ഭാഗ്യം സമ്പ്രദായമാണ് അവരും സ്വീകരിച്ചു കാണുന്നത്. അതുപോലെ, 'കത്തപ്പൂർ' കെട്ടിയും കെട്ടാതെയും ഖബറുകൾക്ക് മേലെയും മയ്യിത്തിന്റെ വീടുകളിലുമിരുന്നു ഖുർആൻ ഓതി അതിന്റെ ബക്കത്ത് മറിച്ചവർക്കും, പ്രതിഫലം സ്വന്തം പോക്കറ്റിലേക്കും ഹദ്യ (ഭാനം) ചെയ്യുന്ന സമ്പ്രദായം നിലനിർത്താൻ

വാശി പിടിക്കുന്നവർ എന്തുകൊണ്ട് ഈ 'തവസ്സൽ മാതൃക' അവഗണിച്ചുകളയുന്നു? അപ്പോൾ പ്രവൃത്തിയിൽ കൊണ്ടുവരാനും മാതൃകയാക്കാനും പറയാത്ത ഒരു സംഭവമാണ് ഈ ഹദീസിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ടതെന്ന് ഇടത്തേക്കാർക്കുതന്നെ അഭിപ്രായമുണ്ടെന്നു വരുന്നു. പക്ഷെ, ഹഖ് കൊണ്ടുള്ള ഇടത്തേത്തിനു മാത്രം ഈ സംഭവം അവർ തെളിവായുദ്ധരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു! ഒരു സംഭവം വിവരിച്ചു വന്ന; ഒരു റിപ്പോർട്ടിലൂടെ വന്ന ഒരു ഹദീസിന്റെ ഒരുഭാഗം മാത്രം മാതൃകയാക്കുകയും ബാക്കിഭാഗം തള്ളിക്കളയുകയുമാണ് അവർ ചെയ്യുന്നത്! എന്തുമാത്രം വിചിത്രം?

നബി (സ) യെ പോറ്റി വളർത്തിയ മഹതി, അലി (റ) വിന്റെ മാതാവ്; ഖുറൈശി കടുംബത്തിലെ പ്രമുഖനായ അസദിന്റെ പുത്രി.... എന്നീ നിലകളിലെല്ലാം പ്രശസ്തിയാർജ്ജിച്ച ഒരു വീര വനിതയുടെ മയിത്ത് സംസ്കരണ ചടങ്ങിൽ ധരോളം സ്വഹാബി വര്യന്മാർ സംബന്ധിക്കുക സ്വാഭാവികമാണ്. അസാധാരണമായി നബി (സ) അവിടെ വല്ലതും ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ അതൊരിക്കലും ഒറ്റപ്പെട്ട റിപ്പോർട്ടായി വരികയല്ല. മാത്രമല്ല; താനീ ചെയ്യുന്ന അസാധാരണ സംഭവം അനുകരിക്കപ്പെടാവതല്ലെന്നു നബി (സ) വിരോധിച്ചതായും കാണപ്പെടുന്നില്ല. ഏകിൽ, തിരുമേനീ കാണിച്ച ഈ മാതൃക സ്വഹാബത്തും, തുടർന്നു താബീഉകളും സലഹുസ്സാലിഹീങ്ങളുടേയും അനുകരണേതായിരുന്നു. മയിത്ത് സംസ്കരണ മറ്റുകളിൽ ഒരു സുന്നത്തായി പണ്ഡിതന്മാർ കാണേണ്ടതായിരുന്നു. മുസ്ലീംകൾക്കിടയിൽ അങ്ങനെയൊരു സമ്പ്രദായം നടപ്പിൽ വരികയും ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു.

പക്ഷെ. ഒന്നുമുണ്ടായില്ല. ഒറ്റപ്പെട്ട ഒരേയൊരു സംഭവമായി അതു നിലനിൽക്കുന്നു.

ഇനി നമുക്കു ഈ ഹദീസിന്റെ സ്വീകാര്യ യോഗ്യത കൂടി പരിശോധിക്കാം.

ഇമാം ഹൈസമി (റ) ഹദീസ് വിജ്ഞാനീയത്തിലെ പ്രസിദ്ധമായ മജ്മുഉസ്സവാഇദ് (مجمع الزوائد) 9-ാം വാല്യം 607-ാം പേജിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നു:

رواه الطبراني في الكبير والا وسط وفيه روح بن صلاح وثقه ابن حبان والحاكم وفيه ضعف وبقي رجاله رجال الصحيح
 'ഇമാം തബറാനി, തന്റെ 'അൽകബീറി'ലും 'അൽഓസത്തി'ലും ഈ ഹദീസ് ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത് റിപ്പോർട്ടു ചെയ്തവരിൽ 'ഔഹുബ്നു സ്വലാഹ്' എന്നൊരാളുണ്ട്. ഇബ്നു ഹിബ്ബാനും ഹാക്കിമും ഇദ്ദേഹത്തെ ബലപ്പെടുത്താത്തതുണ്ട്. പക്ഷെ, അദ്ദേഹം ബലഹീനനാണ്. മറ്റു റിപ്പോർട്ടർമാർ യോഗ്യരാകുന്നു'.

ഹദീസു ശാസ്ത്രത്തിൽ, നിരാക്ഷേപം അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു വിശിഷ്ട ഗ്രന്ഥമാണ് ഇമാം ഹെബി (റ)ന്റെ മീസാനുൽ ഇഛ്തിദാൽ (میزان الاعتدال) അതിൽ പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടറെക്കുറിച്ചു ഇമാം ഹെബി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ضفه ابن عدي 'ഔഹുബ്നു സ്വലാഹ്' എന്ന പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടർ ബലഹീനനായി ഇമാം അദിയ് തൽഹിരിരിക്കുന്നു.'

وقال ابن يونس رويت عنه من اكبر ، وقال ضعيف في الحديث
(التوسل وانواعه ٤٩٩)

‘മുൻകറായ (അജ്ഞാതമായ) ധാരാളം ഹദീസുകൾ നിരവേ
ദനം ചെയ്ത വ്യക്തിയാണ് പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടർ. ഹദീസു
ദ്ധരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹം ദുർബലനാണെന്നു
‘ഇബ്നുയൂനുസു അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.’ പ്ര
സ്തുത റിപ്പോർട്ടറെക്കുറിച്ചു ദുറുഖുത്തുനിയും ഇതേ
അഭിപ്രായം തന്നെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ആകയാൽ, തന്റേയും ഇതര പ്രവാചകന്മാരുടെയും
ഹബ് കൊണ്ടു തവസ്സുൽ ചെയ്തുവെന്നു കാണിക്കുന്ന
ഈ ഹദീസു തെളിവിനു കൊള്ളുകയില്ലെന്നും, അസ്ഥി
കാര്യമാണെന്നും ഹദീസ് ശാസ്ത്രത്തിലെ പ്രമുഖരിൽ
പലരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ്,
പ്രസ്തുത ഹദീസിൽ വിവരിക്കപ്പെട്ടതുപ്രകാരമുള്ള
നബിചര്യ(ഖബറിൽ ഇറങ്ങികിടന്നു, പ്രവാചകന്മാരുടെ
ഹബ് തവസ്സുലാക്കി മയ്യിത്തിനുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന
സമ്പ്രദായം) മുസ്ലിംകൾക്കിടയിൽ ഒരുകാലത്തും നട
പ്പിലാകാതിരുന്നതും. എന്നിട്ടും, തവസ്സുലിനു തെളി
വായി ഈ സംഭവം തൽപ്പര കക്ഷികൾ ചൂണ്ടിക്കാണി
ക്കുകയാണ്!

ഇടത്തേട്ടത്തിനു തെളിവായി എടുത്തു കാണിക്കുന്ന
മറ്റൊരു ഹദീസ് അബൂ ഉമാമയിൽനിന്നുദ്ധരിക്കുന്നു.

قال كان رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا أصبح واذا امسى
دعا بهذا الدعاء اللهم انت احق من ذكروا حق من عبد أسألك

نور وجهك الذي اشرقت له السموات والأرض وبكل
 حق هو لك وبحق السائلين عليك

‘നബി (സ) പ്രഭാതത്തിലും പ്രഭാഷത്തിലും ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു—അല്ലാഹുവേ, ആരാധിക്കപ്പെടുന്നവരിലും, അനുസ്മരിക്കപ്പെടുന്നവരിലും ഏറ്റവും അർഹനും അപകാശിയും നീയാകുന്നു. ആകാശങ്ങളും ഭൂമിയും പ്രകാശിച്ച നിന്റെ മുഖത്തിന്റെ പ്രകാശവും നിനക്ക് സ്ഥാനമായുള്ള എല്ലാ അപകാശവും കൊണ്ടും, ചോദിക്കുന്നവർക്കു നിന്റെ മേലുള്ള അവകാശം കൊണ്ടും ഞാൻ നിന്നോടു ചോദിക്കുന്നു....’

ഈ ഹദീസിനെക്കുറിച്ചു ഇമാം ഹൈത്തമീ, തന്റെ മജ്മൂഉസ്സുവാഇദ് (مجمع الزوائد) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്നു.

رواه الطبراني وفيه فضالة بن جبير وهو ضعيف مجمع
 على ضعفه (10 - 117)

ഈ ഹദീസു താബറാനി ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, അതിന്റെ നിവേദക പരമ്പരയിൽ ‘ഹസാലത്തുബ്നുജുബൈർ’ എന്ന ഒരു വ്യക്തിയുണ്ട്. അദ്ദേഹം ബലഹീനനാണ്. അതിൽ എല്ലാ ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാരും ഏകോപിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.’ (10-117) മാത്രമല്ല, അടിസ്ഥാനരഹിതങ്ങളായ ഹദീസുകളുദ്ധരിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ റിപ്പോർട്ടുകൾ ഒരിക്കലും സ്വീകാര്യമല്ലെന്ന് ‘ഇബ്നു ഹിബ്ബാനും’ ഇബ്നു അദിയും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

قال ابن عدى عامة احاديثه غير محفوظة، ابن حبان: لا يحل الاحتياج به بحال، يروى احاديث لا اصل لها - ميزان الاعتدال

അപ്പോൾ, ഹബ് കൊണ്ടും ജാഹ് കൊണ്ടുമുള്ള ഇടത്തേത്തിന്നു തന്നെയും സ്വീകാര്യയോഗ്യമായ ഒരു തെളിവു. തൽപര കക്ഷികൾക്ക് ഉദ്ധരിക്കാനില്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നു.

ഉസ്മാൻ (റ)വും ആവശ്യക്കാരനും

ഉസ്മാൻ (റ) വിന്റെ ഭരണ കാലത്ത്, ഒരാരം അദ്ദേഹത്തെ സമീപിക്കുകയും തന്റെ ആവശ്യം നിവൃത്തിക്കുകയും ചെയ്ത സംഭവം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ഉടത്തേ വാദികൾ പൊക്കിക്കൊണിക്കുന്ന ഒരു ഹദീസു ണത്.

عن ابى امامة بن سهل بن حنيف ان رجلا كان يختلف الى عثمان بن عفان (رضي) في حاجة له وكان عثمان لا يلتفت اليه ولا ينظر في حاجته فأتى الرجل عثمان بن حنيف فشكا اليه ذلك فقال له عثمان بن حنيف انت الميضأة فتوضأ ثم اتت المسجد فصل ركعتين ثم قل : اللهم انى اسألك واتوجه اليك بنبينا محمد نبي الرحمة يا محمد انى اتوجه بك الى ربى فيقضى لى حاجتى ثم اذكر حاجتك ثم رح حتى اروح معك

فانطلق الرجل فصنع ذلك ثم اتى بعد عثمان بن عفان فجاء
 البواب فاخذ بيده فادخله على عثمان فاجلسه معه على الطنفسة
 وقال انظر ما كانت لك من حاجة فذكر حاجته فقضاها له ثم
 ان الرجل خرج من عنده فالتقى عثمان بن حنيف فقال جزاك
 الله خيرا ما كان ينظر الى حاجتي ولا يلتفت الى حتى كلمته في
 فقال عثمان بن حنيف ما كلمته ولكن سمعت رسول الله صلى الله
 عليه وسلم يقول وجاءه ضرير وشكا اليه ذهاب بصره فقال له
 النبي صلى الله عليه وسلم او تصبر فقال له يا رسول الله اس
 الى قائد وقد شق على فقال انت الميضا فتوضا ثم صل ركعتين
 ثم قل اللهم اني اسألك واتوجه اليك بنبيك محمد نبي
 الرحمة يا محمد اني اتوجه الى ربي فيجلى لي عن بصرى اللهم
 فشفعه في وشفعني في نفسي قال عثمان بن حنيف فوالله طال
 بنا الحديث حتى دخل علينا الرجل كانه لم يكن ضرع قط .

'ഒരാം, തന്റെയൊരു പ്രാപ്തം പരിഹരിച്ചു
 കിട്ടാൻവേണ്ടി ഉസ്മാനുബ്നു അഹ്മാൻ (റ) വിനെ
 വീണ്ടും വീണ്ടും സമീപിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ,
 ഉസ്മാനുബ്നു അഹ്മാൻ അദ്ദേഹത്തിനു നേരെ തിരി
 ണ്തു നോക്കുകയോ അയാളുടെ ആവശ്യം ശ്രദ്ധിക്കുകയോ

ചെയ്തില്ല. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം ഉസ്മാനുബ്നു
 ഹനീഫ് (റ) വിനെ കാണുകയും അക്കാര്യം ആവലാതി
 പ്പെടുകയും ചെയ്തു. തുടർന്ന്, ഉസ്മാനുബ്നു
 ഹനീഫ് അദ്ദേഹത്തെ ഇങ്ങനെ ഉപദേശിച്ചു: നീ 'വുസ്'
 എടുത്തു പള്ളിയിൽപോയി രണ്ടു റകഅത്ത് നമസ്ക
 രിച്ചു ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിക്കുക-അല്ലാഹുവേ, ഞാനിതാ
 നിന്നോടു ചോദിക്കുന്നു. കരുണയുടെ പ്രവാചകനായ
 ഞങ്ങളുടെ മുഹമ്മദ് നബിയെക്കൊണ്ട് ഞാൻ നിന്നെ
 അഭിമുഖീകരിക്കുന്നു. ഓ, മുഹമ്മദ്, എന്റെ രക്ഷി
 താവ് എന്റെ ആവശ്യം നിർവ്വഹിച്ചു തരാൻവേണ്ടി
 അങ്ങയെക്കൊണ്ട് എന്റെ രക്ഷിതാവിനെ ഞാൻ അഭി
 മുഖീകരിക്കുന്നു. അനന്തരം നിന്റെ ആവശ്യം പറയുക.
 എന്നിട്ടു താൻ പോയിക്കോളൂ; ഞാനും കൂടെ വരാം.
 ഫദീസു റിപ്പോർട്ടർ പറയുന്നു; അങ്ങനെ അദ്ദേഹം
 പോകുകയും പറഞ്ഞതു പ്രകാരമൊക്കെ ചെയ്യുകയും
 ചെയ്തു. തുടർന്നു അദ്ദേഹം ഉസ്മാനുബ്നു അഹ്മാ
 ന്റെ അടുക്കലേക്ക് വന്നു. അപ്പോൾ വാതിൽ കാവൽ
 കാരൻ വരികയും അദ്ദേഹത്തെ കൈ പിടിച്ചു അക
 ത്തേക്കു കൊണ്ടു പോകുകയും ചെയ്തു. ഉസ്മാനു
 ബ്നു അഹ്മാന്റെ അടുക്കലെത്തിയപ്പോൾ, അദ്ദേഹം
 അയാളെ തന്റെ ചാപ്പ് വിരിപ്പിലിരുത്തുകയും ആവ
 ശ്യം ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കുകയും അതു നിർവ്വഹിച്ചു
 കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. എല്ലാം കഴിഞ്ഞു, അദ്ദേഹം
 പുറത്ത് കടക്കുകയും, ഉസ്മാനുബ്നു ഹനീഫിനെ
 സമീപിച്ചു 'അല്ലാഹു നിങ്ങളെ' നന്മ പ്രദാനം
 ചെയ്യട്ടെ' എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും, താങ്കൾ എന്റെ
 കാര്യത്തിൽ ഖലീഫയുമായി സംസാരിക്കുന്നതുവരെ
 അദ്ദേഹം എന്റെ കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കുകയോ എന്റെ നേരെ
 അറിഞ്ഞു നോക്കുകയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല എന്നു പറയു

കയും ചെയ്തു. ഇതു കേട്ടു, ഉസ്മാനുബ്നു ഹനീഫ് പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നതുപോലെ, നിങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഖലീഫയുമായി സംസാരിച്ചിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടല്ല നിങ്ങൾക്ക് കാര്യം സാധിച്ചത്) പക്ഷേ, നബി (സ) യിൽ നിന്നു ഞാൻ കേട്ടിരുന്നു—തിരുമേനിയുടെ അടുക്കൽ അന്യനായ ഒരാൾ വരികയും തന്റെ കാഴ്ച ശക്തി നഷ്ടപ്പെട്ടതിനെക്കുറിച്ച് ആവലാതിപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ സഹനം കൊള്ളാൻ തിരുമേനി അദ്ദേഹത്തെ ഉപദേശിച്ചു. അയാൾ പറഞ്ഞു എന്റെ കൈ പിടിച്ചു എന്നെ നയിക്കാൻ ആരുമില്ല. അതുകൊണ്ട് എനിക്ക് വളരെ വിഷമമുണ്ട്. അപ്പോൾ നന്നായി 'വുസു' ഉണ്ടാക്കി രണ്ടു റകഅത്തു സമസ്തകരിച്ചു മേൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം പ്രാർത്ഥിക്കാൻ തിരുമേനി അദ്ദേഹത്തെ ഉപദേശിച്ചു. അങ്ങനെ ദീർഘമായ ഞങ്ങളുടെ സംസാരം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് തന്നെ യാതൊരു വിഷമവുമില്ലാത്തവനായി അയാൾ ഞങ്ങളുടെ അടുത്തേക്ക് കടന്നു വരികയുണ്ടായി'.

ഈ ഹദീസിൽ വിവരിക്കുന്ന സംഭവത്തിലെ പ്രധാന ഭാഗമായ നബി തിരുമേനിയെ മുൻ നിർത്തിയുള്ള അന്യന്റെ പ്രാർത്ഥനയെക്കുറിച്ച് നാം വിശദീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞതാണ്. ഇപ്പോൾ ഈ സംഭവത്തിലടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചിലതെല്ലാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

1. നബി (സ) അന്യനു പഠിപ്പിച്ചു കൊടുക്കുകയും ആവശ്യം സാധിപ്പിച്ചു കൊടുക്കുകയും ചെയ്ത ആ പ്രാർത്ഥന—അതിന്റെ സ്വീകാര്യത അംഗീകരിച്ചാൽ തന്നെയും—ആർക്കും ഏതു കാര്യത്തിലും യഥേ

ഷ്ടം വിനിയോഗിക്കാനുള്ളതാണെങ്കിൽ, അതു സഹാബത്തിനിടയിൽ പരക്കെ പ്രചാരത്തിൽ വരികയും പൊതുവിൽ അറിയപ്പെടുകയും ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നില്ലേ? എന്നാൽ, അന്ധന്റെ സംഭവം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഉസ്മാനുബ്നു ഹനീഫ് തന്നെയാണ് ഈ ഹദീസും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത് കാണുന്നത്. എന്നു വെച്ചാൽ, സഹാബത്തിൽ—മററും ഇതറിയുകയോ നിവേദനം നടത്തുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. അപ്പോൾ, 'ഈ അത്ഭുത പ്രാർത്ഥന'യുടെ റിപ്പോർട്ടിൽ ഉസ്മാനുബ്നു ഹനീഫ് ഓരപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. 'ഒരു സ്വഹാബിയുടെ റിപ്പോർട്ട് സ്വീകാര്യയോഗ്യമല്ല' എന്നതല്ല ഇവിടെ പ്രശ്നം. എത്രയും പ്രധാനവും അത്ഭുതസിദ്ധിയുമുള്ള ഒരു പ്രാർത്ഥന എന്തുകൊണ്ടു മററും അറിയാതെ പോയി എന്നതാണ്. വാസ്തവത്തിൽ, നിമിഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഉത്തരം കിട്ടുന്ന ഈ പ്രാർത്ഥന സ്വാഭാവികമായും ധാരാളം പേർ പഠിക്കുകയും ഉപയോഗത്തിൽ വരുത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നില്ലേ?

2. സങ്കടമുണർത്തിക്കാൻ പല പ്രാവശ്യം തന്നെ സമീപിച്ച ഒരാളെ തിരിഞ്ഞു നോക്കുകയോ, അയാളുടെ ആവശ്യം എന്താണെന്നന്വേഷിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ മാത്രം ബലീഹ്: ഉസ്മാൻ (റ)വും; അതുപോലെ, അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഗുരുതരമായ ഈ ആരോപണം അപ്പടി വിശ്വസിക്കാൻ മാത്രം മററു സ്വഹാബത്തും മുതിർന്ന ഒരു പുറമ്പാടു ആ ഘട്ടത്തിൽ സംജാതമായിരുന്നോ? അല്ലാഹുവിന്റെ മലക്കുക്കൾ പോലും ലജ്ജിക്കുമെന്ന് തിരുമേനി വിശേഷിപ്പിച്ചുപറഞ്ഞ ഉസ്മാൻ (റ)വിനെക്കുറിച്ച് ആ നിലക്ക് വിശ്വസിക്കാൻ യഥാർത്ഥത്തിൽ നമുക്ക് തന്നെ സാധിക്കുന്നുണ്ടോ?

3. ഖലീഫാ ഉസ്മാൻ (റ) അത്തരമൊരു നടപടി സ്വീകരിച്ചു എന്നുതന്നെ സങ്കല്പിച്ചാലും അതു മനസ്സിലാക്കിയ ഉസ്മാനുബ്നു ഫനീഫ് (റ) പ്രസ്തുത ആവശ്യക്കാരനെ ഖലീഫയുടെ അടുക്കലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുകയും ആവശ്യം സാധിച്ചുകൊടുക്കുകയുമായിരുന്നില്ലെ ചെയ്തേണ്ടിയിരുന്നത്? അഥവാ, ആർക്കും തുറക്കാൻ കഴിയത്തക്ക ഒരു പടിവാതിലായിരുന്നോ ഖലീഫാ ഉസ്മാൻ (റ)വിന്റെ സന്നിധി?

4. ഉസ്മാനുബ്നു ഫനീഫ് (റ) 'ആവശ്യക്കാര'നോടു വ്യസ്യ ഉണ്ടാക്കാനും നമസ്കരിക്കാനും നബി തിരുമേനിയെ മുൻനിർത്തി അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥിക്കുവാനും ഉപദേശിക്കുമ്പോൾ, അതിന്റെ ചരിത്രവും പ്രാധാന്യവും അതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന നേട്ടവുമൊന്നും പറയുന്നില്ല. യഥാർത്ഥത്തിൽ 'ഇത്' എന്റെ വകയല്ലെന്നും നബി തിരുമേനിയീൽനിന്നു ഞാൻ കണ്ടും കേട്ടും പഠിച്ചതാണെന്നും ഉണർത്തിക്കൊണ്ടായിരുന്നു ആഗ്രഹ സിദ്ധിക്കുള്ള ഈ കുറുക്കുവഴി ഉപദേശിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടിയിരുന്നത്. സ്വാഭാവികതയും അതാണ്. എങ്കിൽ 'ആവശ്യക്കാര'നു അതിൽ ആത്മാർത്ഥതയും ഭക്തിയും കൂടുതലുണ്ടാകുകയും ചെയ്തിരുന്നു പക്ഷെ, ഇവിടെ, എല്ലാം കഴിഞ്ഞു. അവസാനം നന്ദി പറയാൻ വന്ന സമയത്താണ് അതിന്റെ പൂർവ്വചരിത്രം വിവരിച്ചു കൊടുക്കുന്നത്!

5. ഉസ്മാനുബ്നു ഫനീഫ് പഠിപ്പിച്ച പ്രാരംഭ നയുടെ ഫലം കണ്ടെല്ല തന്റെ കാര്യം സാധിച്ചതെന്നും, അദ്ദേഹം ഖലീഫയോട് ശുപാർശചെയ്തതുകൊണ്ടാണെന്നും 'ആവശ്യക്കാരൻ' തെറ്റിദ്ധരിക്കാനും അതു കാരണമായി. ഇങ്ങനെ, ആകെക്കൂടി നോക്കിയാൽ, എന്തെ

ഭക്കയോ ചില പന്തികേടുകൾ ഈ റിപ്പോർട്ടിലുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാകുന്നു. മാത്രമല്ല; തങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങളു ണർത്തിക്കാൻ, ഒരു വിധക്കാർക്കൊന്നും സമീപിക്കാൻ പററാത്ത ഒരു 'ചക്രവർത്തിയാ'യി ചിത്രീകരിച്ചു ഉസ്താൻ (റ)വിനെ താറടിച്ചു കാണിക്കാനുള്ള ശിയാക്കളുടെ കറുത്ത കൈകളും ഇതിന്റെ പിന്നിലുണ്ടെന്ന് വ്യക്തമാകുന്നു. ജൂതനായിരുന്ന അബ്ദുല്ലാ ഹിബ്നു സബഇന്റെ അ നുയായികൾ, ഉസ്മാൻ (റ)ന്റെ പേരിലായിരുന്നു ഏററ വുമധികം ആരോപണങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്നതും ശുദ്ധഗതിക്കാരായ മുസ്ലിംകളിലൊരുവിഭാഗത്തെ അ ദ്രോഹത്തിനെതിരിൽ തിരിച്ചു വിട്ടതും. ഉസ്മാൻ (റ) വിന്റെ വധത്തിലാണ് അതവസാനിച്ചതും. വധത്തിനു ശേഷവും ഉസ്മാൻ (റ)വിനോടുള്ള അവരുടെ പക അ വസാനിച്ചിരുന്നില്ല.

6. അന്ധനും കാഴ്ച തിരിച്ചു കിട്ടിയ പ്രാർത്ഥന യാണല്ലോ ഈ സംഭവത്തിലേയും അടിസ്ഥാന തെളിവ്. പക്ഷേ അന്ധനുംവേണ്ടി നബി (സ) പ്രാർത്ഥിക്കു കയും, ആ പ്രാർത്ഥന തന്റെ കാര്യത്തിൽ ശുപാർശ യായി സ്വീകരിക്കാൻ അന്ധനും പ്രാർത്ഥിക്കുകയു ണ്ടായി, ഇവിടെ നബി (സ) യുടെ പ്രാർത്ഥനയു ണ്ടായില്ല, ഉണ്ടായതായി അവകാശപ്പെടുന്നുമില്ല. ഉസ്മാനുംബ്നു ഹനീഫ് ഇതൊന്നും അറിയാത്ത ആളു മല്ല, എങ്കിൽ, ആ പ്രാർത്ഥനയിലെ കാതലായ വശം ഇതിൽ നഷ്ടപ്പെടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ഇനി, ഈ ഹദീസിന്റെ നിവേദക പരമ്പരയെക്കു റിച്ചുകൂടി പരിശോധിക്കാം.

നിവേദക പരമ്പരയിൽപ്പെട്ട 'ശബീബ്ബ്നു സ ഈദ്' എന്ന വ്യക്തി കരുതിക്കൂട്ടിയല്ലെങ്കിലും അബ

ഓടൻ നിവേദനം ചെയ്യുന്ന ആളാണെന്നാണ് ഹദീസു ശാസ്ത്ര പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. അഹമ്മദ് ബ്നു അദിയ്ക്ക് തന്റെ 'കാമിൽ' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നു **القائمة الحليية في الوسيلة** യിൽ ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

شيب بن سعيد الجبلى ابو سعيد البصرى التميمى حدث
عنه ابن وهب بالمناكير (٩٦)

അതായത് ശൈബുബ്ബനു സഇദിന്റേനിന്നു മുൻകറയ്ക്ക (അജ്ഞാതമായ) ഹദീസുകൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. പ്രതയുള്ള ഒറ്റപ്പെട്ട സംഭവങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുന്ന സത്യവാനാണ് അയാളെന്നു ഇമാം ഫഹബീ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

(شيب بن سعيد صدوق يغرب) (സത്യവാൻ) എന്ന പ്രയോഗം നിലവാരം കുറഞ്ഞ റിപ്പോർട്ടർമാരെപ്പറ്റിയേ പ്രയോഗിക്കേയുള്ളൂ.

സാങ്കേതികവും പ്രധാനങ്ങളുമായ മൂന്നു നാലു കാരണങ്ങളാൽ, ഈ ഹദീസു ശരിയാകാൻ സാധ്യതയില്ലെന്നു ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

1. കൂടുതൽ വിശ്വസ്തരും സത്യസന്ധരും യോഗ്യരുമായ റിപ്പോർട്ടർമാർ ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസുകൾക്ക് വിരുദ്ധമായ ഈ ഹദീസു ഒറ്റപ്പെട്ട റിപ്പോർട്ടർമാരാണ് നിവേദനം ചെയ്യുന്നത്.

2. പ്രബലരും പ്രമുഖരായ ഹദീസു റിപ്പോർട്ടർമാരെല്ലാം വീട്ടുകളുണ്ണ കഥ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഒരേ

ഒരാരം, ഓർമ്മ ശക്തി കുറഞ്ഞ വ്യക്തിയാണെന്നും വ്യക്തമായിരിക്കുന്നു.

3. സംഭവത്തിന്റെ വിവരണ രീതിയും വാചകങ്ങളും പലതരത്തിൽ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

4. ഇതിന്റെ റിപ്പോർട്ടർ. മുൻകറായ ഹദീസുകളുദ്ധരിക്കുന്ന വ്യക്തിയാണെന്നു തെളിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആകയാൽ ഇടത്തേത്തിന്നു സ്ഥിരീകരണം നൽകാനോ തെളിവായി സ്വീകരിക്കാനോ ഈ ഹദീസു യോഗ്യമല്ലാതായി തീർന്നിരിക്കുന്നു.

മാലിക്(റ)വിന്റെ ഉപദേശം

അല്ലാഹുവിന്നും അവന്റെ അടിമകൾക്കുമിടയിൽ മദ്ധ്യ വർത്തികളെ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്നു തൽപര കക്ഷികൾ എടുത്തു കാണിക്കുന്ന ഒരു തെളിവാണു് ഇമാം മാലിക്(റ), ഖലീഫാ മൻസൂറി(റ)ന്നു നൽകിയെന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഉപദേശം. ഖാസി ഇയാസ് الشفا بتعريف حقوق المصطفى (القاضى عياض) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ (വാ: 2, പേ:30) ആ സംഭവം ഇങ്ങനെ വിവരിക്കുന്നു:

حدثنا القاضى ابو عبد الله محمد بن عبد الرحمن الاشعري،
وابو القاسم بن بقى الحاكم وغيره احد فيما اجازوا نية قالوا
اخبرنا العباس احمد بن عمر بن داهات، حدثنا ابو الحسن على
بن فهر، حدثنا ابوبكر محمد بن احمد بن الفرج، ثنا ابو الحسن

عبد الله بن الخطاب ، ثنا يعقوب بن اسحاق بن اسرائيل ، ثنا ابن
 حميد قال : ناظر ابو جعفر امير المؤمنين مالكا في مسجد رسول
 الله صلى الله عليه وسلم فقال لا تَرَفَعُوا اصْوَائَكُمْ فَوَقَّ
 صَوْتِ النَّبِيِّ (٩٤ - ٢) ومدح قوما فقال إِنَّ الَّذِينَ
 يَغُضُّونَ أَصْوَائَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ ... (٩٤ - ٣)
 وذم قوما فقال إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ
 الْحُجُرَاتِ ... (٩٤ - ٤) وان حرمة ميتا كحرمة حيا
 فاستكان لها ابو جعفر فقال يا ابا عبد الله استقبل القبلة وادعوا ،
 ام استقبل رسول الله فقال ولم تصرف وجهك عنه وهو وسيلتك
 ووسيلة ابيك آدم عليه السلام الى الله يوم القيمة بل استقبله
 واستشفع به فيشفعك الله قال الله تعالى وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا
 أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ وَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمْ
 الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا . (٤ - ٦٤)

'ഇബ്നു ഹമീദു ഉദ്ധരിക്കുന്നു: നബി (സ)യുടെ
 പള്ളിയിൽ വെച്ചു ഖലീഫാ മൻസൂർ (റ)വും. ഇമാം
 മാലിക് (റ)വും. തമ്മിൽ ഒരു വാദപ്രതിവാദം നടന്നു.
 അപ്പോൾ മാലിക് (റ) പറഞ്ഞു: പ്രവാചകന്റെ ശബ്ദം
 തേതക്കാൾ നിങ്ങൾ ശബ്ദമുയർത്തരുത്. (ഖുർആൻ)

അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലിന്റെ സന്നിധിയിൽ വെച്ചു ശബ്ദം താഴ്ത്തുന്നവർ....എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ഒരു വിഭാഗത്തെ അല്ലാഹു പ്രശംസിക്കുകയും; അതുപോലെ, മുറികൾക്ക് പുറത്ത് നിന്നു താങ്കളെ വിളിക്കുന്നവർ... എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ഒരു വിഭാഗത്തെ അല്ലാഹു അധിക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എങ്കിൽ, ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോഴുള്ള എല്ലാ ആദരവുകളും മരണശേഷവും നബി തിരുമേനിക്കുണ്ട്. ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ഖലീഫ ശാന്തനായി. എന്നിട്ടു അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു: അല്ലയോ അബൂ അബ്ദില്ലാ, ഞാൻ ഖിബ്ലക്ക് നേരെ തിരിഞ്ഞാണോ പ്രാർത്ഥിക്കേണ്ടത്, അല്ലെങ്കിൽ നബി (സ) യിലേക്ക് നേരെ തിരിഞ്ഞാണോ? മാലിക് (റ) പറഞ്ഞു: താങ്കളെന്തിനു നബി തിരുമേനിയിൽ നിന്നു മുമ്പം തിരിച്ചു കളയണം? ഖിയാമത്തുനാളിൽ താങ്കളുടേയും താങ്കളുടെ പിതാവ് ആദം (അ)ന്റെയും അല്ലാഹുവിലേക്കുള്ള 'വസീല'യാണ് നബി(സ). അതുകൊണ്ട്, താങ്കൾ തിരുമേനിയിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു തിരുമേനിയെ കൊണ്ട് അല്ലാഹുവിലേക്ക് ശുപാർശ തേടുക. എങ്കിൽ, താങ്കൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള തിരുമേനിയുടെ ശുപാർശ അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കുന്നതാകുന്നു. അല്ലാഹു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്—അവർ തങ്ങളോടു തന്നെ അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് താങ്കളെ (നബിയെ) സമീപിക്കുകയും, അല്ലാഹു വോട് പൊറുക്കലിനെ തേടുകയും, റസൂലും അവർക്കു വേണ്ടി പൊറുക്കലിനെ തേടുകയുമുണ്ടെങ്കിൽ, അല്ലാഹുവിനെ പൊറുക്കുന്നവനും ദയാലുവുമായി അവർ കണ്ടെത്തുന്നതാകുന്നു.

തവസ്സൂലിനു തെളിവായി എടുത്തു കാണിക്കുന്ന ഈ സംഭവം ആശയപരമായിതന്നെ സംശയാസ്പദമല്ല

ണെന്നു ഗ്രഹിക്കാൻ പ്രയാസമില്ല. ഈ സംഭവത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലവും പ്രതിപാദന രീതിയുമെല്ലാം ഏതോ ഒരു ദുരുദ്ദേശത്തിനുവേണ്ടി കരുതിക്കൂട്ടി കെട്ടി ചുമച്ചതാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും.

1. ഇമാം മാലിക് (റ) വും ഖലീഫാ മൻസൂർ (അബൂജ അഹർ) (റ)വും തമ്മിൽ നടന്ന വാദപ്രതിവാദത്തിന്റെ ഒരു റിപ്പോർട്ടാണിത്. പക്ഷേ, ഏതു വിഷയത്തെക്കുറിച്ചായിരുന്നു വാദപ്രതിവാദമെന്നതിനു ഒരു സൂചനപോലും ഇതിലില്ല. കൂടാതെ വാദപ്രതിവാദത്തിൽ ഇരു വിഭാഗവും ഭാഗഭാക്കുകുമല്ലോ. തുല്യ നിലയിലായിരിക്കും സംസാരം. ഇമാം മാലിക് (റ) തെളിവുകൾ ഉദ്ധരിക്കുകയും, ഖലീഫാ മൻസൂർ (റ) ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായാണ് ഇവിടെ കാണുന്നത്.

2. ഇമാം മാലിക് (റ) നെചോലെതന്നെ പണ്ഡിതനും പ്രഗത്ഭനുമായിരുന്നു ഖലീഫാ മൻസൂർ (റ) വും. ഒരാരം വിജ്ഞാന രംഗത്തും അപരൻ ഭരണ രംഗത്തും പ്രവർത്തിക്കുകയായിരുന്നുവെന്നു മാത്രം. അപ്പോൾ മൻസൂറിന്റെ ശബ്ദം പരിധിവിട്ടു അത്യുച്ചതയായിപ്പോയെങ്കിൽ മാലിക് (റ) വിന്ന അക്കാര്യം ഖലീഫയെ ഉണർത്തുകയോ സൂചന നൽകുകയോ മാത്രം ചെയ്താൽ മതിയായിരുന്നു. അതിന്നു പകരം, വഴിക്ക് വഴി മൂന്നു നാലു ഖുർആൻ വചനങ്ങൾ ഓതി കേൾപ്പിച്ചു ഒരു വലിയ പ്രസംഗംതന്നെ നടത്തേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

3. ഖിബ്ലക്ക് നേരെ തിരിഞ്ഞോ, നബി തിരുമേനിക്കു നേരെ തിരിഞ്ഞോ, ഞാൻ നടത്തേണ്ടതു എന്നു ഖലീഫ അന്വേഷിച്ച പ്രാർത്ഥന, നബി തിരുമേനിക്കു

വേണ്ടിയുള്ളതോ അതോ തന്നിക്ക് വേണ്ടിയുള്ളതോ എന്ന് വ്യക്തമാക്കപ്പെടുന്നില്ല നബി(സ)വിനു വേണ്ടിയുള്ളതാണെങ്കിൽ **السلام عليكم يا رسول الله** 'അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ, താങ്കൾക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ രക്ഷയുണ്ടാകട്ടെ' എന്നിങ്ങനെ തിരുമേനിക്ക് നേരെ തിരിഞ്ഞതും; സ്വന്തത്തിനു വേണ്ടിയുള്ളതാണെങ്കിൽ **ഖിബ് ലക്ക്** നേരെ തിരിഞ്ഞതാണ് പ്രാർത്ഥിക്കേണ്ടതെന്നു അറിയാത്ത വ്യക്തിയല്ല **ഖലീഫാ മൻസൂർ (റ)വും**. ഇനി അഥവാ, അറിയാത്തതുകൊണ്ടാണ് **ഖലീഫ**: ഇങ്ങനെ അന്വേഷിച്ചതെന്നു സങ്കല്പിക്കുകയാണെങ്കിൽ, 'ഖിബ് ലക്ക് നേരെ തിരിഞ്ഞു' എന്ന ഉത്തരമേ മാലിക് (റ)വിൽ നിന്നുണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ളൂ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സ്വന്തത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള എല്ലാ പ്രാർത്ഥനകളും **ഖിബ് ലക്ക്** നേരെ തിരിഞ്ഞതായിരിക്കണമെന്നതിൽ ഒരു പണ്ഡിതനും അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമില്ല. സ്വഹാബത്തും താബിഉകളും മദ്ഹബുകളുടെ ഇമാമുകളും എല്ലാവരും അക്കാര്യത്തിൽ ഏകാഭിപ്രായക്കാരാകുന്നു.

4. 'തങ്ങളോടു തന്നെ അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചവർ ആദ്യം നബി (സ)യെ സമീപിക്കുകയും, അനന്തരം സ്വയം അല്ലാഹുവോടു പൊറുക്കലിനെ തേടുകയും, പിന്നെ നബി (സ)യും അവർക്കുവേണ്ടി പൊറുക്കലിനെ തേടുകയും ചെയ്താൽ....' എന്ന ഖുർആൻ വാക്യം ഇമാം മാലിക് (റ) തെളിവിനുദ്യമിക്കേണ്ട യാതൊരു പശ്ചാത്തലവും ഇവിയെടുണ്ടായിട്ടില്ല. നബി (സ)യോടു നേരിൽ ധിക്കാരം കാണിക്കുകയും തിരുമേനിയുടെ തീരുമാനം അനുസരിക്കാതെ 'താഗൂ'ത്തിന്റെ വിധി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്ത കപട വിശ്വാസികളെ

പരാമർശിക്കുന്നതാണ് പ്രകൃത വചനം. പാപം പൊറുക്കപ്പെടാൻ മൂന്നു നിബന്ധനകളാണ് പ്രസ്തുത വചനത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. സാധാരണ നിലയിൽ ആ നിബന്ധന മററാർക്കും ബാധകമല്ലെന്നു സ്പഷ്ടമാണ്. നബി (സ)യുടെ തീരുമാനം തള്ളിക്കളയുകയും 'താഗൂത്തി'നെ ആശ്രയിക്കുകയും ചെയ്തവർ. അവർ കാണിച്ച ധിക്കാരത്തിൽ വേദിക്കുകയും പശ്ചാത്തപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നറിയാൻ, കുററുസമ്മതവുമായി ആദ്യം നബി (സ)യെ സമീപിക്കുക; അനന്തരം വന്നുവശായ ഞാറു പൊറുത്തുകിട്ടാൻ അവർ സ്വയം തന്നെ അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥിക്കുക; തുടർന്നു, നബി (സ)യും അവർക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുക-ഈ മൂന്നു നിബന്ധനകളും പൂർത്തീകരിക്കപ്പെടുമ്പോൾ മാത്രമേ ആ ധിക്കാരികളുടെ പാപം അല്ലാഹു പൊറുത്തുകൊടുക്കുകയുള്ളൂ-ഇതാണ് പ്രസ്തുത ഖുർആൻ വചനത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം. സാധാരണ സത്യവിശ്വാസികളുടെ പാപം പൊറുക്കപ്പെടാൻ ഈ നിലക്കുള്ള നിബന്ധനകളൊന്നുമില്ല. അവർ പശ്ചാത്തപിക്കുകയും പാപമോചനത്തിനായി അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്താൽ മതിയാകുന്നതാണ്. ഏതായാലും ഖലീഫാ മൻസൂറിന്റെ അന്വേഷണവും ഈ നിബന്ധനകളും തമ്മിൽ യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലെന്നു ആർക്കും മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

യാത്ര പുറപ്പെടുമ്പോഴും, യാത്ര കഴിഞ്ഞു തിരിച്ചു നാട്ടിലെത്തുമ്പോഴും നബി(സ)യുടേയും, അതിനോടു തൊട്ടുതന്നെ നിൽക്കുന്ന അബൂബക്കർ, ഉമർ (റ) ഏ നിവരുടേയും ഖബറിടങ്ങൾക്കടുത്തു ചെന്നു അവർക്ക് സലാം ചൊല്ലുന്നതും അവർക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കു

നന്മയും കുറ്റകരമല്ല എന്നു ഇമാം മാലിക്(റ) പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. അതിനെ തുടർന്ന് അദ്ദേഹത്തോടു ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചു: 'ചിലർ ദിവസവും ഒരു പ്രാവശ്യം അല്ലെങ്കിൽ പല പ്രാവശ്യം, ചിലപ്പോൾ, ആഴ്ചകളിൽ പല പ്രാവശ്യവും മുഴുവനും നബി(സ)യുടെ ഖബറിനടുത്തു ചെന്ന് സലാം ചൊല്ലുകയും പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.' മറുപടിയായി മാലിക് (റ) പറഞ്ഞു: ഇന്നാട്ടിലെ പണ്ഡിതന്മാരിൽ ആരിൽ നിന്നും എനിക്ക് ലഭിക്കാത്ത നടപടിയാണത് തുടർന്നു പതിവായി നബി(സ)യുടെ ഖബറിടം സന്ദർശിക്കുകയും നബിക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും (നബിയോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയല്ല) ചെയ്തുപോന്ന മദീനാവാസികളിൽ ഒരു വിഭാഗത്തെക്കുറിച്ചു നമുക്കറിയാം. ഇതു പൂർവ്വ മുസ്ലിംകളാൽ ചെയ്തുപോന്നിട്ടില്ലാത്ത പുതിയ നടപടിയാണെന്നു പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു ഇമാം മാലിക്(റ)തന്റെ **طحاوي** എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

‘**لا يصلح آخر هذه الأمة الا ما اُصلح اولها**’ ഈ സമുദായത്തിലെ ആദ്യകാലക്കാരെ നന്നാക്കിത്തീർത്ത കാര്യങ്ങൾ മാത്രമെ, ഇതിന്റെ അവസാനകാലക്കാരെയും നന്നാക്കിത്തീർക്കുകയുള്ളൂ. യാത്രയിൽനിന്നു തിരിച്ചുവരികയോ, യാത്ര പുറപ്പെടുകയോ ചെയ്യാത്തവക്കുമെല്ലാം അതു തെറ്റാകുന്നു.’ അപ്പോൾ നബി(സ)ക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിൽ വന്നുകൂടിയ ഈ പുതിയ സമ്പ്രദായത്തെ പോലും ഇത്രയും കഠിനമായി ആക്ഷേപിച്ചു ഇമാം മാലിക് (റ) നബി (സ)യിലേക്കു തിരിഞ്ഞു പ്രാർത്ഥിക്കാൻ ഉപദേശിച്ചു എന്ന് വിചാരിക്കാൻ യാതൊരു നിമിത്തവുമില്ല.

ഈ നിലക്ക്, ഒര നോട്ടത്തിൽ തന്നെ ബോധ്യപ്പെ
 ടുന്ന ആശയപരമായ പാകപ്പിഴവുകൾ അവഗണിച്ചു.
 ഈ സംഭവം അപ്പടി ശരിയാണെന്നു സങ്കൽപ്പിച്ചാൽ ത
 ന്നെയും ഇഹലോകത്തുവെച്ച് അല്ലാഹുവിലേക്കടുക്കാൻ
 ഇടയാളരെ നിർത്തുന്ന തവസ്സുലും ഈ സംഭവവും ത
 മ്മിൽ യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല. നബി തിരുമേനി,
 ആദം നബി (അ)നും സന്താനങ്ങൾക്കും വസീലയാകു
 മെന്ന് ഇമാം മാലിക്ക് (റ) പറയുന്നത് വിയാമത്തു നാ
 ളിലാണ്, ഇഹലോകത്ത് വെച്ചല്ല. ജനങ്ങൾ, തങ്ങളു
 ടെ കാര്യത്തിൽ അല്ലാഹുവിൽ ശുപാർശ ചെയ്യാൻ വേണ്ടി
 എല്ലാ പ്രവാചകന്മാരെയും സമീപിക്കുകയും അവ
 രെല്ലാം ഒഴിഞ്ഞു നിൽക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, അവ
 സാനം അല്ലാഹുവിന്റെ സമ്മതത്തോടുകൂടി നബി (സ)
 അവർക്കുവേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്യുമെന്നും അല്ലാഹു
 അത് സ്വീകരിക്കുമെന്നും പ്രബലങ്ങളായ ഹദീസുക
 ളിൽ വന്നതാണ്. മുസ്ലിം ലോകം മുഴുവൻ അംഗീ
 കരിക്കുന്ന കാര്യവുമാണ്. ഇവിടെ, ഇമാം മാലിക്ക് (റ)
 പറഞ്ഞതായി പറയപ്പെടുന്നതും ആ ശുപാർശയെക്കു
 റിച്ചു തന്നെയാണ്. **أما في** (വിയാമത്ത് നാളിൽ)
 എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പദപ്രയോഗം അതു പ്രസ്താ
 പ്തമാക്കുന്നു. അതു തർക്കത്തിലിരിക്കുന്ന ഇടത്തേട്ട
 വും അല്ല-ശുപാർശ (**أعانة**)യാണ്. അഥവാ മനുഷ്യ
 സമുദായത്തിനുവേണ്ടി നബി (സ) അല്ലാഹുവിനോട്
 ചെയ്യുന്ന ഒരു പ്രാർത്ഥന.

എന്നാൽ, വിയാമത്ത് നാളിൽ നടക്കാനിരിക്കുന്ന
 ഈ 'ശഹാജത്തു' ഇവിടെ, ഇഹലോകത്ത് വെച്ചു
 നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കയാണെന്നു വരുത്തിത്തീർക്കാനും
 നിലവിലുള്ള എല്ലാതരം ഇടതുതങ്ങളും ന്യായീകരി

ക്കാനും വേണ്ടി യാഥാസ്ഥിതികരുടെ നേതാവായ 'അശ്ശൈഖ് അഹ്മദ് ബ്നു മുസ്ലിം ഓഫ് ഓഫ് ലാൻ (الدّر السنية الشيخ احمد بن زبني دحلان) അദ്ദേഹത്തിന്റെ في الرّد على الوهابية എന്ന കുപ്രസിദ്ധ ഗ്രന്ഥത്തിൽ (വിയാമത്തു നാളിൽ) എന്ന പദം വെട്ടിക്കളഞ്ഞത് ഇവിടെ പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്. [എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, പ്രസ്തുത പദം അതിൽ നിലനില്ക്കുന്ന കാലത്തോളം നിലവിലുള്ള ഇടത്തേടങ്ങൾക്ക് അത് തെളിവുകൾകൊടുക്കുന്ന ഓഫ് ലാൻ പോലും മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നവെന്നർത്ഥം. ഖുർആൻ വാക്യങ്ങളും നബി വചനങ്ങളും പണ്ഡിതാഭിപ്രായങ്ങളും വെട്ടിയും തിരുത്തിയും സന്ദർഭം മാറ്റിയും ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്തു. 'വഹ്ബിസം' കൈതരിൽ തെളിവുണ്ടാക്കുന്ന 'കുത്ബിത വുത്തി' ഓഫ് ലാൽ ജീവിച്ച കാലം (ഹി:1300) മുതലേ ആരംഭിച്ചിരുന്നുവെന്നും ഇതിൽ നിന്നു തെളിയുന്നു. (ഓഫ് ലാൻ കൃതികളിൽ ഇതിന്നു വേറെയും ധാരാളം ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണാം.)

ഇമാം മാലിക് നടത്തിയെന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഉപദേശത്തിന്റെ ആശയപരമായ വിശകലനമാണ് നാമിതുവരെ നടത്തിയത്. 'സനാദിന്റെ വശമാകട്ടെ, ഇതിലേറെ അവിശ്വസനീയമാണ്.

ഈ സംഭവം ഉദ്ധരിക്കുന്നത് 'ഇബ്നു ഹമീദ്' (ابن حميد) എന്നൊരു വ്യക്തിയാണ്. 'മുഹമ്മദ് ബ്നു ഹമീദ് റാസി' (محمد بن حميد الرازي) എന്നാണ് മുഴുവൻ പേര്. ഇദ്ദേഹം ഇമാം മാലിക് മായി ബന്ധപ്പെട്ട

ടാനോ, ഖലീഫാ മൻസൂറിനെ കാണാനോ യാതൊരു സാധ്യതയുമില്ല. കാരണം ഹിജ്റ 158-ാം വർഷമാണ് മക്കയിൽവെച്ച് 'മൻസൂർ' നിര്യാതനാകുന്നതു. ഇബ്നു ഹമീദാകട്ടെ, ഹിജ്റ 248ലാണ് മരണപ്പെട്ടതെന്നു ഇമാം ബുഖാരിയും മററും രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. അപ്പോൾ, അവർക്കിടയിൽ 90 വർഷങ്ങളുടെ വീടവുണ്ടെന്നു വരുന്നു. അതുമാത്രവുമല്ല; വാർദ്ധക്യ കാലത്ത് മാത്രമാണ് ഇദ്ദേഹം സ്വദേശം വിട്ടു പുറത്ത് പോയിട്ടുള്ളതു എന്നും കാണാൻ കഴിയുന്നു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, ഇബ്നു ഹമീദിനു (ابن حميد) അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിവരണത്തിൽ നിന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്ന വിധം ഇമാം മാലിക്കിന്റേയും ഖലീഫാ മൻസൂറിന്റേയും വാല്പ്രതിവാദവും സംഭാഷണവും നേരിൽ കേൾക്കാൻ കഴിയുകയില്ല. എങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ റിപ്പോർട്ടു منقطع (ഇടക്കു റിപ്പോർട്ട് നഷ്ടപ്പെട്ടത്) ആയിത്തീരുന്നു. ഈ ഇനത്തിൽ പെടുന്ന റിപ്പോർട്ടുകൾ സ്വീകാര്യ യോഗ്യമല്ലെന്നാണ് ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാരുടെ തീരുമാനം. അതിനും പുറമെ, ഇബ്നു ഹമീദു (ابن حميد) എന്ന പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടർ ضعیف (ബലഹീനൻ) ആണെന്നും അധിക പണ്ഡിതന്മാരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

وقال يعقوب بن شيبه : محمد بن حميد كثير المناكير، وقال البخاري في حديثه نظر، وقال النسائي : ليس ثقة، وقال الجوزجاني : رديئ المذهب غير ثقة ، وقال صالح بن محمد الاسدي : كل شيء كان يحدثنا ابن حميد كنا نتهمه فيه وما رأيت احدا

جراً على الله منه كان يأخذ احاديث الناس فيقلب بعضه على بعض وقال ابو نعيم بن عدى : سمعت ابا حاتم الرازي في منزله وعنده ابن خراش وجماعة من مشايخ اهل الراي وحفاظهم فذكروا ابن حميد فاجمعوا على انه ضعيف في الحديث جداً وانه يحدث بما لم يسمعه . (تهذيب التهذيب)

അറിയപ്പെടാത്ത വ്യക്തികളെയാണ് ധാരാളം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന വ്യക്തി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ റിപ്പോർട്ടുകളെ കുറിച്ചു കൂടുതൽ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വിശ്വസ്തനല്ലാത്ത അനഭിമതൻ; അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ നന്നായാൻ ഇത്രയും ധൈര്യം കാണിക്കുന്ന മറ്റൊരാളെയും അറിയപ്പെടുന്നില്ല. ജനങ്ങൾ പറയുന്നത് മാറിമറിച്ച് പറയുകയും ഇഷ്ടംപോലെ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നത് കൊണ്ട് ഞങ്ങൾ അദ്ദേഹം പറയുന്നതിൽ സംശയിച്ചിരുന്നു; അദ്ദേഹം ഹദീസു റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിൽ അങ്ങേയറ്റം ബലഹീനനാണെന്നു പണ്ഡിതന്മാർ ഐക്യകണ്ഠ്യന അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരുന്നു. കേൾക്കാത്ത കാര്യങ്ങൾക്കു കേട്ടു എന്ന നിലക്ക് അദ്ദേഹം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിരുന്നു...” ഇബ്നു ഹമീദു എന്ന വ്യക്തിയെക്കുറിച്ച് ഇമാം ബുഖാരിയെപ്പോലുള്ള ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാർ രേഖപ്പെടുത്തിയ അഭിപ്രായങ്ങളാണിതെല്ലാം. മറ്റു റിപ്പോർട്ടർമാരിൽ ചിലരും അസാധാരണമാർ തന്നെ. (التوصل الى حفيقة التوصل ٢٢٣) അറിയപ്പെടാത്തവരുമുണ്ട്.

അപ്പോൾ, സനദിന്റെ വശത്തിലൂടെയും ഇബ്നു ഹമീദിന്റെ ഈ റിപ്പോർട്ട് സ്വീകാര്യ യോഗ്യമല്ലെന്നു വ്യക്തമാകുന്നു. ഏകിൽ ഈ റിപ്പോർട്ട് ഒരു നിലക്കും തവസ്സൂലിനു തെളിവുകുന്നില്ല.

അങ്ങനെയും കുറെ തെളിവുകൾ

അല്ലാഹുവിന്നും അവന്റെ അടിമകൾക്കുമിടയിൽ അമ്പിയാക്കളേയും ഔലിയാക്കളേയും മറ്റും ശുപാർശക്കാരും മദ്ധ്യവർത്തികളുമാക്കി നിർത്തി, അവർ മുഖേന സഹായവും രക്ഷയും തേടുന്ന നിലവിലുള്ള തവസ്സൂൽ സമ്പ്രദായം ന്യായീകരിക്കാൻ ഇടത്തേവാദികൾ സാധാരണ എടുത്തുടയരിക്കുന്ന പ്രധാന 'തെളിവു' കളും 'ഹദീസു'കളുമാണ് നാം ഇത് വരെ വിലയിരുത്തിയത്. അവയിലൊന്നുപോലും സ്വീകാര്യയോഗ്യമോ വിശ്വസനീയമോ അല്ലെന്നു ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാരുടെ വാക്കുകളിലൂടെ നാം കണ്ടുകഴിഞ്ഞു ഇനി, ഈ വിഷയത്തിൽ നമുക്ക് വിശകലനം ചെയ്യാനുള്ളത് മറ്റു ചില 'തെളിവുകളെ'ക്കുറിച്ചാണ്. ആ തെളിവുകൾ ഹദീസുകളല്ല; അവയ്ക്ക് സന്ദേഹമില്ല; റിപ്പോർട്ടർമാരുമില്ല. പിന്നെ, ആകെയുള്ളത് 'ശൈഖ് സൈനീദഹ് ലാഹെ'പോലുള്ള ചിലർ മാത്രമാണ്. എന്നിരുന്നാലും ഇടത്തേവാദികൾ, പലപ്പോഴും തവസ്സൂലിനു തെളിവുകളായുടയരിക്കുന്നു എന്ന നിലക്ക് അവയെക്കുറിച്ചും നമുക്ക് പരാമർശിക്കേണ്ടി വന്നിരിക്കുന്നു.

1 إذا عيتكم الامور فليكنم بامل القبور - او - فاستغيثوا

بامل القبور (1) 'കാര്യങ്ങൾ സങ്കീർണ്ണങ്ങളായിത്തീരുമ്പോൾ നിങ്ങൾ ഖബറാളികളെ അയം തേടുക. അഥവാ ഖബറാളികളെക്കൊണ്ടു സഹായം തേടുക'.

ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന നിങ്ങൾക്ക് ഒരു നിലക്കും പരിഹരിക്കാൻ കഴിയാത്തവിധം പ്രശ്നങ്ങൾ വിഷമസന്ധിയിലെത്തുമ്പോൾ അവലംബിക്കാനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമെന്ന നിലക്കാണ് ഈ നിർദ്ദേശം. ചികിത്സക്ക് വഴങ്ങാത്ത മഹാവ്യാധികൾ, ശത്രുക്കളുടെ തടുക്കാൻ കഴിയാത്ത ആക്രമണങ്ങൾ, കഠിന ദാരിദ്ര്യം, സന്താനങ്ങൾ ലഭിക്കാത്ത അവസ്ഥ, മറ്റു മാനസിക വിഷമങ്ങൾ.... തുടങ്ങി നിങ്ങൾക്ക് സ്വന്തം നിലക്കോ, ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന മറ്റുള്ളവരുടെ സഹായത്താലോ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയാത്ത പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടുമ്പോൾ, പണ്ടെന്നോ മരിച്ചുപിരിഞ്ഞു ഖബറുകളിൽ വിലയം പ്രാപിച്ചവരെ വിളിച്ചു സഹായമഭ്യർത്ഥിച്ചാൽ നിങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കപ്പെടുമെന്നർത്ഥം! ഈ ഉപദേശം മുഹമ്മദ് നബി (സ)യുടെ പേരിൽ വെച്ചു കെട്ടാനും ധൈര്യം കാണിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

മരിച്ചവർ മുസ്ലിംകളായിരിക്കണമെന്ന വ്യവസ്ഥ പോലും ഈ 'ഉപദേശത്തിലില്ല'. ഒരു പക്ഷെ, ക്ഷേത്രങ്ങളിലും സെമിത്തറികളിലും 'മുസ്ലിംകൾ' വഴി പാടുകളർപ്പിക്കുന്നതിലും നേർച്ചകൾ നേരുന്നതിലും തുലാഭാരം നടത്തുന്നതിലുമെല്ലാം ഈ 'ഉപദേശം'മായിരിക്കുകയില്ലേ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിരിക്കുക.

അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ സുജൂദ് ചെയ്തിരുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ, നബി (സ)യുടെ പിരടിയിൽ ശത്രുക്കൾ ഒട്ടകത്തിന്റെ കടൽമാല വലിച്ചിട്ടു. സ്വന്തം ശക്തി ഉപയോഗിച്ചു അതിൽ നിന്നൊഴിവാകാനോ, തല ഉയർത്തി നേരാംവണ്ണം ശ്വാസോച്ഛാസം ചെയ്യാനോ തീരുമെന്നിക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. ഈ വിഷമം പിടിച്ച സന്ദർഭത്തിൽ തന്റെ പ്രപിതാമഹനും അല്ലാഹുവിന്റെ തോ

ഘനമായ ഇബ്രാഹീം നബി (അ)നെ വിളിച്ചു തിരുമേ
 നി സഹായം തേടിയില്ല. പേരക്കുട്ടിയുടെ ഈ സങ്കടാവ
 സ്ഥം അറിയാനോ സഹായം നൽകാനോ ഇബ്രാഹീം ന
 ബി [അ]നും കഴിഞ്ഞില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അദ്ദേ
 ഹം മരിച്ചുപോയിരുന്നു. പിന്നെ ഓടിയെത്തി, കടൽ
 മാല വലിച്ചുനീക്കി നബി (സ)യെ രക്ഷിച്ചതു ജീവി
 ചിരുന്ന മകൾ ഫാത്തിമ [റ]യായിരുന്നു. എന്നിട്ടു: ആ
 നബിയാണത്ര വിഷമപ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ
 ഖബറാളികളെ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കാൻ ഉപദേശിച്ച
 തു! ബദിലും ഉഹദിലും മറ്റും തിരുമേനി അല്ലാഹു
 വോടു പ്രാർത്ഥിച്ചു. മരിച്ചവരെ വിളിച്ചില്ല വിളിച്ചെ
 ന്നും പറയുന്നുമില്ല.

നബി (സ)യുടെ കാര്യം നിൽക്കട്ടെ; തിരുമേനിയു
 ടെ ഈ ഉപദേശം നേരിൽകേട്ട സ്വഹാബത്തിലാരെങ്കി
 ലും അതനുസരിച്ചു എപ്പോഴെങ്കിലും ഖബറാളികളെ
 വിളിച്ചു സഹായം തേടിയിരുന്നോ? ഏതെല്ലാം വിഷ
 മാവസ്ഥകൾ അവർക്കു നേരിടേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ട്. നെ
 ബിയിൽ ഭാരമുള്ള കല്ലുമായി, മക്കയുടെ തിളച്ചുമാറിയ
 മണൽതിട്ടിൽ മലർത്തി കിടത്തപ്പെട്ട ബിലാൽ [റ] അ
 ഹദ്യ, അഹദ്യ (അല്ലാഹു ഏകൻ) എന്നുരുവിട്ടുകെണ്ടി
 രുന്നു. അതെ, അവസരം, മക്കയിൽ ധാരാളം പുണ്യദ
 ഉന്മാരുടെ ഖബറുകളുണ്ടായിരുന്നു. അവരിലാരെയും
 ബിലാൽ [റ] വിളിച്ചില്ല. അവരാരും വന്നു സഹായി
 ച്ചുമില്ല. പക്ഷെ, അപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന അ
 ബൂബക്കർ (റ) വാസ് ബിലാൽ (റ)വിനെ രക്ഷിക്കാ
 നെത്തുന്നത്. ഇതുപോലെ എത്രയെത്ര സംഭവങ്ങൾ?
 പക്ഷെ, മരിച്ചവരിൽ ആരെയും ആരും സഹായത്തി
 നു വിളിക്കുകയോ, സഹായിക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്തില്ല.

നബി (സ)യുടെ പേരിൽ കെട്ടിച്ചമച്ചുണ്ടാക്കിയ പ്രസംഗം 'ഹദീസി'നെക്കുറിച്ചു പണ്ഡിതന്മാർ രേഖപ്പെടുത്തിയ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കുടി കാണുക.

فهذا الحديث مفترى على النبي صلى الله عليه وسلم باجماع
العارفين بحديثه ولم يروه احد من العلماء بذلك ولا يوجد في
شيء من كتب الحديث المعتمدة

(القاعدة الجلية في التوسل والوسيلة - ١٥٢)

'നബി (സ) യുടെ മേൽ കെട്ടിച്ചമച്ചുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതും ഒരു ഹദീസു ഗ്രന്ഥത്തിലും കാണാൻ കഴിയാത്തതും, ഒരു പണ്ഡിതനും ഉദ്ധരിക്കാത്തതുമായ 'ഹദീസാ'ണിത്". (അൻവംഇദ്ദത്തുൽ ജലിയ്യ: 152)

٢ فمن ارادونا ان يقول يا عباد الله اعينوني - او - اغثوني

2. "ആർക്കെങ്കിലും വല്ല സഹായവും ആവശ്യമായി വരികയാണെങ്കിൽ 'അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമകളെ എന്നെ സഹായിക്കൂ-' എന്നു പറയട്ടെ"

നബി (സ) യുടെ മേൽ ആരോപിക്കപ്പെട്ട മറ്റൊരു ഹദീസാണിത്. സനഭോ, റാവിയോ ഇല്ലാത്ത ഹദീസു! അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമകളിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരെയാണോ, മരിച്ചവരെയാണോ സഹായത്തിന്നു വിളിക്കേണ്ടതെന്നും ഇതിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നില്ല. ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരെയാണെങ്കിൽ, അതിലാർക്കും അഭിപ്രായ വ്യത്യാസമുണ്ടാകുകയില്ല. ആ നിലക്കുള്ള സഹായാഭ്യർത്ഥന

നകര സാധാരണ നടന്നു വരികയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷെ, മരിച്ചവരോട് സഹായാഭ്യർത്ഥന നടത്താമെന്നതിന്നു തെളിവായിട്ടാണ് ശൈഖ് ദഹ്ലാൻ ഈ ഹദീസുദ്യരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇടത്തേട്ടവും, നേരിട്ടുള്ള വിളിയും (الاستغاثة) ശുപാർശയും എല്ലാം കൂട്ടിക്കഴിച്ചു ആശയക്കുഴപ്പം സൃഷ്ടിക്കുക ശൈഖ് ദഹ്ലാൻറെയും കൂട്ടുകാരുടെയും പതിവാണ്. ദഹ്ലാൻതന്നെ ഇക്കാര്യം സമ്മതിക്കുന്നു

فالتوسّل والتشفّع والاستغاثة كلّها بمعنى واحد (الدرر السنية - ١٣)

‘ഇടത്തേട്ടവും ശുപാർശ തേടലും നേരിട്ടുവിളിച്ചു സഹായം തേടലും എല്ലാം ഒരേ അർത്ഥം കുറിക്കുന്ന പദങ്ങൾതന്നെയാണ്’. ഹിന്ദുക്കൾക്ക് ത്രിമൂർത്തികൾ, ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് ത്രിയേകത്വം ദഹ്ലാൻ ത്രിയേകാത്മവും!

٣ توسّلوا بجاهي فإنّ جاهي عند الله عظيم - أو - وإذا سألتم الله فاسألوا بجاهي فإنّ جاهي عند الله عظيم *

3. “നിങ്ങൾ എൻ്റെ സ്ഥാന പദവി (ജാഹ്) കൊണ്ടു സഹായം തേടുക. അഥവാ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിൽ നിന്നു സഹായം ആവശ്യപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ എൻ്റെ ജാഹ് കൊണ്ട് ചോദിക്കുക. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അല്ലാഹുവിങ്കൽ എൻ്റെ ജാഹ് വളരെ മഹത്തായതാണ്”.

നബി [സ] നിർദ്ദേശിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് ഈ ഹദീസും തൽപ്പരകക്ഷികൾ എടുത്തുദ്ധരിക്കുന്നത്. അല്ലാഹുവിനോട് നേരിട്ടപേക്ഷിക്കുന്നതുകൊ

ണ്ടു കാര്യമില്ല. നബി [സ] യുടെ ജാഹ് തവസ്സുലാക്കിക്കൊണ്ടു വേണം ചോദിക്കാൻ എന്നാണു ഇതിനർത്ഥം.

അല്ലാഹുവിന്റെ അടുക്കൽ നബി [സ] നുള്ള സ്ഥാന പദവികളെ ഇവിടെ ആരും നിഷേധിക്കുകയോ കുറച്ചു കാണുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. ഖുർആൻ കൊണ്ടും ഹദീസുകൊണ്ടും സ്ഥിരപ്പെട്ട ആ സത്യം നിഷേധിക്കുന്നതു സത്യവിശ്വാസത്തിന്നു നിരക്കുന്നതുമല്ല ലോകത്തിന്നു മുഴുവൻ കാരുണ്യവും സൃഷ്ടികളിൽ ഭ്രഷ്ടരും പ്രവാചകന്മാരുടെ നേതാവും പരലോകത്ത് 'ശഹാഅത്തുൽ ഉസ്മാ' (الشهادۃ العظمى) എന്ന ഏറ്റവും വലിയ ശുപാർശയുടെ ഉടമയും എല്ലാമാണ് മുഹമ്മദു നബി (സ). ഇതിലൊന്നും ആർക്കും അഭിപ്രായവ്യത്യാസവും സംശയവുമില്ല. പക്ഷെ, ആ 'പദവി' മാധ്യമാക്കിയിട്ടുവേണം അല്ലാഹുവിനോടു പ്രാർത്ഥിക്കാൻ എന്നു നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഈ ഹദീസു നബി(സ)യുടെ മേലുള്ള കള്ള ആരോപമാണ്. നബി (സ)അങ്ങനെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. സ്വഹാബത്തോ പൂർവ്വ മുസ്ലിംകളിലാരെങ്കിലുമോ അങ്ങനെ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുമില്ല.

ഈ ഹദീസിനെക്കുറിച്ചും, പണ്ഡിതന്മാർ രേഖപ്പെടുത്തിയ അഭിപ്രായങ്ങൾ കാണുക.

وهذا الحديث كذب ليس في شئ من كتب المسلمين التي
يعتمد عليها اهل الحديث ولا ذكره احد من اهل العلم بالحديث
مع ان جماعه عند الله اعظم من جاء جميع الانبياء والمرسلين
(القاءة الجلية ١٢٩)

കള്ളമാണ് ഈ ഹദീസു. സ്വീകാര്യയോഗ്യമായ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിലും ഇതു രേഖപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഒരു ഹദീസു പണ്ഡിതനും ഇതുദ്ധരിച്ചിട്ടുമില്ല. എന്നാൽ, നബി (സ) തുടെ പദവി മറ്റൊരാൾ പ്രവാചകനേക്കാളും, ദൂതനേക്കാളും വലുതും ശ്രേഷ്ഠവുമാണെന്നു എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. (അൽഅവാഇദ്യുൽ ജലീയ്യാ: 129).

ഇടത്തേത്തീന്നു തെളിവായി, ഈ നിലക്കുള്ള ചില 'ഹദീസു'കളും സംഭവങ്ങളും ഗൈബ് ദഹ് ലാനും അറിയായികളും ഏടുത്തുദ്ധരിക്കുന്നു. ഇമാം ശാഫി (റ), ഇമാം അബൂ ഹനീഫയെക്കൊണ്ടും; ഇമാം അഹമ്മദു ബ്നു ഹമ്പൽ (റ), ഇമാം ശാഫിഇയെക്കൊണ്ടും; ഇടത്തേട്ടും നടത്തിയ കഥകൾ ഇക്കൂട്ടത്തിൽ പെട്ടതാണ്. പക്ഷെ, ഇവക്കൊന്നിനും തന്നെ സനദോ, റാവിയോ ഒന്നുമില്ല. ആരോപണങ്ങൾ മാത്രം.

ഖബറു മൗത്തലും മേൽപ്പുറ തുള്ളലും

തവസ്സുലുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാത്ത സംഭവങ്ങളും തവസ്സുലിന്ന് തെളിവായി തല്പര കക്ഷികൾ ഏടുത്തുദ്ധരിക്കാറുണ്ട്. അതിനൊരുദാഹരണമാണ് ക്ഷാമ നിവാരണത്തിനു പരിഹാരമായി തിരുമേനിയുടെ ഖബറിന്നു തുരങ്കമുണ്ടാക്കാൻ ഹ:ആയിശ [റ] നിർദ്ദേശിച്ചതായി പറയുന്ന സംഭവം. ആ സംഭവം ഇങ്ങനെ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

حدثنا أبو النعمان، ثنا سعيد بن زيد، ثنا عمر بن مالك النكري، حدثنا أبو الجوزاء أوس بن عبد الله قال: فخط أهل

المدينة قحطاً شديداً فشكوا الى عائشة فقالت انظروا قبر النبي
صلى الله عليه وسلم فاجعلوا منه كوى الى السماء حتى لا يكون
بينه وبين السماء سقف قال : ففعلوا فامطرنا حتى نبت العشب

وسمنت الا بل حتى تفتقت من الشحم فسمى عام الفتق
(رواه ابو محمد عبد الله بن عبد الرحمن الدارمي في سننه في
باب ما اكرم النبي صلى الله عليه وسلم بعد موته ١ - ٤٣)

‘മദീനാ വാസികൾക്ക് മഴയില്ലായ്മമൂലം ശക്തി
യായ ക്ഷാമം നേരിട്ടു. അവർ ആയിശ: (റ)യോടു
ആവലാതിപ്പെട്ടു. ആയിശ: (റ) പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ
നബി (സ)യുടെ ഖബറിടം നോക്കി അതിൽ നിന്നു
ആകാശത്തേക്ക് പ്രാർത്ഥിക്കുക. ഒരു മേൽപ്പുറയും
അവയ്ക്കിടയിൽ മറയാവരുത്. അദ്ദേഹം [റിപ്പോർട്ടർ]
പറഞ്ഞു: അങ്ങനെ ആയിശ: (റ) പറഞ്ഞതുപോലെ
അവർ ചെയ്തു അപ്പോൾ ഞങ്ങൾക്ക് നല്ല മഴ ലഭിച്ചു.
പുല്ലു മുളച്ചു. ഒട്ടകങ്ങൾ തടിച്ചു കൊഴുത്തു. അതു
കൊണ്ടു ആ വർഷത്തിനുതന്നെ ‘സമൃദ്ധിയുടെ വർഷം’
എന്നു പേരു വരികയും ചെയ്തു.

കാര്യങ്ങൾ സാധിക്കുവാൻ അല്ലാഹുവിൽ ശുപാർ
ശക്കാരായി ഇടയാളരെ നിർത്തുന്ന തവസ്സുലും ഈ സംഭ
വവുമായി ബന്ധമൊന്നുമില്ലെന്നു ഓരോ നോട്ടത്തിൽ
തന്നെ ആർക്കും കാണാവുന്നതാകുന്നു. എന്നിട്ടും, ഇട
ത്തേട്ടത്തിന്നു തെളിവായി ഈ സംഭവവും എടുത്തുപ്രദി
ക്കപ്പെടുകയാണ്!

താഴെ പറയുന്ന കാരണങ്ങളാൽ, ഈ സംഭവം ആദ്യം കൃത്രിമവും കെട്ടിച്ചമച്ചതുമായെന്നു് മനസ്സിലാക്കാം.

1. നബി (സ)യുടെ ഖബറിൽ ചോരങ്ങളുണ്ടാക്കി, യാതൊരു മറവുമില്ലാത്തവിധം നേരെ ആകാശവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കാനാണല്ലോ വരൾച്ചക്ക് പരിഹാരമായി ആയിശാ [റ] നിർദ്ദേശിച്ചത്. അതിൽ കവിഞ്ഞുള്ള നിബന്ധനയൊന്നും ഇതിലില്ല. യഥാർത്ഥത്തിൽ വരൾച്ചക്ക് പരിഹാരമായി മഴക്ക് വേണ്ടിയുള്ള നമസ്കാരവും പ്രാർത്ഥനയുമാണ് നബി [സ] നിർദ്ദേശിച്ചതും നബി [സ]യും സ്വഹാബത്തും പ്രവർത്തിച്ചു കാണിച്ചതും. ദീനിൽ സൂന്നത്തായി അറിയപ്പെടുന്നതും അതുതന്നെയാണ്. എങ്കിൽ, ഈ സൂന്നത്തിനെതിരിൽ, ഖബർ തുറക്കുന്ന മറ്റൊരാൾ പരിപാടി ആയിശാ [റ] നിർദ്ദേശിക്കുമോ?

2. ഇനി, അഥവാ, മഴകിട്ടാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ ഇങ്ങനെയൊരു 'ഹിക്ക്മത്ത്' കൂടിയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, മദ്ഹബുകളുടെ ഇമാമുകളടക്കം നാളിതുവരെയുള്ള ഒരു പണ്ഡിതനും അത് നിർദ്ദേശിക്കുകയോ മതകർമ്മമായി അംഗീകരിക്കുകയോ എന്തുകൊണ്ടു ചെയ്തില്ല?

3. ആയിശാ (റ) താമസിച്ചുവരുന്ന വീട്ടിൽതന്നെയാണ് നബി [സ] യുടെ ഖബറും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ഖബർ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മുറിയുടെ മുകൾ ഭാഗം മുഴുവൻ തിരുമേനിയുടെ ജീവിതകാലത്തു് തന്നെ മേൽപുരകൊണ്ടു മൂടപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. [സ] സായാഹ്നങ്ങളിൽ നബി [സ] നമസ്കരിക്കുമ്പോൾ, ആ മുറിയുടെ തറയിൽ വെയിൽ നാളങ്ങൾ പതിച്ചിരുന്നുവെന്നും

(الوليد بن عبد الملك) വലീദുബ്നു അബ്ദിൽ മലിക്കിന്റെ കാലത്താണ് അതിനു മാരക സംഭവിച്ചതെന്നും യഥാക്രമം ഇമാംബുഖാരി ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസിലും ചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിലും കാണാം. അപ്പോൾ തിരുമേനിയുടെ ഖബറിടവും ആകാശവുമായി യാതൊരു മറയുമില്ലാത്തവിധം വിശാലമായ തുറസ്സു നിലവിലിരിക്കെ, വീണ്ടും ഭാരങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ ആയിശ നിർദ്ദേശിച്ചത് എന്ത് കാരണത്തിലായിരിക്കാം? ഇനി അഥവാ, മേൽപ്പുറയുള്ള ഭാഗത്തായിരുന്നു ഖബർ സ്ഥിതിചെയ്തതെന്നും അതുകൊണ്ടാണ് പുതിയ ഭാരത്തിന്റെ ആവശ്യം നേരിട്ടതെന്നും വെക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഏതു മേൽപ്പുറയേക്കുള്ളും കട്ടിയും ഭാരവുമുള്ള മണ്ണടിക്കൊണ്ടു മൂടിക്കിടക്കുകയാണല്ലോ ഖബർ. ആകാശവും തിരുമേനിയുടെ ശരീരവും നേരിട്ടു ബന്ധിപ്പിക്കലാണുദ്ദേശമെങ്കിൽ അതിനു തിരുമേനിയുടെ ഖബർ കത്തിപ്പൊളിക്കേണ്ടി വരികയില്ലേ? അത്തരമൊരു നടപടിക്ക് ആയിശ: (റ) ഉപദേശിക്കുമോ?

4. നബി (സ) യുടെ ഖബറിൽ ഇങ്ങനെയൊരു ഭാരമുണ്ടാക്കുന്നതുകൊണ്ടു മഴ വർഷിച്ചെങ്കിൽ തന്നെ അതൊരു 'മുല്ജിസത്ത' എന്നതിൽ കവിഞ്ഞു മതനിയമമോ ഏക്കാലത്തും സ്വീകരിക്കപ്പെടാവുന്ന മാതൃകയോ ആകുന്നില്ല. 'മുല്ജിസത്തി'ന്റെ അദ്ധ്യായത്തിലാണ് ഈ സംഭവം. ദാരിമി ഉദ്ധരിച്ചതെന്ന കാര്യവും പ്രസ്താവ്യമാണ്.

5. ഈ സംഭവത്തിൽ നബി (സ) യെ കൊണ്ടോ, അവിടുത്തെ ഹഖ്ഖ്-ജാഹുകൾ കൊണ്ടോ ഉള്ള ഇടത്തേമോ നേരിട്ടുള്ള പ്രാരഥനയോ ഒന്നുമില്ല. അപ്പോൾ,

ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയത് സഹാബത്തിന്റെ കാലത്തെ കിലും ഇടത്തേ സമ്പ്രദായമുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നല്ലേ മനസ്സിലാകുന്നത്? ഏകിൽ. ഇടത്തേ വാദികൾക്ക് എതിരായാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഈ സംഭവം തെളിവാകുന്നത്.

6. ഉമർ (റ) വിന്റെ ഭരണ കാലത്ത് ജലക്ഷാമം നേരിട്ടപ്പോൾ, അബ്ബാസ് (റ) വിനെ കൊണ്ടു പ്രാരംഭന നടത്തിക്കുകയാണ് ഖലീഫ ചെയ്തത്. 'ഈ സംഭവം നാം മുമ്പ് വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്, എന്നാൽ, മഴ ലഭിക്കുന്നുള്ള ഈ എളുപ്പ മാർഗ്ഗം-ഖബർ തുമ്മൽ പരിപാടി-എന്തുകൊണ്ടു ആയിശ (റ) ഒളിച്ചുവെച്ചു'. ഇങ്ങനെ ചിന്തിക്കുമ്പോൾ, ഒരു കാര്യം സംശയത്തിന്നിടമില്ലാത്ത വിധം ബോദ്ധ്യപ്പെടുന്നു. ഇതു ആയിശ: (റ) യുടെ മേൽ ആരോ കെട്ടിച്ചമച്ചുണ്ടാക്കിയ പെരും നണയാണ്!

ആശയപരമായി അങ്ങേയറ്റം വികലവും യുക്തി ബോധത്തിന്നു നിരക്കാത്തതുമായ ഈ ഹദീസു സനദിന്റെ കാര്യത്തിലും കൂടുതൽ ക്ഷുതിമമാണെന്നു കാണാം..

നാലു പേരാണ് ഇതിന്റെ പരമ്പരയിൽ. ഈ നാലു പേരും ഹദീസു പണ്ഡിതൻമാർക്കിടയിൽ പരാമർശവിധേയരാണ്. സംഭവം ഉദ്ധരിക്കുന്നത് 'അബൂൽ ജുസാഉ' (أبو جؤزؤ) എന്ന വ്യക്തിയാണ്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ചിന്തിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നാണ് ഇമാം ബുഖാരി (റ) പറയുന്നത്. (في نظر - زييد) ഈ അഭിപ്രായം തന്നെ ഇബ്നു ഹജറൽ അസ്ഖലാനീ, അദ്ദേഹ

ത്തിന്റെ 'തഖ്‌രീബിലും (التقريب) ഇമാം ഹേബീ, മീസാനിലും രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. ആയിശ:, ഇബ്‌നുമസ്‌ ഊദു (റ) തുടങ്ങിയ സഹാബിവര്യന്മാരെ ഇദ്ദേഹം കണ്ടിട്ടില്ലെന്നും ബുഖാരി പറയുന്നു. (4-21-ب) ആയിശ: (റ)യെ ഇദ്ദേഹം കണ്ടിട്ടില്ലെങ്കിൽ റിപ്പോർട്ടർ മാരിൽ ചിലർ വിട്ടുപോയിട്ടുണ്ടെന്നും, അങ്ങനെ അജ്ഞാതരായ റിപ്പോർട്ടർമാരുടെ വസ്തുസ്ഥിതി അറിയപ്പെടാത്തതിനാൽ, ഇത് പരമ്പര മുറിഞ്ഞുപോയ (منقطع) ആണെന്നും സ്വീകാര്യയോഗ്യമല്ലെന്നും തെളിയുന്നു.

രണ്ടാമത്തെ റിപ്പോർട്ടർ അംറുബിനു മാലിക്കാ (عمر بن مالك النكري) ന്. 'അബദ്ധമായും പുതുമയുള്ള ഒറ്റപ്പെട്ട സംഭവങ്ങളും ഉദ്ധരിക്കുന്ന വ്യക്തി' (يخطنى ويغرب) എന്നും, ഇമാം ബുഖാരിയുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഇദ്ദേഹം ബലഹീനനാണെന്നും 21-ب-4-21-ب-ൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. ഉത്തമാപോഹങ്ങൾ കലർത്തി ഹദീസുകൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന, സത്യവാനെന്നാണ് 21-ب-4-21-ب-ൽ ഇദ്ദേഹത്തെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്. ഇമാം ബുഖാരിയും മുസ്‌ലീമും ഇദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു ഹദീസു സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും വിശ്വസ്തനാണെന്നാണ് ഇമാം ഹേബിയുടെ പക്ഷം. (الميزان) മൂന്നാമത്തെ റിപ്പോർട്ടർ, സയ്യിദുബ്‌നുസൈദി (سعيد بن زيد) നെക്കുറിച്ചു കൂടുതൽ മോശമായ അഭിപ്രായമാണ് ഇമാം ഹേബിയുടെ 'അൽമീസാനി' (الميزان) ലും,

ഇബ്നു ഹജറുൽ അസ്ഖലാനിയുടെ 'അത്തഹ്ദീബ്' (التهديب) ലും പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നത്. 'അത്തഹ്ദീബിൽ' രേഖപ്പെടുത്തിയത് ഇങ്ങനെ വായിക്കാം:

وقال ابن المدينى : سمعت يحيى بن سعيد يضعف جدا فى الحديث ، وقال ابو حاتم والنسائى : ليس بالقوى ، وقال الحوزجاني يضعفون حديثه وليس بحجة . وقال ابن حبان كان صدوقا حافظا ممن كان يخطئ فى الاخبار ويهم حتى لا يحتج به اذا انفرد ، وقال الدارقطنى ضعيف (التهديب)

'വളരെ ബലഹീനനെന്നു 'യഹ്യാബ്നുസഇദു'; പ്രബലനല്ലെന്നു അബുഹാത്തിമും നസാഇയും; തെളിവിനു കൊള്ളാത്ത വ്യക്തിയാണെന്നു ജുസജാനി; സ്വന്തം നിലക്ക് സ്വീകാര്യയോഗ്യനല്ലെന്നും ഹദീസു ചരിക്കുന്നതിൽ പിഴവു സംഭവിക്കുന്ന വ്യക്തിയാണെന്നും ഇബ്നു ഹിബ്ബാൻ; ബലഹീനനാണെന്നു ദാറുഖുത്നീ....' ('അത്തഹ്ദീബ്')

ഇനി അവശേഷിക്കുന്ന നാലാമത്തെ റിപ്പോർട്ടർ, അബുനു ഉമാൻ (أبو النعمان) എന്ന വ്യക്തിയാണു് വാർദ്ദയ്യകു കാലത്തു് മാറ്റം സംഭവിച്ച ആളാണു് ഇദ്ദേഹമെന്നു ഇബ്നുഹജറുൽ അസ്ഖലാനി ഇദ്ദേഹത്തെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നു (فى التهديب والتقريب) ഇമാം ബുഖാരിയുടെ അഭിപ്രായവും ഇതുതന്നെയാണു് എന്നു്

അസ്ഖലാനി ഉദ്ധരിക്കുന്നു. അബൂദാവൂദ് ഇദ്ദേഹത്തിൽനിന്നുഹദീസുകൾ സ്വീകരിച്ചിരുന്നില്ല. (الميزان) ഹിജ്റാബ് 220വരെ ഇദ്ദേഹത്തിന്നു തകരറുകയുണ്ടെന്നും സംഭവിച്ചിരുന്നില്ലെന്നും അവസാനകാലത്ത് സ്ഥിതി മാറിയെന്നും അബൂ ഹാത്തിം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ഹിജ്റാബ് 225വരെ ജീവിച്ചു ദാരീമി, ഇദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു മേൽസംഭവം റിപ്പോർട്ടു ചെയ്തതു മാറ്റം സംഭവിച്ചതിനുശേഷമായിരിക്കാനാണ് സാധ്യത. വാർദ്യകൃകാലത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്നു സംഭവിച്ച മാറ്റത്തെക്കുറിച്ചു 'അത്തഹ്ദീബിൽ വന്ന പരാമർശം കാണുക:

قال ابن حبان : اختلط في آخر عمره وتغير حتى كان لا يدري ما يحدث به : فوقع في حديثه المناكير الكثيرة فوجب التنقيب عن حديثه فيما رواه المتأخرون فان لم يعلم من هذا ترك ولا يحتج بشي من هذا (التهذيب، الميزان)

“താൻ എന്തുപറയുന്നുവെന്നു സ്വയം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്തവിധം അദ്ദേഹത്തിൽ മാറ്റം സംഭവിച്ചിരുന്നു. അങ്ങനെ, അദ്ദേഹം ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഹദീസുകളിൽ ധാരാളം അജ്ഞാത വിവരങ്ങൾ കടന്നുകൂടി. അതിനാൽ ഈ മാറ്റം സംഭവിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പാണെന്നുറപ്പില്ലാത്ത അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹദീസുകൾ തെളിവിനു കൊള്ളാതായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.” എന്നാൽ, അദ്ദേഹം റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യുന്ന മേൽസംഭവം, ഈ മാറ്റത്തിന്നു മുമ്പാണെന്നു കാണിക്കുന്ന യാതൊരു തെളിവു ഉദ്യരിക്കപ്പെടുന്നില്ലതാനും.

ആകയാൽ, ഒരു റിപ്പോർട്ടറേക്കറിച്ചുതന്നെ ആക്ഷേപമുണ്ടായാൽ ആ ഹദീസു സ്വീകാര്യമല്ലെന്നതാണ് പൊതുതത്വം. എങ്കിൽ, മുഴുവൻ റിപ്പോർട്ടർമാരും ആക്ഷേപത്തിനിരയായ ഈ ഹദീസു ഒരിക്കലും ഒരു തെളിവോ അടിസ്ഥാനമോ ആകുകയില്ലെന്നു പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ?

കൂടാതെ, ഇതിലെ എല്ലാവിധ അപാകതകളും അവഗണിച്ചു ഇപ്പോൾ നാം അംഗീകരിച്ചാൽതന്നെ ആയിശ (عيسى) (റ)വിന്റെ അഭിപ്രായമാണെന്നുമാത്രമേ സമ്മതിക്കാൻ പറുകയുള്ളൂ. നബി (സ)യിലേക്ക് എത്തിയിട്ടില്ല ഒരു സഹാബിയുടെ അഭിപ്രായം ശരിയാവാനും തെറ്റാവാനും സാധ്യതയുള്ളതുകൊണ്ടു അതു മതകാര്യങ്ങളിൽ തെളിവായി എടുക്കുവാൻ പററില്ലെന്നതാണ് പണ്ഡിതാഭിപ്രായം. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ ഭാരകമ തെളിവിന്നു കൊള്ളുകയില്ലെന്ന് സ്പഷ്ടമായി.

അഅ്റാബിയുടെ ഇടത്തേടം

ഇടത്തേട്ടത്തിന്നു തെളിവായി, പല റിപ്പോർട്ടർമാരിൽനിന്നും പലരൂപത്തിലും നിവേദനം ചെയ്യപ്പെടുന്ന അടിസ്ഥാന രഹിതമായ ഒരു കഥ ഉദ്യരിക്കപ്പെടുന്നു. പരിശുദ്ധ ഖുർആനിലെ ഒരു വചനത്തിന്റെ അവസാനഭാഗം, പ്രസ്തുത കഥയുമായി തുണിച്ചേർത്ത ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ രൂപത്തിലും ചിലരെക്കൊണ്ടു എടുത്തു ചേർക്കാറുണ്ട്. التوصل الى حقيقة التوصل എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ 273 മുതൽ പേജുകൾ അവലംബിച്ചു ആ കഥ ഇങ്ങനെ വിവരിക്കാം.

روى ابو الحسن على بن ابراهيم بن عبد الله بن عبد الرحمن
 الكرخي عن علي بن محمد بن علي حدثنا احمد بن محمد بن الهيثم
 الطائي حدثنا أبي عن ابيه عن سلمة بن كهيل عن ابي صادق
 عن علي بن ابي طالب (رضي الله عنه) قال قدم علينا اعرابي
 بعد ما دفنا رسول الله صلى الله عليه وسلم بثلاثه ايام فرمى نفسه
 على قبر النبي صلى الله عليه وسلم وحث على رأسه من ترابه
 وقال: يا رسول الله! قلت: فسمعنا قولك ووعيت من الله عزوجل
 ما وعينا عنك وكان فيما انزل الله تبارك وتعالى عليك ولآؤ
 انهم اذ ظالموا انفسهم جاؤك فاستغفروا الله
 واستغفر لهم الرسول فوجدوا الله تواباً رحيماً
 وقد ضلمت نفسي وجئتك لتستغفر لي فزود من القبر انه غفر لك

‘അലി (റ) വിൽനിന്നു നിവേദനം: നബി (സ) യെ
 മറവുചെയ്തു മൂന്നു ദിവസത്തിനുശേഷം ഒരു ഗ്രാമീ
 ണ അറബി (അഅറാബി) വന്നു തിരുമേനിയുടെ വബ
 റിൻമേൽ മലർന്നിട്ടു വീഴുകയും, വബറിന്റെ മണ്ണു
 തലയിൽ വാരി ഇടുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു:-
 അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവാചകരെ, അവിടുന്ന് പറയുക
 യും അവിടുത്തെ വാക്കുകൾ ഞങ്ങൾ അനുസരിക്കുക
 യും ചെയ്തു. അങ്ങയിൽനിന്നു ഞങ്ങൾ പഠിച്ചു മന

സ്സിലാക്കിയത് അല്ലാഹുവിൽനിന്നു അങ്ങു പഠിച്ചു മനസ്സിലാക്കി. അല്ലാഹു അങ്ങയ്ക്കവതരിപ്പിച്ചതി (ഖുർആനി)ൽ ഇങ്ങനെയുണ്ട്: 'തങ്ങളോടുതന്നെ അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചവർ, താങ്കളെ സമീപിക്കുകയും പാപമോചനത്തിനായി അല്ലാഹുവോട് അപേക്ഷിക്കുകയും അവർക്ക് വേണ്ടി റസൂലും പാപമോചനത്തിനാവശ്യപ്പെടുകയും ആണെങ്കിൽ, പാപം പൊറുക്കുന്നവനും കൃപാലുവുമായി അല്ലാഹുവിനെ അവർ കണ്ടെത്തുന്നതാകുന്നു. ഞാൻ എന്നോട് തന്നെ അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചിരിക്കുന്നു: അവിടുന്ന് എനിക്കായി പൊറുക്കലിനെ തേടുവൻവേണ്ടി ഞാനിതാ അങ്ങയെ സമീപിച്ചിരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ 'നിശ്ചയമായും നിന്റെ പാപം പൊറുക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു,' എന്നു ഖബറിൽ നിന്നു വിളിപാടുണ്ടാകുകയും ചെയ്യും.

അലി (റ) വിൽ നിന്ന് അബൂൽ ഹസനുൽ ഖുർഖി ഉദ്യരിച്ചതാണ് ഈ റിപ്പോർട്ട്. എന്നാൽ, ഈ കഥ തന്നെ ഉത്തബ്ബിയിൽനിന്നു, താഴെ കാണിച്ചരുപത്തിൽ ഉദ്യരിക്കപ്പെടുന്നു. റിപ്പോർട്ടുകളിലെ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളും വൈവിധ്യങ്ങളും കൂടുതൽ മനസ്സിലാക്കാൻ അത് സഹായകരമായിരിക്കും. ഗ്രന്ഥഭൈരവ്യം എന്നു ഇതു സംബന്ധിച്ച മറ്റു പല റിപ്പോർട്ടുകളും അവഗണിക്കുകയേ നിർവ്വാഹമുള്ളൂ.

كنت جالسا عند قبر النّبي صلى الله عليه وسلم فجاء اعرابي فقال السلام عليك يا رسول الله سمعت الله يقول : وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاؤُكَ فَاسْتَاغْفَرُوا اللَّهَ

وَأَسْتَغْفِرَ لَهُمْ الرُّسُولُ لَوْ جَدُّوا اللَّهَ تَوَّابًا
 رَحِيمًا ۝ وَقَدْ جِئْتُكَ مُسْتَغْفِرًا لِلذَّنْبِ مُشْتَغْفِعًا بِكَ إِلَىٰ رَبِّي
 ثُمَّ انشَأَ يَقُولُ :

يا خير من دفنت بالقاع اعظمه ؛ فطاب من طيهن القاع والاكم
 نفسى الفداء لقبرانت ساكنه ؛ فيه العفاف وفيه الجود والكرم
 ثم انصرف الاعرابى فغلبتنى عينى فرأيت النبى صلى الله عليه
 وسلم فى النوم فقال يا عتبى الحق بالاعرابى فبشره ان الله
 قد غفر له

“ഉത്തംബിയിൽനിന്നു നിവേദനം: അദ്ദേഹം പറയു
 ന്നു: ഞാൻ നബി(സ)യുടെ ഖബറിനടുത്ത് ഇരിക്കുകയാ
 യിരുന്നു. അപ്പോൾ ഒരു ‘അഅറാബി’ വന്നുപറഞ്ഞു: അ
 ല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ, അല്ലാഹുവിന്റെ രക്ഷ അങ്ങ
 യ്ക്കുണ്ടാകട്ടെ. അല്ലാഹു ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതായി ഞാൻ
 കേട്ടിട്ടുണ്ട്. തങ്ങളോടുകൂടുന്ന സ്വയം അക്രമം പ്രവർ
 ത്തിച്ചവർ താങ്കളെ സമീപിക്കുകയും പാപമോചനത്തി
 നായി അല്ലാഹുവോട് അപേക്ഷിക്കുകയും, അവർ
 ക്കുവേണ്ടി റസൂലും പാപമോചനത്തിനാവശ്യപ്പെടുകയും
 ആണെങ്കിൽ പാപം പൊറുക്കുന്നവനും കൃപാലുവു
 മായി അല്ലാഹുവിനെ അവർ കണ്ടെത്തുന്നതാകുന്നു.—
 എന്റെ പാപം പൊറുത്തുതരുവാൻ അപേക്ഷിച്ചു
 കൊണ്ടും, എന്റെ രക്ഷിതാവിലേക്ക് ശുപാർശ ചെ

യാൻ അങ്ങയോടാവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടും ഞാനിതാ അങ്ങ
 യുടെ അടുക്കൽ വന്നിരിക്കുന്നു, തുടർന്നു അദ്ദേഹം
 ഒരു കവിതാശകലം പാടി. “ഈ നിരന്ന, ശാന്തമായ
 സ്ഥലത്ത് അസ്ഥികൾ മറവ് ചെയ്യപ്പെട്ടവരിൽ അത്യു
 ന്നതരം; അവയുടെ പരിമളത്താൽ ഈ സമതലങ്ങളും
 കുന്നുകളും സുഗന്ധിതമായിരിക്കുന്നു; അങ്ങു അതി
 വസിക്കുന്നു ഈ ഖണ്ഡിതത്തിന് വേണ്ടി എന്റെ ശരീരം
 തെണ്ടമാകുന്നു. അതിൽ പവിത്രതയുണ്ട്; ഔദാര്യവും
 മാനുഷതയുമുണ്ട്” അനന്തരം, അഅറാബി സ്ഥലം
 വിട്ടു. അപ്പോൾ എനിക്കുറക്കം വന്നു; ഉറക്കത്തിൽ
 ഞാൻ നബി (സ) യെ സ്വപ്നം കണ്ടു. അവിടുന്ന്
 പറഞ്ഞു: ‘ഉത്ബീ, നീ ആ ഗ്രാമീണനെ സമീപിച്ചു,
 അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തിന് എല്ലാം പൊറുത്തുകൊടുത്തു
 എന്ന സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കൂ!’ അഅറാബി
 സംഭവവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പല റിപ്പോർട്ടുകളിൽ
 രണ്ടെണ്ണമാണ് ഇവ. ഇതിൽ ആദ്യത്തേതൊഴിച്ചുള്ള
 മറ്റു റിപ്പോർട്ടുകളിലൊന്നിനും ഒരു സനദോ (നിവേ
 ദനപരമ്പര) അടിസ്ഥാനമോ ഇല്ല. അതുകൊണ്ടും,
 അവ പരിഗണിക്കാനർഹവുമാകുന്നില്ല. ദുർബ്ബലമെ
 കിലും ഒരു സനദിലൂടെ വന്ന ആദ്യ റിപ്പോർട്ടിനെക്കു
 റിച്ചുമാത്രം ഇവിടെ ചർച്ച ചെയ്യാം.

‘സനദു’ള്ളതും ഇല്ലാത്തതുമായി ഈ സംഭവം ഉദ്ധ
 രിച്ചു വന്ന എല്ലാ റിപ്പോർട്ടുകളിലും സുറത്തു-നിസാ
 ഇലെ ഈ സൂക്തത്തിന്റെ അവസാനഭാഗം പരാമർ
 ശിച്ചു കാണുന്നു. അതിനാൽ, പ്രസ്തുത ഭാഗം മുഴു
 വനും ഉദ്ധരിച്ചു ചർച്ചയിലേക്ക് നീങ്ങുന്നതായിരിക്കും
 കൂടുതൽ ഫലപ്രദം.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْهِ بِمَا نَزَّلْنَا
 وَلَوْ أَنْتَهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا
 اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا
 رَحِيمًا - ٤-٦٦

‘അല്ലാഹുവിന്റെ അനുവാദപ്രകാരം അനുസരിക്കപ്പെടുവാൻ വേണ്ടിയല്ലാതെ ഒരു പ്രവാചകനേയും നാം നിയോഗിച്ചിട്ടില്ല. സ്വന്തം ശരീരങ്ങളോട്തന്നെ അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചവർ നിന്നെ സമീപിക്കുകയും അനന്തരം അല്ലാഹുവോടു മാപ്പിന്നപേക്ഷിക്കുകയും അവർക്ക് വേണ്ടി പ്രവാചകനും മാപ്പിന്നപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്താൽ, പശ്ചാത്താപം സ്വീകരിക്കുന്നവനും കരുണാനിധിയുമായി അല്ലാഹുവിനെ അവർ കണ്ടെത്തുന്നതാണ്’.

അത്മത്തിലും ആശയത്തിലും പരസ്പര ബന്ധമുള്ള വുർആൻ സൂക്തത്തിന്റെ ആദ്യഭാഗം ഒഴിവാക്കുകയും, അവസാനഭാഗം മാത്രം ഉദ്ധരിക്കുകയുമാണ് ഈ എല്ലാ റിപ്പോർട്ടിലും ചെയ്തു കാണുന്നത്. കഥ കെട്ടിച്ചമക്കുന്നതിനു ആദ്യ ഭാഗം തടസ്ഥമാണെന്ന് കണ്ടതിനാലാവണം ബോധപൂർവ്വം ആ ഭാഗം ഒഴിച്ചു നിർത്താൻ ഒരുബെട്ടിരിക്കുന്നതും.

നബി (സ)ന്റെ തീരുമാനം, തങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം നഷ്ടകരമാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ ചില കപട വിശ്വാസികൾ ആ തീരുമാനം അവഗണിച്ചു, വിധി ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഒരു ‘താഗൂ’ത്തിനെ സമീപിച്ച സംഭവമാണ് ഈ സൂക്തത്തിന്റെ അവതരണ

പ്രശ്നമാണിത്. അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവാചകനെ അനുസരിക്കാതിരിക്കുക, അവിടുത്തെ തീരുമാനം ധിക്കരിക്കുക, മാത്രമല്ല; അതിനെതിരായി താഗൂത്തിന്റെ വിധി ആവശ്യപ്പെടുകയും അതു സ്വീകരിക്കാൻ സന്നദ്ധരാവുകയും ചെയ്യുക, അങ്ങനെ അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ മഹാ പാപിയായിത്തീരുകയും ചെയ്യുക, ഇങ്ങനെയെല്ലാം സംഭവിച്ചതിന്റെ പരിഹാരവും പ്രായശ്ചിത്തവുമായിട്ടാണ് ഈ സൂക്തത്തിൽ ചില മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്. ബോധപൂർവ്വം നബി (സ)നെ അവഗണിച്ചതിന്നു അവർ ആദ്യം തിരുമേനിയെ സമീപിച്ചു ക്ഷമാപണം നടത്തുക. മേലിൽ അവിടുത്തെ തീരുമാനം അനുസരിക്കുവാൻ സന്നദ്ധത കാണിക്കുക; അനന്തരം നബി (സ)യെ ധിക്കരിച്ചതു, അല്ലാഹുവിനെ ധിക്കരിച്ചതുകൂടിയായതുകൊണ്ടു അല്ലാഹുവിനോട് അവരും, അവർക്കുവേണ്ടി നബി (സ)യും പാപമോചനം തേടുക. ഇങ്ങനെയെല്ലാം ആയിത്തീർന്നാൽ അല്ലാഹു അവർക്ക് പൊറുത്തു കൊടുക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്നാണ് ഈ വചനത്തിൽ അല്ലാഹു വിവരിക്കുന്നത്. നബി [സ] ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ, അവിടുത്തെ ധിക്കരിച്ചതിന്റെ പരിഹാരമായാണ് നബി [സ]യെ സമീപിക്കണമെന്ന നിബന്ധന നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടത്. തിരുമേനിയുടെ മനസമാധാനത്തിന്നും മേലിൽ അത്തരമൊരു ധിക്കാരം ആരിൽ നിന്നുമുണ്ടാകാതിരിക്കാനും ഈ നിബന്ധന കാരണമായിത്തീരുന്നു. എന്നാൽ, നബി [സ]യുടെ വിരോധശേഷം, അവിടുത്തെ കൽപന നേരിട്ടു നിഷേധിക്കുകയെന്നതു സംഭവിക്കുന്ന കാര്യമല്ല. അതിനാൽ, നബി (സ)യെ നേരിൽ സമീപിച്ചു മാപ്പു പറയുകയെന്ന പ്രശ്നവും ഉത്ഭവിക്കുന്നില്ല. പ്രധാനപ്പെട്ട ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാന ഗ്രന്ഥങ്ങളും

പൂർവ്വകാല പണ്ഡിതന്മാരുടെ വിശദീകരണങ്ങളു
മെല്ലാം ഈ നിലക്കാണ് പ്രസ്തുത ആയത് വ്യാഖ്യാ
നിച്ചതുമെന്നുകാണാം.

ഇനി, എല്ലാതരം പാപമോചനത്തിന്റെയും മാർ
ഗ്ഗം ആദ്യം നബി (സ) നെ സമീപിക്കുക; എന്നിട്ട്
തെറ്റുകൾ നബിയോട് പറയുക. നബി (സ) യുടെ
വിധേയത്തിന് ശേഷം അവിടുത്തെ ഖബറികൾ ചെ
ന്ന് വീഴുകയും മണ്ണുവారి തലയിലിടുകയുമൊക്കെ
ചെയ്യുക, അനന്തരം, അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥി
ക്കുക.....ഇതൊക്കെയാണെങ്കിൽ, ആ മാർഗ്ഗം ഏക
ദേശം ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ 'കുന്ദസാര' ത്തിന്റെതു
പോലെയാണിരിക്കുന്നത്. പാതിരിയോടും പോപ്പിനോ
ടുംമെന്നപോലെ, നബി (സ) യോട് കററമോറ പറഞ്ഞു
മോക്ഷത്തിനപേക്ഷിക്കുക. ഒരു വ്യത്യാസം കൂടി
യുണ്ട്; ക്രിസ്ത്യാനികൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന പാതിരി
മാരേയും പോപ്പന്മാരേയുമാണ് സമീപിക്കുന്നതെങ്കിൽ,
ഇവിടെ, നബി (സ) യുടെ ഖബറിടത്തെയാണ് സമീ
പിക്കുന്നത്!

യഥാർത്ഥത്തിൽ ഖുർആനിലോ ഹദീസുകളിലോ,
പൂർവ്വകാല പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലോ
നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടാത്ത, പാപമോചനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള
ഈ കൃത്രിമമാർഗ്ഗം മുസ്ലിം സമുദായത്തെ കറെ
യേറെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് സമ്മതിക്കാതിരിക്കാൻ
നിവൃത്തിയില്ല. നബി (സ) യുടെ അനുചരന്മാരി
ലോ, താബിഉകളിലോ, സലഫുകളിലോ, ഒരാൾപോ
ലും പാപമോചനത്തിനായി നബി (സ) യുടെ ഖബറി
ടം സമീപിച്ചതായി തെളിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. മുൻ സൂ
ക്തത്തിന്റെ താൽപ്പര്യം അതായിരുന്നുവെങ്കിൽ, തീർ

ച്ചായയും അത്തരം ഒരുപാട് സംഭവങ്ങൾ വളരെ വ്യക്തമായിതന്നെ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തു കാണുമായിരുന്നു. മാത്രമല്ല നബി (സ) യുടെ ഖബറിലും സന്ദർശിക്കാൻ ഒരു നിർബന്ധകാര്യമായിത്തീരുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. പക്ഷെ, ഇന്നു മുസ്ലിംകളിൽ പലരും ഹജ്ജ് കർമ്മം നിർവ്വഹിക്കാൻ പോകുന്നതുകൂടി നബി (സ) യുടെ ഖബറിടത്തിൽ ചെന്നു പാപമോചനം നേടാനാണെന്നു വരുമ്പോൾ, ഇടത്തേവാദികൾ മുർത്തുൻ വാക്യം ദുർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്യുന്നതിലും, മേലുദ്ധരിച്ച തരത്തിലുള്ള കള്ളക്കഥകൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിലും വിജയിക്കുന്നുണ്ടെന്നതിൽ സംശയമില്ല.

ഈ കഥയുടെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ധാരാളം അപാകതകളും അസ്വഭാവീകതകളും പ്രത്യക്ഷത്തിൽ തന്നെ കാണാം.

1. നബി (സ) യുടെ മുതശരീരം മറവു ചെയ്തിരിക്കുന്നത് ആയിശ (റ) യുടെ വീട്ടിന്റെ മുമ്പിലാണ്. ആയിശ (റ) താമസിക്കുന്ന വീട്ടിന്റെ മുമ്പിൽ അവരുടെ അറിവും അനുവാദവുമില്ലാതെ ഏവിയെ നിന്നോവന്ന ഒരു 'അഅറാബി' യഥേഷ്ടം കടന്നു വരികയും മണ്ണു വാരുകയും തലയിലിടുകയുമാകെ ചെയ്തുവെന്ന് ധരിക്കാൻ ഒരു സാമാന്യ ബുദ്ധിക്ക് പോലും സാധ്യമല്ല. ആയിശ (റ) യുടെ അനുവാദത്തിന്റെ കാര്യം ഇരിക്കട്ടെ. അവർ ഈ സംഭവം അറിഞ്ഞതുപോലും ഇതു സംബന്ധിച്ചു വന്ന ഒരു റിപ്പോർട്ടിലും ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടുകാണുന്നില്ല.)

2. മഹാത്മാക്കളുടെ ഖബറുകൾ കെട്ടിപ്പൊക്കുക; അവിയെ പ്രാർത്ഥനകളും നേർച്ചകളും നടത്തുക-തുട

ങ്ങിയ ആരാധനാംശങ്ങൾ കലർന്ന കർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിച്ചു തുടങ്ങിയ കാലഘട്ടത്തിലാണ് (ഹിജ്റാബും മുന്നൂറിനു ശേഷം) ഈ കഥ രചിക്കപ്പെട്ടതെന്നു കാണാൻ കഴിയുന്നു.

3. മൂന്നാം നൂറ്റാണ്ടുവരെയും ഖബറിടങ്ങളിൽ ചെന്ന് കുറ്റമേറു പറയുകയും സങ്കടം ബോധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായം മുസ്ലിംകൾക്കിടയിൽ അറിയപ്പെടുകയോ നടപ്പിൽ വരികയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല. പക്ഷെ, ഈ കഥയിൽ വിവരിക്കുന്നത്, നബി (സ) യുടെ ഖബറിടത്തിൽ വെച്ചു 'അഅ്റാബി' കാണിച്ചു പേക്കുത്തുകളാക്കെ അലി (റ) നോക്കിനില്ക്കുകയും അതിനു മനാനുവാദം നൽകുകയും ചെയ്തിരുന്നുവെന്നാണ്. മാത്രമല്ല; ഖുർആൻ ആയത്ത് ഉദ്ധരിച്ചു, അതിന്റെ തെറ്റായ വ്യാഖ്യാന പ്രകാരമുള്ള അഅ്റാബിയുടെ കോപ്പിരാട്ടികളെ സഹാബികളാരും പോലും ചെയ്തില്ലെന്നും.

4. അഅ്റാബിയുടെ ദോഷം പൊറുക്കപ്പെട്ട വിവരം ഖബറിൽ നിന്നുള്ള വിളിപ്പാട്ടു മൂലമാണുണ്ടായതെന്നു ഒന്നാമത്തെ റിപ്പോർട്ടിലും സ്വപ്നം വഴിയാണെന്നു ഉത്തബിയിൽ നിന്നുള്ള രണ്ടാമത്തെ റിപ്പോർട്ടിലും പറയുന്നു. സ്വപ്നവും അശരീരിയും ഇസ്ലാമിൽ തെളിവല്ലെന്ന്, ഇടത്തേവാദികളുടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട നേതാവായ ശൈഖ് സൈനീ ഓഫ്ലാൽ പോലും വ്യക്തമാക്കിയതാണ്. വഹാബികൾക്കെതിരിൽ ഓഫ്ലാനെഴുതിയ **الرد على السني** എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്നു.

وليس الاستدلال بالرأيا للنبي صلى الله عليه وسلم فان
 رأياه وان كانت حقا لا تثبت بها الاحكام (ص - ٩) وليس
 محل الاستدلال بالرأيا فانها لا تثبت بها الاحكام لا حتمال
 حصول الا شبه على لرأى — ص - ٢١

നബി(സ)യെ സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ടു എന്നതു സത്യം തന്നെയാണെന്നിരുന്നാലും തെളിവ് കൊള്ളുകയല്ല എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, സ്വപ്നം കണ്ടവനു അങ്ങനെ ചില തോന്നലുണ്ടാകുവാനും സാധ്യതയുണ്ടല്ലോ? (പേജ്. 9, 21). അപ്പോൾ, ആരെങ്കിലും കണ്ടുവെന്നു പറയുന്ന ഒരു സ്വപ്നമോ, കേട്ടു എന്ന് പറയുന്ന അശരീരിയോ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഖബറാളികളോടു പാപമോചനത്തിനായി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതും, സങ്കടം നിവൃത്തിച്ചു കിട്ടാൻ വേണ്ടി അപേക്ഷിക്കുന്നതും ന്യായീകരിക്കാൻ നടത്തുന്ന ശ്രമവും അതിന്റെ പിന്നിലുള്ള ഉദ്ദേശവും ആർക്കും മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാകുന്നു.

5. ഈ കള്ളക്കഥയിലെ സ്വപ്നദർശനായ 'ഉത്തബി' ഹിജ്റ: നൂററമ്പതിനു ശേഷമാണ് ജീവിച്ചിരുന്നതെന്നു കാണുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണം ഇരുനൂറ്റി ഇരുപതിലാണെന്നു 'ഇബ്നു ഖലിക്കാ'ന്റെ വഹയാത്തിൽ അഅയ്യാൻ (وفيات الاعيان) ഒന്നാം വാല്യം 522,23 പേജുകളിലും, അശ്ശൈഖ് സുബ്കി (الشيخ السبكي) യുടെ 'ശിമാഉ'സ്സഖാമിലും (شفاء السقام) പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ഒരു സഹാബിയെപ്പോലും കാണാനിട

യില്ലാത്ത 'ഉത്തബീ' എങ്ങനെ നബി (സ) വഹാത്തായ മൂന്നാംദിവസം അവിടുത്തെ ഖബർ സന്ദർശിച്ചു അത് റാബിയുടെ കോപ്പിരാട്ടികൾ കാണുകയും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുകയും ചെയ്യും? ഇനി ഇവിടെ മൂന്നാമത്തെ ഒരു റിപ്പോർട്ടിനെ സംബന്ധിച്ചു പറയാറുണ്ട്. അത് അബൂമുഹമ്മദ്

ഹസനസ്സഅഹറാനിയടേതാണ്. (ابو محمد حسن عفراني) സഅഹറാനിയുടെ റിപ്പോർട്ടു വെച്ചു നോക്കിയാലും ഇടത്തേക്കാർക്കു രക്തയുണ്ടാകുകയില്ല കാരണം ഫിജ്റാബൂ. 249ലാണ് അദ്ദേഹം മരണപ്പെട്ടതെന്നാണ് ചരിത്രകാരന്മാരുടെ നിഗമനം. അപ്പോൾ, 'അത് റാബി'യുടെ കോമളിക്കളി കാണാൻ 'സഅഹറാനിക്കും' ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചിരിക്കയില്ല - തീർച്ച. ഏകിൽ, ആരിൽ നിന്നാണവർ ഈ സംഭവം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തത്? രണ്ടു പരമ്പരയിലും അതു വ്യക്തമാക്കുന്നതില്ല ആകയാൽ, ഈ കഥ കള്ളമാണെന്നും, ഇടത്തേ വാദികളിലാരോ ബോധപൂർവ്വം ഇടക്കാലത്ത് കെട്ടിച്ചമച്ചുണ്ടാക്കിയതാണെന്നും സ്വയം വ്യക്തമാകുന്നു.

ഇത്രയും, ഉള്ളടക്കത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിശകലനമാണ് ഇനി സന്ദിനെ കുറിച്ചാണെങ്കിൽ, ഇതു സംബന്ധിച്ചു വന്ന അധിക റിപ്പോർട്ടുകൾക്കും ഒരു സന്ദുഭിതത്വം. ഒന്നാം റിപ്പോർട്ടിന് മാത്രമാണ് ഒരു സന്ദുഭിതത്വം. അതെക്കുറിച്ചുള്ള ഫദീസ് ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ അഭിപ്രായം കൂടി ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം.

അയ്യെഖ് ഇബ്നുൽ ഫാദീ 'അസ്സാരിമുൽ മുൻകി' യിൽ പറയുന്നു:

انّ هذا خبر منكر موضوع وآثر مختلف موضوع لا يصح

الاعتماد عليه ولا يحسن المصير اليه واسناده ظلمات بعضها
 فوق بعض ...

‘അവലംബിക്കാനോ അടിസ്ഥാനമാക്കാനോ കൊള്ളാത്ത നിമിത്തവും കള്ളവുമായ ഒരു റിപ്പോർട്ടാണിത്. അതിന്റെ സന്ദർഭം (നിവേദന പരമ്പര) ഉടനീളം അന്യകാരയമാണ്. കെട്ടിച്ചമച്ചുണ്ടാക്കിയ കള്ളക്കഥയുമാണിത്.....’

അലി (റ) വിൽനിന്നു നേരിൽ കേട്ടതായി ഉദ്യരികുന്ന അബൂസ്വാലീഹിന്നു, അലി (റ) വിൽനിന്നു കേൾക്കാൻ സാധ്യതയില്ലെന്നാണ് ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ഇടക്ക് വിട്ടുപോയ ആൾ ആരാണെന്നറിയാത്തതുകൊണ്ടു ഇതു സ്വീകരിക്കാൻ പറ്റാത്ത ഒരു പരമ്പരയായിത്തീരുന്നു. പരമ്പരയിലെ മറ്റൊരു വ്യക്തി ‘ഹൈസമുത്താഇ’ (الهشمت الطائي) യാണ്. അദ്ദേഹം വിശ്വസിക്കാൻ കൊള്ളാത്തവനും നൂണ പറയുന്നവനും കെട്ടുകഥകൾ ചമച്ചുണ്ടാക്കുന്നവനുമാണെന്നും ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാർ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അബ്ബാസുദ്ദൗരി, അബൂദാവൂദ്, അബൂഹാത്തമിറാസീ, നസാഇ, സഅദീ, അബൂസൂർഅത്ത, ബുഖാരി(റ).... തുടങ്ങിയ ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാരെല്ലാം ഇതേ അഭിപ്രായക്കാരാണ്

قال البخارى : ليس بشقة كان يكذب قال النسائي وغيره
 متروك الحديث * (ميزان)
 മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടർ

‘മുഹമ്മദുബ്നുൽ ഹൈസമാണ്. (محمد بن الحنفية)
 ഹദീസു പണ്ഡിതൻമാർക്കിടയിൽ അറിയപ്പെടാത്ത
 ഒരുജ്ഞാനനാണിദ്ദേഹം. അഹമ്മദുബ്നു മുഹമ്മ
 ദെന്ന ഇതിലെ മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടറും അറിയപ്പെടാത്ത
 ഏതോ ഒരു മനുഷ്യനാണത്രേ! അപ്പോൾ ഒരു സന
 ദെങ്കിലുമുണ്ടെന്നു പറയാവുന്ന ഈ ഹദീസ് ഒരു സന
 ദുമില്ലാത്ത മറ്റു ഹദീസുകളേക്കാൾ തരംതാണുപോയി
 റിക്കയാണ്.

മറ്റൊരു സ്വപ്നത്തിന്റെ കഥ

സ്വപ്നം, ഇസ്ലാമിൽ തെളിവല്ലെന്നു സ്ഥാപിച്ച
 അല്ലെഖ് സൈനീദഹ്ലാൻ, അതെ പുസ്തകത്തിൽ
 (അദ്ദുറുസ്സുനിയ്യ:) തന്നെ സ്വപ്നം തെളിവായുദ്യ
 റിക്കുകയും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തവസ്സുലം
 (ഇടത്തേടം) ഇസ്തിഗാസയും (അല്ലാഹു അല്ലാത്തവരെ
 നേരിൽ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കൽ) അനുവദനീയമാണെന്നു
 പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. (അദ്ദുറുസ്സുനിയ്യ:
 പേജ്. 9) അശ്ശൈഖ് ദഹ്ലാൻഭാരിച്ച ഈ സ്വപ്ന
 കഥ, അനുയായികളും വലിയ കാര്യമായതന്നെ എടുത്തു
 പ്രസ്താവിക്കുന്നു. കഥക്ക് നൽകിയ തലവാചകം
 തന്നെ തവസ്സുലിനും ഇസ്തിഗാസക്കും ശുപാർശകരെ
 നിശ്ചയിക്കുന്നതിന്നുമെല്ലാം തെളിവാണ് അതെന്ന
 നിലക്കാണ്. ആ തലവാചകം ഇങ്ങിനെയാണ്.

(وهو من باب التوسل والتستفع والاستغاثة به صلى الله عليه

وسلام — ص - 9

കഥ ഇങ്ങനെയാണ്.

ثُمَّ قِيلَ مِنْ كِتَابِ حِجَّةِ اللَّهِ عَلَى الْعَالَمِينَ مِنْ مَعْجَزَاتِ سَيِّدِ
الْمُرْسَلِينَ لِلشَّيْخِ يَوْسُفَ بْنِ إِسْمَاعِيلَ النَّبْهَانِيِّ قَالَ السُّمَّوْدِيُّ فِي
خِلَاصَةِ الْوَفَاءِ رَوَى الْبَيْهَقِيُّ وَابْنُ شَيْبَةَ بِسَنَدٍ صَحِيحٍ عَنْ مَالِكِ
الدَّارِ وَكَانَ خَازِنَ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَصَابَ النَّاسَ قَحْطٌ فِي
زَمَنِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فَجَاءَ رَجُلٌ إِلَى قَبْرِ النَّبِيِّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ اسْتَسْقِ لَامَتَكَ فَانْتَهَمَ قَدْ
هَلَكُوا فَاتَاهُ رَسُولُ اللَّهِ فِي الْمَنَامِ فَقَالَ أَتَيْتَ عُمَرَ فَاقْرَأْهُ السَّلَامَ
وَاخْبِرْهُ أَنََّّهُمْ مُسَقُّونَ وَقُلْ لَهُ عَلَيْكَ الْكَيْسُ الْكَيْسُ فَاتَى الرَّجُلَ
عُمَرَ فَاخْبِرْهُ فَبَكَى عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ثُمَّ قَالَ يَا رَبِّ مَا آلُو
إِلَّا مَا عَجَزْتَ عَنْهُ قَالَ الْحَافِظُ فِي فَتَحِ الْبَارِي ٤٩٦ - ٢ رَوَى ابْنُ
شَيْبَةَ بِإِسْنَادٍ صَحِيحٍ مِنْ رِوَايَةِ صَالِحِ السَّمَانِ عَنْ مَالِكِ الدَّارِ
وَكَانَ خَازِنَ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

‘ഉമർ (റ)വിന്റെ ഭരണകാലം.. ജനങ്ങൾക്ക് കഷ്ടമം.
നേരിട്ടു. അപ്പോൾ, ഒരാൾ നബി (സ)യുടെ ഖബറിട
ത്തിൽ ചെന്നു പറഞ്ഞു. അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ,
നിങ്ങളുടെ സമുദായത്തിന് വേണ്ടി മഴക്ക് പ്രാർത്ഥിക്കുക.
തീർച്ചയായും അവർ നാശത്തിൽ അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

അങ്ങനെ, നബി (സ) സ്വപ്നത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ സമീപിച്ചു പറഞ്ഞു, നീ ഉമറിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു എന്റെ സലാം അറിയിക്കുകയും, അവർക്ക് മഴ ലഭിക്കുമെന്ന് പറയുകയും ചെയ്യുക, തന്റേടത്തോടെ വർത്തിക്കണമെന്നും ഉമറിനെ ഉണർത്തുക: തുടർന്ന് അയാൾ ഉമറിനെ സമീപിക്കുകയും വിവരങ്ങളെല്ലാം പറയുകയും ചെയ്തു. ഇതു കേട്ട് ഉമർ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു അല്ലാഹുവേ, എന്റെ കഴിവിൽപ്പെടാത്ത കാര്യങ്ങളിലല്ലാതെ ഒരു വീഴ്ചയും 'ഞാൻ വരുത്തിയിട്ടില്ല'.

ആശയപരമായി, ഈ കഥ എത്രത്തോളം ഇസ്‌ലാമുമായി നിരക്കുമെന്നാണ് ഒന്നാമതായി നമുക്ക് പഠിക്കാനുള്ളത്. മഴക്ക് വേണ്ടി നബി (സ)യുടെ ഖബറിടത്തിൽ ചെന്നു ആവലാതിപ്പെട്ടു എന്നതാണ് ഈ കഥയിലെ പ്രധാന പ്രതിപാദ്യം. ഇതു തന്നെ പരിശുദ്ധ ഖുർആനിന്റെ തത്വങ്ങൾക്കും നബി (സ)യുടെ ചര്യക്കും സ്വഗാബത്തിന്റേയും താബിഉകളുടെയും സമ്പ്രദായങ്ങൾക്കും ഒട്ടും യോജിക്കാത്തതാണ്. 'സൂറത്തു നൂഹി'ൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു.

فَقُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْمِعُوْا لِرَبِّكُمْ وَاٰتُوْا كَاٰنَ غَفٰرًا
 بِرُسُلِ السَّمٰوٰتِ اَلَيْسَ لَكُمْ مِّدْرَارًا وَّ يُنٰدِىْكُمْ
 بِاَمْوَالٍ وَّ بَنِيْنَ وَّ بَنِيْنَ وَّ يَجْعَلْ لَّكُمْ اَنْهَارًا (١٢: ١١, ١٢)

'അപ്പോൾ നൂഹ് നബി (അ) പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ രക്തിതാവിനോടു പാപമോചനം തേടുവിൻ. തീർച്ചയായും അവൻ വളരെ പൊറുക്കുന്നവനാകുന്നു. അപ്പോൾ, അവൻ നിങ്ങൾക്ക് ആകാശത്തു നിന്ന്

സമുദ്രധിയായി മഴ വർഷിപ്പിച്ചു തരും; സ്വത്തുകളും സന്താനങ്ങളും വർദ്ധിപ്പിച്ചു നിങ്ങളെയവൻ സഹായിക്കും; തോട്ടങ്ങൾ ഉൽപാദിപ്പിക്കുകയും നദികൾ ഒഴുകിത്തരികയും ചെയ്യും.

1. കഷാമത്തിൽനിന്നു നിവാരണം ലഭിക്കാനും മഴ വർഷിച്ചു കിട്ടാനും അല്ലാഹുവോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണ് വേണ്ടതെന്ന് നൂഹ് നബി (അ) ന്റെ ഈ പ്രസ്താവനയിലൂടെ അല്ലാഹു പറിപ്പിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവോടുള്ള പ്രാർത്ഥനതന്നെയാണ് മഴ സിദ്ധിക്കാൻ മുഹമ്മദ് നബി (സ) യും തന്റെ അനുയായികൾക്ക് നിർദ്ദേശിച്ച മാർഗ്ഗം. അതിനുവേണ്ടി ഒരു പ്രത്യേക നമസ്കാരം തന്നെ നബി (സ) സുന്നത്താക്കി കല്പിച്ചു. നബി (സ) ക്ക് ശേഷം ജല കഷാമം നേരിട്ടപ്പോൾ, അതേ മാതൃക തന്നെ സ്വഹാബത്തും സ്വീകരിച്ചു. (അബ്ദാസുബ്നു അബ്ദിൽ മുത്തലിബിനെക്കൊണ്ട് ഉമർ (റ) മഴക്ക് പ്രാർത്ഥിപ്പിച്ച സംഭവം ഇതിൽതന്നെ മുമ്പു വന്നതാണ്.) ആകയാൽ, പ്രവാചകൻമാരോ, അവരെ മാതൃകയാക്കി ജീവിച്ച അനുയായികളോ ആരുംതന്നെ മഴ കഷാമം പരിഹരിക്കാൻ ആരുടെയെങ്കിലും ഖബറിടത്തിൽ ചെന്ന് ആവലാതിപ്പെടുകയുണ്ടായില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ, ഈ കഥ ഖുർആനിനും നബിചര്യക്കും സ്വഹാബത്തിന്റെ മാതൃകക്കും എതിരാണ് വരുന്നത്! ഈ ഒറ്റ കാരണംകൊണ്ടുതന്നെ അതു തള്ളപ്പെടേണ്ടതാണെന്നും സിദ്ധിക്കുന്നു!

2. നബി (സ) യുടെ ഖബറിടത്തിൽ ചെന്നു ആവലാതിപ്പെടുവെന്നു പറയുന്ന ആ 'ഒരാൾ' ആരാണെന്നുപോലും അറിയപ്പെടുന്നില്ല. നാടും പേരും

കാലവും ആർക്കും അറിയില്ല. എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും 'കേവലം അജ്ഞാതൻ' പ്രകൃഷ്ട എന്നാൽ, എല്ലാവർക്കും അറിയാവുന്ന സർവ്വാംഗീകൃതനായ ഒരു സ്വഹാബിയുടെ സ്വപ്നംപോലും ഇസ്‌ലാമിൽ ഒരു വിധി സ്ഥാപിക്കാനോ നിഷേധിക്കാനോ തെളിവായി സ്വീകരിക്കപ്പെടാവതല്ല എന്ന കാര്യത്തിൽ മുസ്‌ലിം പണ്ഡിതന്മാർ മുഴുവൻ-ഇടത്തേ സംരക്ഷകനായ ശൈഖ് ഫഹ്‌ലാൻപോലും ഐക്യകണ്ഠേന അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എന്നിരിക്കെ, ആരുമാകാവുന്ന ഏതോ ഒരാജ്ഞാതന്റെ സ്വപ്നം ഇടത്തേത്തിന്നു തെളിവായുദ്യരിക്കുന്നതും എന്തുമാത്രം ബാലിശവും ബലഹീനവുമാണ്!

പേർഷ്യ, റോം മുതലായ മഹാരാഷ്ട്രങ്ങൾ ഇസ്ലാമിന്നു അധീനമായപ്പോൾ, അതിൽ അരിശം പൂണ്ട ധാരാളം വ്യക്തികളും സംഘങ്ങളും മുസ്‌ലിംകളുടെ വേഷമണിഞ്ഞു ഇസ്‌ലാമിന്റെ നാശത്തിനും മുസ്‌ലിംകളുടെ താഹീദ് [ഏകദൈവ വിശ്വാസം] ബലഹീനമാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനും ഝാനിട്ടു പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. ലോകം കണ്ട ഏറ്റവും നീതിമാനായ ഉമർ[റ]ന്റെ വധം തുടങ്ങിയ പലതും ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ ചെയ്തികളായിരുന്നുവെന്നു ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. ഇവിടെ ഈ സ്വപ്നത്തിന്റെ കഥയിൽ ഉമർ [റ]വിന്റെ മേൽ ഒരാരോപണം ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ട്. അതായത് 'ഉമർ തന്റേടത്തോടെ വർത്തിക്കണമെന്ന നബി [സ]യുടെ ഉപദേശം, ഉമർ തന്റേടത്തോടെ ഇപ്പോൾ വർത്തിക്കുന്നില്ല' എന്ന ഒരു മറുവശവും ദുസ്സൂചനയും അതു ധ്വനിപ്പിക്കുന്നു. ഇതു, മുസ്‌ലിംകളെ ഉമർ [റ]വിനെതിരിൽ തിരിച്ചു വിടാനുള്ള ഒരു സൂത്രമാണ്. ജൂതനും കപടവിശ്വാസിയുമായ 'അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു സബഇ'ന്റെ നേതൃ

തപസ്സിൽ രൂപം കൊണ്ടതും പിൻക്കാലത്ത് 'ശിയാ കക്ഷി'യായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടതുമായ ഇസ്രാമിന്റെ ശത്രുക്കളിൽ ഏതോ ഒരു കപടവിശ്വാസിയായാണ് സ്വപ്ന ദർശിയായ അജ്ഞാതൻ എന്നു ന്യായമായും അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. മഴക്ക് വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു വന്ന ആളോടു ഉമറിന്റെ തന്റേടമില്ലായ്മയെ കുറിച്ചു നബി [സ] ഉണർത്തിയത് വിഷയവുമായി ഒരു നിലക്കും ബന്ധപ്പെടാതെ നിൽക്കുന്നു. ഇനി, ഉമർ (റ) പിനെ ഉപദേശിക്കലാണ് നബി(സ)യുടെ ഉദ്ദേശമെങ്കിൽ, ഉമറിനോടു നേരിട്ട് തന്നെ സ്വപ്നം വഴി അതുണർത്താമായിരുന്നു-ഒരു മദ്യവത്തിയുടെ ആവശ്യം നേരിടുന്നില്ല. ഉപദേശത്തിന്റെ മാർഗ്ഗമതല്ല. ഇതെല്ലാം വെച്ചു നോക്കുമ്പോൾ അജ്ഞാതനായ ഈ 'ഒരാളും' അയാൾ കണ്ടുവെന്നവകാശപ്പെടുന്ന 'ദർന'വും തീർച്ചയായും ഇസ്രാമിന്റെ ശത്രുക്കളുടെ മസ്തിഷ്കത്തിൽ ഉരുത്തിരിഞ്ഞ 'കള്ളനാടകം' മാത്രമാണ്.

3. ഒരു സ്വഹാബി തന്നെ, നബി (സ)യെ സ്വപ്നം കാണുകയും, നബി [സ] വല്ലതും കൽപിക്കുകയും ചെയ്താൽ, ആ കൽപന അനുസരിക്കാനും നടപ്പിൽ വരുത്താനും പ്രസ്തുത സ്വഹാബി പോലും ബാധ്യസ്ഥനല്ലെന്നാണ് മുസ്ലിം പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഏകാഭിപ്രായം. അതു സംബന്ധിച്ചുള്ള ശൈഖ് ഫഹ്ലാന്റെ അഭിപ്രായവും നാം ഉദ്യരിച്ചതാണ്.

5. ആ സ്വപ്നം കണ്ടു ആരാണെന്നറിയാത്തതുകൊണ്ട്, ഈ സംഭവം ഒരു തെളിവായി സ്ഥിരപ്പെടുത്തില്ലെന്ന് മനസ്സിലാക്കി, അത് 'ബിലാലുബ്നൽ ഹാരിസ്' എന്ന സ്വഹാബിയാണെന്ന് വരുത്തിത്തീർ

കുവാൻ ചിലർ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'സൈഫ്ബുനു ഉമർ' എന്ന കള്ളക്കഥ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന ആളാണ് ആ റിപ്പോർട്ട് ഉദ്യരിക്കുന്നത്.

وقد روى سيف في الفتوح ان الذي رأى المنام المذكور هو
 بلال بن الحارث المزني احد الصحابة (فتح الباري ٤٩٦ - ٢)

ഈ സ്വപ്നം കണ്ട ആൾ സ്വഹാബികളിൽ ഒരാളായ 'ബിലാലുബുനുൽ ഹാരിസുൽ മുസ്നി'യാണെന്ന് 'ഫുത്തുഹ്' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സൈഫ് ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു (ഫത്തുഹുൽബാരി 2.496) എന്നാൽ ഈ സൈഫിനെക്കുറിച്ച് ഫദീസ് പണ്ഡിതൻമാർ രേഖപ്പെടുത്തിയ അഭിപ്രായം 'മീസാനുൽ ഇഅത്തിദാലിൽ' ഇമാം ഫെബീ ഉദ്യരിക്കുന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്.

യഹ്യാ: സൈഫ് ബലഹീനനാണ്. ഒരു പൈസയാണ് അദ്ദേഹത്തേക്കാൾ വിലമതിക്കുന്നത്.

(ضعيف - فليس خير منه)

അബൂദാവൂദ്: പറയപ്പെടാൻ പറ്റാത്ത വ്യക്തിയാണ്.

(ليس بشئ)

അബൂഹാത്തിം: തള്ളപ്പെടേണ്ട ആളാണ് സൈഫു.

(متردك)

ഇബ്നു ഹിബ്ബാൻ: മതനിഷേധിയാണെന്ന് സംശയിക്കപ്പെടുന്ന ആളാണ് സൈഫ്.

(أتهم بالزندقة)

ഇബ്നു അദിയ്: അദ്ദേഹത്തിന്റെ അധിക റിപ്പോർട്ടുകളും നിഷേധാർഹമാണ്. (عامه حديث منكر)

മക്ഹൂൽ: ഹദീസുകൾ കെട്ടിച്ചമക്കുന്ന മത നിഷേധി. (يضع الحديث وقد انهم بالزندقة)

ഇങ്ങനെയെല്ലാമാണ് 'സൈഫി'നെക്കുറിച്ചു ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായമെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ റിപ്പോർട്ട് എങ്ങനെ സ്വീകാര്യയോഗ്യമാകും? അലി [റ] ആകാശത്തിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുകയാണെന്നും, ഒരിക്കൽ ജീവനോടു കൂടി അദ്ദേഹം ദൂനിയായിലേക്ക് തിരിച്ചു വരുമെന്നും വിശ്വസിക്കുന്ന 'റാഫിസി' കക്ഷിയിൽ പെട്ട 'ജാബിറുൽ ജൂഅഫീ'യിൽ നിന്നുപോലും ഹദീസു റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന വ്യക്തിയെന്നനിലക്ക് 'സൈഫു' നിവേദനം ചെയ്യുന്ന ഹദീസുകൾ മുഴുവൻ ഹദീസു പണ്ഡിതന്മാരും അവഗണിച്ചു കളയുന്നു.

يروى عن هشام بن عروة وعبيد الله بن عمر وجابر الجعفي
وخلق كثير من الجهولين • ميزان الاعتدال

'ഹിശാഷുബീൻ ഉർവ': ഉബൈദുല്ലാഹിബീൻ ഉമർ ജാബിറുൽ ജൂ അഫി തുടങ്ങി അജ്ഞാതമായ ഒരുപാട് ആളുകളിൽ നിന്നു അദ്ദേഹം ഉദ്യരിക്കുന്നുണ്ട്, ഇങ്ങനെയുള്ള സൈഫിന്റെ റിപ്പോർട്ട് അവലംബമാക്കി ഒരു! മത വിധി തീരുമാനിക്കുക എന്നതു എത്ര ബാലിശമാണ്.

ഇനി, അഥവാ പ്രസ്തുത സ്വപ്നം കണ്ട വ്യക്തി സ്വഹാബിയായ ബിലാലുബുനു ഹാരിസുതന്നെയാ

യിരുന്നുവെന്നും സംഭവം സത്യമായിരുന്നുവെന്നു മൊക്കെ സമ്മതിച്ചാൽ തന്നെയും, അതു ഇസ്‌ലാമിൽ തെളിവിന്നു സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഏതെങ്കിലും സ്വഹാബിയുടെമാത്രം പ്രവൃത്തിയോ അഭിപ്രായമോ ഇസ്‌ലാമിൽ തെളിവായി സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയില്ലെന്നാണ് മുസ്‌ലിം പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഏകോപിച്ച അഭിപ്രായം; എന്നാൽ സ്വഹാബത്തിന്റെ ഏകാഭിപ്രായം (اجماع الصحابة)

തെളിവിന്നു സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇമാം ഗസ്സാലി (റ) തന്റെ 'അൽമുശ്തശ്ശഹ്' (المشقة) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു: 'പിഴവും മറിയവും സംഭവിക്കാവുന്നതും അതു രണ്ടിൽനിന്നും സുരക്ഷിതരാണെന്ന് സ്ഥാപിക്കപ്പെടാത്തതുമായ ആരുടേയും പ്രവർത്തിയോ അഭിപ്രായമോ ഇസ്‌ലാമിൽ തെളിവായി അംഗീകരിക്കപ്പെടുകയില്ല. [1-138]

ഇതേ അഭിപ്രായം തന്നെ جوامع الج [ജംഉൽ ജവാമിഅ്]ലും പ്രസ്താവിക്കുന്നു. (2-226) അപ്പോൾ മേൽപറഞ്ഞ 'സ്വപ്ന സംഭവം' ഒരു സ്വഹാബിയുടെ അഭിപ്രായമാണെന്നു തെളിഞ്ഞാൽതന്നെയും (ഇവിടെ തെളിഞ്ഞിട്ടില്ല) തെളിവിന്നു സ്വീകരിക്കപ്പെടാവതല്ല. പ്രത്യേകിച്ചും, ഖുർആനിന്നും നബിചര്യക്കും സ്വഹാബത്തിന്റെ കൂട്ടായ മാതൃകക്കുമെതിരായി വരുന്ന ഇത്തരം സ്വപ്ന ദർശനങ്ങളിലും സംഭവങ്ങളിലും.

ചുരുക്കത്തിൽ, ഏതോ ഒരജ്ഞാത മനുഷ്യൻ കണ്ടുവെന്നു പറയപ്പെടുന്ന 'പേക്കിനാവ്' അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി, ഇടതേട്ടവും ദൈവേതരന്മാരോടുള്ള സ

ഹായാഭ്യർത്ഥനയുമൊക്കെ ന്യായീകരിക്കാനുള്ള ശൈഖ് സൈനീദഹ് ലാൻറയും അനുയായികളുടേയും ശ്രമം അങ്ങേയറ്റം പരിഹാസ്യമാണ്.

സമാപനം

തവസ്സുൽ എന്ന അറബിപദത്തിന്റെ ഭാഷാപരമായ അർത്ഥത്തിൽ നിന്നാരംഭിച്ചു ഇസ്ലാമിൽ അതിനു കൽപ്പിക്കപ്പെട്ട സ്ഥാനങ്ങളും പദവികളും യഥാർത്ഥ വിവക്ഷയും വരെയുള്ള എല്ലാ കാര്യങ്ങളും പ്രമാണങ്ങളാക്കിയെടുക്കാനുണ്ടായിട്ടുള്ള ഈ പഠനത്തിൽ അതിനനുസരിച്ചതായി തൽപര കക്ഷികളുടേയ്ക്കുള്ളതെളിവുകളെക്കുറിച്ചും അവയുടെ ബാലിശതകളെക്കുറിച്ചും നാം വിവരിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ വിഷയകമായി ഇനിയും വല്ലതും അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അവ 'ആരെങ്കിലും' ജൽപ്പിക്കുന്ന 'എന്തെങ്കിലുകളും' മാത്രമാണ്. തീരെ ബാലിശങ്ങളും പഠനത്തിനു വിധേയമാക്കാൻ അനർഹങ്ങളുമാകയാൽ അവയെ അവഗണിക്കുകയേ നമുക്ക് നിവൃത്തിയുള്ളൂ.

തവസ്സുലിനു 'ഇടത്തേട്ടം' എന്നു അർത്ഥം പറയുന്നതു തന്നെ യഥാർത്ഥത്തിൽ പൂർണ്ണമായും ശരിയല്ല. 'ഇസ്തിഗാസയുമായിട്ടാണ് ഇടത്തേട്ടത്തിനു കൂടുതൽ അടുപ്പം. പക്ഷെ, പലരും ഇടത്തേട്ടത്തെ തവസ്സുലുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചു മനസ്സിലാക്കുന്നതുകൊണ്ടു ആ അർത്ഥകല്പനയിൽ നാം ചർച്ച നടത്തി എന്നുമാത്രം. 'ഇടത്തേട്ടം' കൊണ്ട് ജനങ്ങൾ അർത്ഥമാക്കുന്നതു ഉന്നത സ്ഥനായ അല്ലാഹുവിലേക്ക് സാധാരണക്കാരും പാപികളുമായ ആളുകൾ നേരിട്ടു അടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതും സഹായത്തിനും രക്ഷയ്ക്കും വേണ്ടി നേരിൽ

പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതും ഉചിതമല്ല. അതുകൊണ്ട് അല്ലാഹു കൂടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന അമ്പിയാക്കളേയും ഔലിയായ കളേയും സ്വാലിഹീങ്ങളേയും അല്ലാഹുവിന്റേയും തങ്ങളുടേയും ഇടയിൽ മദ്യസ്മരണം മാധ്യമങ്ങളുമാക്കി നിർത്തുക. എന്നിട്ടു അവരവരുടെ ആവശ്യങ്ങളും ആവലാതികളും ഈ മദ്യമങ്ങളിലൂടെ അല്ലാഹുവിനോടാവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്യുക. അങ്ങിനെയാകുമ്പോൾ തന്റെ ഇഷ്ടജനങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥനയും ശുപാർശയും അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കാതിരിക്കുകയില്ല.

ഈ സങ്കല്പപ്രകാരം, അല്ലാഹു ഒരു രാജാവോ. മന്ത്രിയോ ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥനോ ആയി മാറുന്നു. രാജാക്കളുടേയും മന്ത്രിമാരുടേയും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടേയും അടുക്കൽ അവരുടെ ബന്ധുക്കളേയും സ്വന്തക്കാരേയും സേവകന്മാരേയും ശുപാർശകരാക്കുന്നതുപോലെ അല്ലാഹുവിലേക്കും അവന്റെ ഇഷ്ടദാസന്മാരെ ശുപാർശകരാക്കണമെന്നു വരുന്നു. ഈ നിലക്കാണ് ഇടത്തേ വാദികൾ തവസ്സുലിനെക്കുറിച്ച് പ്രചരണം നടത്തുന്നതും. എന്നാൽ, മനുഷ്യരായ രേണാധികാരികളെപ്പോലെ കാര്യങ്ങൾ നേരിട്ടു ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയാത്തവനല്ല സർവ്വജ്ഞനായ അല്ലാഹു. അതുകൊണ്ടു ആർക്കും സംഗതികൾ അവനെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കേണ്ട ആവശ്യം നേരിടുന്നില്ല. അതുപോലെ, രേണാധികാരികൾക്ക് ശുപാർശകന്മാരുടെ ഉപദ്രവം യെന്നോ, ഉപകാരം കാംക്ഷിച്ചോ മറ്റോ അവരുടെ ശുപാർശക്ക് വഴങ്ങേണ്ടി വരുന്നു അല്ലാഹുവിനാകട്ടെ, അങ്ങനെ ആരേയും പ്രീണിപ്പിക്കേണ്ട ആവശ്യവുമില്ല. ഇതെല്ലാം സർവ്വതും അംഗീകരിക്കുന്ന യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളാണ്, അതിനാൽ എല്ലാം സൂക്ഷമാ

മായവിയുന്ന നീതിമാനും കാരുണികനും സർവ്വരാലും
 അശ്രയിക്കപ്പെടുന്നവനും ആരുടേയും ആശ്രയം ആവ
 ശ്യമില്ലാത്തവനുമായ അല്ലാഹുവുമായി നേരിട്ടു അടു
 കുറാനും നേരിൽ പ്രാർത്ഥിക്കുവാനും യാതൊരു
 മദ്ധ്യവർത്തികളുടേയും ആവശ്യമില്ലെന്നും ആർക്കും
 ഏതെങ്കിലും പസരത്തിലും അവനോടു പ്രാർത്ഥിക്കാമെന്നും
 തന്റെ പ്രവാചകൻമാർ മുഖേനെ, അവൻ അറിയിക്കു
 കയും ചെയ്തതാണ്. ഏകദൈവ വിശ്വാസത്തിന്റെ
 (തൗഹീദ്) പ്രധാന ഭാഗമത്രെ ഇത്. ഇതിനെതിരിൽ
 എക്കാലത്തെയും ബഹുദൈവാരാധകർ സ്വയം സങ്കൽ
 പിച്ചെടുത്തതാണ് മേൽപറഞ്ഞ വിധമുള്ള ഇടത്തേ മാ
 ധ്യമ തത്വം. ഇതിനെ തുടർന്നാണ് ഇടയാളൻമാർക്ക്
 നേർച്ച വഴിപാടുകൾ നൽകുക, അവരുടെ പേരിൽ
 ബലിയറക്കുക, അവരുടെ ജാറങ്ങളിലും മഖ്ബറക
 ളിലും സിയാറത്തുകളുടെ പേരിൽ ഉറുസും ഉൽസവ
 ങ്ങളും സംഘടിപ്പിക്കുക, അവരുടെ ജന്മദിനങ്ങളും
 ആണ്ടുനേർച്ചകളും കൊണ്ടാടുക തുടങ്ങിയ പലതും
 ജന്മമെടുക്കുന്നത്. എല്ലാ സമുദായത്തിലും മതവിഭാ
 ഗത്തിലും ഇത്തരം സമ്പ്രദായങ്ങൾ നിരാക്ഷേപം നടത്തി
 വരികയും ചെയ്യുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ, ഏകദൈവ
 രാധനയിൽ നിന്നും വ്യതിചലിച്ചു ബഹുദൈവാരാധന
 യിൽ ചെന്നെത്തുവാൻ ഏറിയ കൂറും ഇവ കാരണങ്ങ
 ളായിത്തീരുന്നു.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ
 إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ، إِنَّ اللَّهَ يَخْتَصِمُ
 بِهِمْ، فِيمَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ
 هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ (الزمر ٣)

അല്ലാഹുവിന്നു പുറമെ ഔലിയാക്കളെ (സഹായികളെ വരിക്കുന്നവർ (പറയുന്നു). അല്ലാഹുവിലേക്ക് ഞങ്ങളെ കൂടുതൽ അടുപ്പിക്കാൻവേണ്ടി മാത്രമാണ് ഞങ്ങളവരെ ആരാധിക്കുന്നതു എന്നു. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു അവർ തർക്കിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ അവർക്കിടയിൽ വിധി പറയുന്നതാകുന്നു. കളവു പറയുന്നവനും ധിക്കാരിയുമായവനെ അല്ലാഹു സൻമാർഗ്ഗത്തിൽ ചേക്കുകയിർല്ലതെന്ന്'

അല്ലാഹുവിന്നും മനുഷ്യർക്കുമിടയിൽ മദ്യ വർത്തികളെ നിർത്തി അവരെ പ്രസാദിപ്പിച്ചു അല്ലാഹുവിലേക്ക് ശുപാർശക്കാരാക്കുന്നവരുടെ അടിസ്ഥാന ധാരണയും തത്വവുമാണ് ഈ സൂക്തം. വ്യക്തമായി തന്നെ ഖണ്ഡിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. അമ്പിയാ-ഔലിയാക്കളെ സംബന്ധിച്ചും ഇന്നത്തെ അധിക മുസ്ലിംകളുടെ ധാരണയും എല്ലാ നിലക്കും ഇതുതന്നെയാണെന്നു കാണാം.

ശൈഖ് ഇബ്നു ഹജറുൽ ഹൈത്തമി (റ) ശാഹി മദ്ഹബിലെ അറിയപ്പെട്ട ഒരു പണ്ഡിതനാണ്. മദ്യവർത്തി സങ്കല്പത്തെ കുറിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം കാണുക.

ومن ذلك أن يجعل بينه وبين الله وسائطاً بتوكل عليهم ويدعوهم ويسألهم قالوا اجماعاً - الا اعلام بقواطع الإسلام .

(بهاشم الزواجر ١٦٩ - ٢)

'അല്ലാഹുവിന്നും മനുഷ്യർക്കുമിടയിൽ ഇടയാളരെ നിർത്തി കാര്യങ്ങൾ അവരുടെ മേൽ ഭരമേൽപ്പിക്കുകയും അവരെ

വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും അവരിൽ നിന്നു സഹായം
 ചോദിക്കുകയും ചെയ്യുകയെന്നതു ഇസ്‌ലാമിൽ നിന്നു
 പറ്റാത്ത പോകുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ പെട്ടതാകുന്നു. അതിൽ
 പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഏകാഭിപ്രായവും. (اجماع)
 ഉണ്ട്. ഈ അഭിപ്രായം ഇബ്നു ഹജർ അംഗീകരിച്ചു
 തായി 'ഫത്താവൽകുർബി'യിലും എടുത്തു ധരിക്കുന്നു.

ഇമാം ശൗക്കാനി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു:

فَقُلَا عَنِ الشَّوْكَانِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فِي كِتَابِهِ الدَّرَرُ الضَّيْدُ
 فَالْإِجْمَاعُ الصَّحِيحُ هُوَ مَا ذَكَرَهُ شَيْخُ الْإِسْلَامِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
 وَتَلَقَّاهُ عَنْهُ الْفُقَهَاءُ فِي كُتُبِهِمْ فَإِنَّهُ قَالَ: وَمَنْ جَعَلَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ
 وَسَائِطَ يَدْعُوهُمْ وَيَسْأَلُهُمْ وَيَتَوَكَّلُ عَلَيْهِمْ كَفَرَ أَجْمَاعًا.

(صيانة الإنسان ١٨٤)

'ശൈഖുൽ ഇസ്‌ലാം ഉദ്യരിക്കുകയും, മറ്റു പണ്ഡി
 തന്മാർ അദ്ദേഹത്തിൽ നിന്നു സ്വീകരിച്ചു അവരുടെ
 ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ രേഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു—അദ്ദേഹം
 ഹുവിനും മനഷ്യർക്കുമിടയിൽ ഇടയാളരെ നിശ്ചയിച്ചു
 അവരോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും, അവരോടു സഹായ
 മ്യേർത്ഥിക്കുകയും അവരുടെ മേൽ കാര്യങ്ങൾ ഭരമേൽ
 പ്പിക്കുകയും ചെയ്യുകയെന്നത് തനി കുഫ്റാണെന്നും,
 അതിൽ മുസ്‌ലിം ലോകത്തിന്റെ ഐക്യം. (اجماع)
 ഉണ്ടെന്നുമാകുന്നു'. (സിയാനത്തുൽ ഇൻസാൻ 184).

അല്ലാഹുവിനെ രാജാക്കന്മാരോടും ഭരണാധികാരി
 കളോടും തുല്യപ്പെടുത്തുന്നതും ആ നിലക്ക് അവരോട്

വർത്തിക്കുന്നതും വിരോധിക്കപ്പെട്ട മഹാപാപം തന്നെ
യാണു്.

والمقصود هنا انّ من اثبت وسائط بين الله وبين خلقه كالو
سائط التي تكون بين الملوك والرعية فهو مشرك بل هذا دين
المشركين حقا ولاوثان (صيانة ١٨٦)

'അല്ലാഹുവിന്നും സൃഷ്ടികൾക്കുമിടയിൽ, രാജാ
ക്കൾക്കും പ്രജകൾക്കുമിടയിലെന്നപോലെ മദ്ധ്യവർത്തി
കളെ വരിക്കുന്നവർ തീർച്ചയായും ബഹു ദൈവാരാധ
കൻ (മുശ്‌രിക്കു്) തന്നെയാകുന്നു. മാത്രമല്ല അതു
ബഹു ദൈവാരാധകരുടെ മതവുമാകുന്നു'
[സീയാനത്തു്-186]

അപ്പോൾ, രാജാക്കൻമാരുടേയും മന്ത്രിമാരുടേയും
ജഡ്ജിമാരുടേയുമൊക്കെ അടുത്തുനിന്നു കാര്യം സാ
ധിക്കാൻ ശുപാർശകരേയും മദ്യ വർത്തികളേയും
നിശ്ചയിക്കുന്നതുപോലെ, ഇടയാളർ മുഖേനെ, അവ
രോടു ആവശ്യങ്ങൾ ബോധിപ്പിച്ചു, അവർ അല്ലാഹുവിൽ
നിന്നു കാര്യം സാധിച്ചുതരുമെന്ന വിശ്വാസത്തിൽ നട
ത്തുന്ന ഇടത്തേട്ടും (തവസ്സുൽ) കുഹ്റും ശീർക്കുമാണെ
ന്നതിൽ പണ്ഡിതൻമാർക്കു് സംശയമില്ല. പക്ഷെ,
ഈ നിലക്കുള്ള തവസ്സുലു തന്നെയാണു് ഇന്നു് ഏറിയ
കുറും നടന്നു വരുന്നതും. അതുകൊണ്ടാണു്, ഇതെല്ലാം
തവസ്സുലിൽപെട്ട നിലക്കു് നാം വിശകലനം ചെയ്തതും.
അല്ലെങ്കിലും തവസ്സുലും ഇസ്തിഗാസയും തമ്മിൽ
കൂട്ടിക്കഴിച്ചു. അനന്തരം തവസ്സുലെന്ന പേരിൽ എല്ലാം
ന്യായീകരിക്കുകയാണല്ലോ ഇവിടെ ഇടത്തേട്ട വാദികൾ?

ശൈഖ് ഓഫ് ലാൻ വ്യക്തമായിതന്നെ അങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചത് മുൻ അദ്യായത്തിൽ നാം എടുത്തുമാർച്ചിച്ചതുമാണ്.

അല്ലാഹുവിനോട് പ്രാർത്ഥിക്കുമ്പോൾ, മഹാ നാരകക്കൊണ്ടും, അവരുടെ 'ഹഖ്' (അവകാശം) 'ജാഹ്' (സ്ഥാന ബഹുമാനം) 'ബർക്കത്ത' (ഗുണ വർദ്ധനവ്) 'ഹുർമത്ത' (ആദരവ്) തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ മുൻനിർത്തി ചോദിക്കുന്ന സമ്പ്രദായവും ഇവിടെ നടപ്പിലുണ്ട്. 'മുഹ്യിദ്ദീൻ ശൈഖിനെക്കൊണ്ടും, അല്ലെങ്കിൽ ബദ്രീങ്ങളെക്കൊണ്ടും എന്റെ രോഗം മാറ്റിത്തരണമേ അല്ലാഹുവേ' എന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതു പോലെ. ഈ പ്രാർത്ഥനയും തവസ്സൂലിൽ പെട്ടതു തന്നെ. എന്നല്ല; ഇതാണ് തവസ്സൂലിന്റെ ശരിയായ രൂപവും. ഈ പ്രാർത്ഥനയുടെ അർത്ഥവും ആശയവും അങ്ങേയറ്റം ദുരുഹമാണ്. എന്താണിതുകൊണ്ടു ദേശിക്കപ്പെടുന്നത് എന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. കത്തികൊണ്ടു മുറിച്ചു; പേനകൊണ്ടെഴുതി, വെള്ളംകൊണ്ടു ദാഹം തീർന്നു എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞാൽ മുറിക്കാനും എഴുതാനും ദാഹം തീർക്കാനുമുള്ള വസ്തുക്കളാണ് കത്തിയും പേനയും വെള്ളവുമെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. എന്നാൽ, മുഹ്യിദ്ദീൻ ശൈഖിനെക്കൊണ്ടും എന്റെ രോഗം മാറ്റി, ബദ്രീങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഞാൻ രക്ഷപ്പെട്ടു എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞാൽ, രോഗം മാറാനും രക്ഷപ്പെടാനുമുള്ള വസ്തുക്കളാണ് മുഹ്യിദ്ദീൻ ശൈഖും ബദ്രീങ്ങളുമെന്നാണോ ഉദ്ദേശം? ഇനി അവരുടെ 'മഹത്വം'കൊണ്ട് എന്നാണുദേശമെങ്കിൽ, അവരുടെ മഹത്വവും രോഗ ശാന്തിയും രക്ഷപ്പെടലുമൊക്കെയായി എന്താണ് ബന്ധം? ഇനി 'കൊണ്ടു' എന്നർത്ഥം

കുറിക്കുന്ന 'ബി', 'സത്യ'ത്തിന്റെ അർത്ഥത്തിലാണെങ്കിൽ, മുഹ്യിദ്ദീൻ ശൈഖിനെക്കൊണ്ടും ബദ്രീങ്ങളെക്കൊണ്ടും സത്യം ചെയ്താണ് ഈ പ്രാർത്ഥനയെങ്കിൽ, അതു, അല്ലാഹുവല്ലാത്തവരെക്കൊണ്ടു 'സത്യം' ചെയ്യുകയെന്ന 'ശിർക്കി'ൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഏതടിസ്ഥാനത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ചാലും നിരർത്ഥവും ആപൽക്കരവുമാണ് മഹാൻമാരെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രാർത്ഥ എന്നതിൽ ഒരു സംശയവുമില്ല.

ഇനി, ഔലിയാക്കൾക്കും മഹാൻമാർക്കും അല്ലാഹുവിന്റെ മേലുള്ള 'ഹഖ്' (അവകാശം) കൊണ്ടു രോഗം മാറുമെന്നും കാര്യം സാധിക്കുമെന്നുമാണുദ്ദേശമെങ്കിൽ, സ്പഷ്ടികളിൽ ആർക്കും അങ്ങനെയൊരു 'ഹഖ്' അല്ലാഹുവിങ്കൽ ഇല്ലെന്നതാണ് പരമാർത്ഥം. ഏകിൽ, ആർക്കും ഉടമപ്പെടാത്ത ഒരുവകാശം എങ്ങനെ അവലംബമാക്കാൻ പറയും? എന്നിരുന്നാലും താരതമ്യേന അപകടം കുറ്റത്തെ ഈ അർത്ഥത്തിലുള്ള തവസ്സുലും തെററും കുറ്റവുമാണെന്ന് ഇമാം അബൂ ഹനീഫ (റ) പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ഹനഫി മദ്ഹബിലെ ആധികാരിക ഗ്രന്ഥമായ 'അദ്ദുറുൽ മുഖ്താറി'ൽ (الدر المختار) പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

وكره قوله بحق رسلك وانبيائك واوليائك وبحق البيت لا

لا حق للخلق على الخالق تعالى (٢ - ٤٣٠)

'നിന്റെ ദൂതന്മാരുടെ, അല്ലെങ്കിൽ പ്രവാചകന്മാരുടെ, അല്ലെങ്കിൽ ഔലിയാക്കളുടെ ഹഖ് കൊണ്ട് എന്നോ 'കുഅബ'യുടെ ഹഖ് കൊണ്ട് എന്നോ പറഞ്ഞു അല്ലാഹു

വോട് പോദിക്കൽ തെറ്റായ (വെറുക്കപ്പെട്ട) കാര്യമാകുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ സൃഷ്ടാവായ അല്ലാഹുവിന്റെമേൽ അശഭനെയൊരു ഹബ്ബും സൃഷ്ടികൾക്കില്ല.

ഈ വചനത്തിലെ تحرير എന്ന പദം (വിരോധത്തിന്റേതാണെന്നും പരലോകത്ത് ശിക്ഷ ലഭിക്കുന്ന പാപങ്ങൾക്ക് പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്നതാണെന്നുമത്രേ ഹനഫീ മദ്ഹബിലെ പ്രമാണം. ഇമാം അബൂ ഹനീഫയുടെ ഇതേ അഭിപ്രായം തന്നെ ശൈഖ് മഹ്മൂദ്യുൽ ആലൂസിയും രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ومن الناس من منع التوسل بالذات والقسم على الله باحد من خلقه مطلقا وهو الذي ترشح اليه كلام المجد ابن تيمية ونقله عن الامام ابى حنيفة وابى يوسف وغيره من العلماء الاعلام (تفسير روح المعاني سورة الزور)

‘ഭാത്ത്’(ത്ടി)കൊണ്ടുള്ള തവസ്സുലും സൃഷ്ടികളിൽ ആരെയെങ്കിലും കൊണ്ടു അല്ലാഹുപോടു പോദിക്കലും വിരോധിച്ചു പറഞ്ഞവരുണ്ട്. ഇബ്നു തീമിയയുടെ വാക്കുകൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതു അത്യുതന്നെയാണ്. ഇമാം അബൂ ഹനീഫ (റ), അബൂ യൂസുഫ് (റ) മുതലായ പണ്ഡിതന്മാരിൽ നിന്നു അദ്ദേഹം അതെടുത്തുദ്ധരിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു’. (തഫ്സീറു റൂഹുൽ മ ആനീ-സൂറത്തുത്തുനൂർ.)

ഇടത്തേവാദികളുടെ ഗുരുവും ഇമാമുമായ ശൈഖ് ഒഫ്ലാൻ, തന്നെ അണികളെ ഒരുക്കി നിൽത്താൻ വേണ്ടി

അബൂ ഹനീഫ (റ)യുടേയും ശൈഖ് മഹ്മൂദു ആലൂസി (റ)യുടേയും മേൽ പ്രസ്താവന നിഷേധിക്കുകയും കള്ളമാണെന്നു പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

هو نقل غير صحيح إذ لم ينقله عن الإمام أحد من أهل
 مذهبه (الدرر السنية ٣٤)

‘ഇമാം അബൂഹനീഫ (റ) തവസ്സൂൽ നിഷേധിച്ചുവെന്നു ശൈഖ് ആലൂസി (റ) ഉദ്യരിച്ചത് ശരിയല്ലാത്ത റപ്പോർട്ടാകുന്നു. ഹനഫീ മദ്ഹബിൽ പെട്ട ആരും അബൂ ഹനീഫയിൽ നിന്നു അങ്ങനെ ഉദ്യരിച്ചിട്ടില്ല’. എന്നാൽ, സ്വന്തം കണ്ണുകളേയും താനെന്നും കാണാത്തതുപോലെ മററുള്ളവരും ഒന്നും കാണുന്നില്ലെന്നു വാദിക്കുകയുമാണ് ഫഹ്ലാൻ ഇവിടെ ചെയ്യുന്നത്. എന്തെന്നാൽ, ഹനഫീ മദ്ഹബിലെ അംഗീകൃതവും ആധികാരികവുമായ ‘അദ്ദൂർറുൽ മുഖ്താർ’ എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നു തവസ്സൂലിനെതിരിലുള്ള ഇമാം അബൂ ഹനീഫയുടെ അഭിപ്രായം നാം മേലെ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ ഗ്രന്ഥം ഫഹ്ലാൻ കാണാത്തതുകൊണ്ടോ, അല്ലെങ്കിൽ, ശൈഖു ആലൂസിയുടെ മേൽ കരുതിക്കൂട്ടി ഒരു നല്ല ആരോപിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതുകൊണ്ടോ-അല്ലെങ്കിൽ തന്റെ അനുയായികളെ തെറ്റാക്കളിൽ തന്നെ തളച്ചിടുവാനോ-ഏതു നിലക്കാണ് ഈ നിഷേധം നടത്തിയതെന്നറിയില്ല. ഇടതേട്ടം ന്യായീകരിക്കാനുള്ള തത്ത്വാടിൽ അറിവും വിവേകവും നഷ്ടപ്പെട്ടുവെന്നതായിരിക്കാം കാരണം. ഇതുപോലെ, ശക്തിയായ ഭാഷയിൽ തവസ്സൂൽ വിരോധിച്ചു പറഞ്ഞ

അബൂ ഹനീഫയുടെ ഖബറീകത്തിൽ ചെന്നു ഇമാം ശാഫിഇ (റ) അബൂ ഹനീഫാ (റ) വിനയത്തോടെ 'ഇടതേടി' എന്ന ഒരു കഥയും അദ്ദേഹം കെട്ടിച്ചുണ്ടാക്കുന്നു. പറയാൻ തുടങ്ങിയാൽ എന്തും പറയാമല്ലോ?

ജാഹ്, ഹുർമത്തു, ബർക്കത്തു...തുടങ്ങിയവകൾ കൊണ്ടുള്ള തവസ്സുലും അനുവദനീയങ്ങളല്ല. ഇസ്‌ലാമിൽ അവയ്ക്കൊന്നിനും ഒരു തെളിവുമില്ലെന്നതുതന്നെ കാരണം. ശൈഖു മഹ്മൂദുൽ ആലൂസി (റ) പറയുന്നു:

نعيم، لم يعمد التوسل بالجاه والحرمه عن احد من الصحابة
رضى الله عنهم (روح المعاني - مائدة)

'ജാഹ്'കൊണ്ടും ഹുർമത്തുകൊണ്ടുമൊക്കെയുള്ള തവസ്സുൽ സമ്പ്രദായം സ്വഹാബത്തിൽ ആരിൽ നിന്നും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

ചുരുക്കത്തിൽ, മഹാൻമാരെക്കൊണ്ടോ, അവരുടെ ഹബ്, ജാഹ്, ഹുർമത്തു, ബർക്കത്തുകൾകൊണ്ടോ ഇടതേട്ടം നടത്തുന്നതിന്നു സ്വീകാര്യയോഗ്യമായ ഒരു തെളിവു. ഇസ്‌ലാമിലില്ല. നബിയോ സ്വഹാബത്തിൽ നിന്നാരെങ്കിലുമോ അതു ചെയ്തു കാണിച്ചിട്ടുമില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അതു നിഷിദ്ധമായ ബിദ്അത്തു ആണെന്നതിൽ സംശയിക്കാനില്ല. ബിദ്അത്തുകൾ സൻമാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നുള്ള വ്യതിചലനമാണെന്നതിലും രണ്ടു പക്ഷമില്ല. പൂർവ്വ സമുദായങ്ങൾ യഥാർത്ഥ മത നിയമങ്ങളിൽനിന്നു അകന്നു

പോകുവാനുണ്ടായ ഏറ്റവും പ്രധാന കാരണം അവർ മതത്തിൽ ബിദ്അത്തുകൾ കെട്ടിച്ചമച്ചുണ്ടാക്കി അതു അവരുടെ മതത്തിൽ കൂട്ടിച്ചേർത്തു എന്നതാണെന്ന വസ്തുത നാം ഒരിക്കലും മറക്കരുത്. അതുകൊണ്ടെല്ലാംതന്നെ പൂർവ്വ സമുദായത്തെ പിൻ പറയുന്നതിനെ എത്ര ഗൗരവത്തോടെയാണ് നബി (സ) വിരോധിച്ചിട്ടുള്ളത്. ബിദ്അത്തുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച് നബി (സ) പറയുന്നത് ശ്രദ്ധയിൽ ഇരിക്കട്ടെ

عن عائشة رضى الله عنها قالت قال رسول الله صلى الله

عليه وسلم : من احدث في امرنا هذا ما ليس منه فهو رد ه

متفق عليه (مشكاة المصابيح ٢٧ - ١)

‘നമ്മുടെ ഈ (മത) കാര്യത്തിൽ ആരെങ്കിലും അതിൽ പെടാത്ത പുതിയ വസ്തു നിർമ്മിച്ചുണ്ടാക്കിയാൽ അതു തള്ളപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു’. [ബുഖാരി, മുസ്ലിം] മുസ്ലിം റിവായത്തു ചെയ്ത മറ്റൊരു നബി വചനം ശ്രദ്ധേയമാണ്. അതു എല്ലാ പ്രസംഗത്തിന്റേയും ആരംഭത്തിൽ ജനങ്ങളെ കേൾപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അത് ഇവിടെ യോജിക്കുന്നു.

عن جابر رضى الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
أما بعد فإن خير الحديث كتاب الله وخير الهدي هدي محمد

صلى الله عليه وسلم وشر الأمور محدثاتها وكل بدعة ضلالة
— رواه مسلم مشكاة المصابيح

‘വാക്കുകളിൽവെച്ചു’ ഏറ്റവും ഉത്തമമായിട്ടുള്ളത് അല്ലാഹുവിന്റെ കിത്താബാകുന്നു. ജീവിതചര്യകളിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമമായിട്ടുള്ളത് മുഹമ്മദ് നബിയുടെ ജീവിതചര്യയാകുന്നു. കാര്യങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ചീത്തയായിട്ടുള്ളത് മതത്തിൽ പുതുതായി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു. എല്ലാ ബിദ്അത്തുകളും വഴിപിഴച്ചതാണ്. (മുസ്ലിം) ബിദ്അത്തുകളിൽനിന്ന് അല്ലാഹു നമ്മളെ കാത്തു രക്ഷിക്കട്ടെ-ആമീൻ.

سئلت اللجنة الدائمة للبحوث العلمية والإفتاء بالملكة العربية السعودية هذا السؤال ، وأجابت عليه بالفتوى رقم (٢٠٠٦٢) .

السؤال / هل طباعة الكتب الشرعية الصحيحة ينتفع بها الإنسان بعد موته ، ويدخل في العلم الذي ينتفع به كما جاء في الحديث ؟

الجواب / طباعة الكتب المفيدة التي ينتفع بها الناس في أمور دينهم ودنياهم هي من الأعمال الصالحة التي يثاب عليها في حياته ، ويبقى أجرها ، ويجري نفعها له بعد مماته ، ويدخل في عموم قوله ﷺ فيما صح عنه من حديث أبي هريرة ؓ أن رسول الله ﷺ قال " إذا مات الإنسان انقطع عمله إلا من ثلاث صدقة جارية أو علم ينتفع به أو ولد صالح يدعو له " رواه مسلم في صحيحه والترمذي والنسائي والإمام أحمد . وكل من ساهم في إخراج هذا العلم النافع يحصل على الثواب العظيم سواء كان مؤلفا له أو ناشرا له بين الناس أو مخرجا أو مساهما في طباعته كل بحسب جهده ومشاركته في ذلك .

اللجنة الدائمة للبحوث العلمية والإفتاء

الجمهورية الإسلامية
وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والشؤون الدينية
المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد
وتوعية الجاليات بقرى المدينة

١٢٣

١٢٣

١٢٣

١٢٣

١٢٣

١٢٣

المبارية

التوسل

مع تجميعات المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بقرى المدينة
هاتف : ٤٢٩١٩٤٢ فاكس : ٤٢٩١٨٥١ ص.ب : ١٥٤٤٨٨ الرياض : ١١٧٣٦
حساب رقم : ٤/٩٢٤٠ شركة الراجحي المصرفية فرع سلطنة

مطابع الحفص
هاتف : ٤٢٩١٠٠٠